

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Demokrasi için
tek yol devrim!
Yıl:11, Sayı:272, 3 Aralık 1984

Desan ve Yıldırım tersanelerindeki grevler iki ayını doldururken, şimdi TESTAŞ'da da grev başladı. Taksimetre üreten TESTAŞ'ın Ankara fabrikasındaki greve 224 işçi katılıyor. Bu, 12 Eylül'den bu yana kamu sektöründeki ilk grevdir. Sırada başka grevler de var. Eskişehir'de 300 işçinin çalıştığı Eston Beton Direk fabrikasında grev olacak. Ağaç-İş çeşitli şehirlerde, yaklaşık 200 işçiyi kapsayan 5 işyerinde greve gidecek...

Fabrikalarda hareket var

Desan ve Yıldırım tersanelerindeki grevler iki ayını doldururken, şimdi TESTAŞ'da da grev başladı. Taksimetre üreten TESTAŞ'ın Ankara fabrikasındaki greve 224 işçi katılıyor. Hak-İş'e bağlı Özdemir-İş sendikasının yürüttüğü grev, 12 Eylül'den bu yana kamu sektöründeki ilk grevdir.

Sırada başka grevler de var. Örneğin, Eskişehir'de 300 işçinin çalıştığı Eston Beton Direk fabrikasında Çimse-İş grev kararı aldı. Ağaç-İş çeşitli şehirlerde, yaklaşık 200 işçiyi kapsayan 5 işyerinde greve gidecek...

Grevler başlıyor ve başlamak zorundadır. İşsizlik ve pahalılık dayanılmaz boyutlar aldı. İşten çıkarmalar adeta sökün etti. İşverenlerin işçiye borcu oldukça kabarıktır. İzmir Aykent'te işten çıkarılmış 86 işçi 200 milyon alacaklıdır. Afşin Elbistan'da 4900 işçi 610 milyon alacaklıdır. Ne grev, ne düzgün bir toplu sözleşme yürütülebiliyor. 100 bin kadar işçinin toplu sözleşmesi sürüncemede kalmıştır. Çalışma bakanlığı yetki ve üyelik konularını çorbaya çevirdi. Kamu işverenleri ise sözleşmelerde garip tutumlar alıyorlar. Bağlanmış sözleşme, devletin emriyle uygulamaya sokulmuyor. Bu Antalya'da Antbirlik'te Teksif'in başına geldi.

Sendikal alanda öyle bir durum var ki işçiler savaşıma dalmak istiyorlar. Bu sarı sendikacıları bile birşeyler yapmaya, en azından yapıyor görünmeye zorluyor. Ancak iş yasaları onların da ellerini bağlıyor. Bu kelepçeyle, tabandan fışkıran savaşım isteği arasına sıkışıp kalıyorlar.

Bu sıkışıklığın sonucunda sarı sendikacılar bile iş yasaları değişsin diye homurdanmaya başladılar. Şevket Yılmaz, "çalışma hayatını düzenleyen yasalarda değişiklikler yapılması gerekir" sürmektedir" *(Cumhuriyet, 25 Kasım 1984)*. Şevket Yılmaz burjuvaziye uyarıda bulunuyor. Yasaları siz değiştirmeseniz işçiler değiştirecek ve bu da hepimiz için "kötü" olacak demek istiyor.

İş yasalarının getirdiği yasaklarla tabanın savaşım isteği arasında sıkışıp kalmışlık, kendini bir de sendikacıların istifası biçiminde açığa vuruyor. Son sıralarda çok sayıda sendikacı istifa etti. Ama istifa edenler "sorun"dan yalnızca kaçmış oldu. "Sorun" ortada duruyor!

Şükran Ketenci şöyle yazmış:

"Henüz kimse aldırmıyor gibi, ancak sendikacılıkta gelişen olumsuz koşullar, sendikalar içi sorunları çalkantıları iyice boyutlandırmaya gebe. Yaratılan yeni sendikal düzende sendikalar, sendikacılar üst üste çok büyük başarısızlıklara itilirlerken, çıkacak kargaşadan önümüzdeki günlerde iş barışı büyük yaralar almaya gebe..."

Gerçekten de "iş barışı" (!) önümüzdeki günlerde büyük "yaralar" almaya gebedir... Yeni dönem fabrikalardan gelecektir.

Cemile Çakmak

Burjuvazi alternatif derdine düştü

Türkiye burjuvazisi içerde de, dışarda da, ekonomide de siyasette de fena sıkışmış durumdadır.

Bütçeyle birlikte akıl almaz bir vergi yağmuru geliyor. Devlet işçilere ve üreticilere borçludur, borcunu ödeyemiyor. Zamlar artık "haber" bile değildir. 11 ayda yalnızca elektrik %200 kadar pahalılanmıştır. 1985 dış borçlar açısından da dönemeç olacak, ek sorunlar çıkaracak. Artık Özal'ın cek'li cak'lı sözleri geri tepiyor.

Halkta "inceldiği yerden kopar" yaklaşımı her geçen gün biraz daha hissediliyor ve kopacak olan şey sürekli inceliyor. Bu durumda çeşitli burjuva kesimler alternatif olmak ya da oluşturmak için canhıraş bir çaba harcıyorlar.

Gökova Santralı konusu

Gökova Santralı konusu olmaktan çıktı, halka sevimli görünme yarışına döndü. Burjuva siyasetçiler bu yarış içinde sokak çocukları gibi ağız kavgalarına girişiyorlar. Calp ile Enerji Bakanı neredeyse, "Gökova" yüzünden fiziksel kavga edeceklerdi.

Bütün partiler ve partiler, ekipler arası ilişkiler kaynıyor. Daha yeni legalize olan DYP'den de çatlak sesler duyulmaya başladı. Ayrıca ortalığı bir görüşmelerdir sardı. DYP-MDP görüşmesi iflas etmiş. MDP Büyük Türkiye Partisi görüşmeleri yürüyormuş. Büyük Anadolu Partisi diye bir parti kurulacakmış. Yeni partilere yeni lider arayışlarında Mehmet Yazar'ın da, Arıkan'ın da adı geçiyor. Erken seçimden sık sık sözediliyor. Alternatif sorunu öylesine bastırdı ki, Nazlı Ilıcak Alfonsin'ci oldu, "meselenin esası" devrimci bir patlamayı önlemek için önlem almaktır mesajını veriyor. *(Tercüman, 24 Kasım 1984)*

Böyle yoğun bir alternatif arayışı içinde olan burjuvazi, bir yandan da halkın dikkatini "alternatifsizlik"ten uzaklaştırmak için çeşitli manevralar yapıyor. Bu manevralardan biri haber olmayan şeyleri sansasyonel haber ve tartışma konusu yapmaktır. Bununla bağlı yürütülen bir başkası da, herşeyden, bu arada kendisinin uluslararası çelişkilerinden yararlanıp, şövenizm kışkırtmaktır.

Bir Alman eti, Türk koçu senaryosu ve tartışması oldu ki evlere şenlik. Bazıları, Alman etini kurban keserek karşılayıp Alman TIR şoförünü hayretlere düşürdükten sonra, başka bazıları kalkıp vay Alman eti için siz nasıl Türk koçu kesersiniz diye "muhalefet" yükselttiler.

Bu gülünç bir örnek. Ama çoğu gülünç değil iğrenç oluyor. Fransa'da Kemal Özgül adlı grevci işçi arkadaşımızın öldürülmesinden sonra gazetelerde beliren manşetler mide bulandırıcıydı: "Türk katliamı", "Türk kanı için genel grev..." Biraz düşünen için genel grevin Türk kanı değil işçi kanı için olduğu açık... En sonunda Rauf Tamer hatırlattı ki, bu işçi komünist bir işçiydi, bu konuda "Türklük" edebiyatını fazlaca körüklemenin sonu "zararlı" olabilir. *(Tercüman, 23 Kasım 1984)*

Bu arada burjuvazi yoğun bir uluslararası çelişkiler yumağına da gömüldü. İslam Konferansı'ndan "somut karar" diye 12 soyut niyet çıkarabildiler. AET kredi veremeyeceğini belirtti. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Türkiye Dışişleri Bakanı'nın başkanlığını istemedi. Yunanistan Limni'deki askeri gücünü NATO'nun emrine vererek, Türkiye'ye rest çekti. Nedense hep bu tür uluslararası çelişkiler kızıştığında Ermeni konusu da gündeme geliyor. Yine geldi.

Tüm bu olayların verilişi, iğrenç bir şövenizm kışkırtmasıyla karışık oldu. "Ermeni = katil", "Türkün Türkten başka dostu yok", "hain Yunan'ın kalleşliği" vb. Ayrıca çeşitli jestlerde bulundular. Asıl pazarlığı NATO ile yürütürlerken, Avrupa Konsey Bakanlar Komitesini konu ettiler. Bakanlar Komitesi'nden çekildik dediler. Ama ortaya çıktı ki bu Komite'den çekilmek diye bir kavram yokmuş. Şimdi NATO'yla ilgili tehditler uçuşuyor. "NATO'ya veto" diyorlar.

Burjuvazi şövenizm kışkırtmak için yapay olay yaratmıyor, olan olayları verirken şövenizmi kışkırtıyor. Başka bir deyişle burjuvazi için uluslararası çelişkilerin basıncı gerçekten söz konusudur. Bu, içerdeki yoğun basınçla birleşince, onları, açıktan NATO'ya tehdit savurmaya kadar vardırıyor. Ne denli taktik de olsa, böyle bir taktik izlemek zorunda kalmaları bile köprülerin altından çok suyun aktığını gösteriyor. Eskiden burjuvazi NATO'yu bu tür taktiklere bile bulaştırmayacak denli kutsal sayardı. Şimdi ise NATO'ya tehdit savurma taktiği yapabiliyor. Bu Türkiye'deki anti emperyalist savaşımın burjuvazinin kutsal değerlerini yıkmada ne büyük bir birikim sağlamış olduğunu gösteriyor.

Bugün Türkiye'de bir ara dönem yaşanıyor. Herşey kaygan bir zeminde duruyor. Yaşamın ne yönde gelişeceğini belirleyecek etkenler arasında, bizim savaşımımız da vardır. Bugünkü aralıktan devrimin düzlüğüne çıkma kavgasını yükseltelim.

S. Günbudak

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Bir yoldaştan mektup

TKP-*İşçinin Sesi*'nde meydana gelen son olaylara ilişkin kafa yorarken, ben daha çok olayları nesnel bir şekilde zaman ve mekan içinde ele alarak değerlendirmekten yanayım. Yani işin görünen değil görünmeyen yanı üzerinde durmak istiyorum. Bu kimilerine öküz altında buzağı aramak gibi gelebilir. Ama bence değil. Çünkü görünen yönleriyle yetinildiği zaman sonunda mutlaka bir tarafa provokatörlük vb. yaftasını yapıştırmak gerekir ki, bu bilimsel değil duygusal birşey olur.

Öncelikle sorunların kaynağı diye bilincime çıkarabildiğim bir nokta üzerinde durmak istiyorum.

Yıllardan beri Avrupa'da yaşayan ve çalışan Türkiyeli işçiler, nesnel olarak artık Türkiye işçi sınıfının bir parçası olmayıp tersine çalıştıkları ülkelerin işçi sınıfının bir parçasıdırlar. Bu durum Avrupa'daki Türkiyeli devrimci ve komünistler için de geçerlidir.

Avrupa'da çalışıyor, burada yaşıyor, sömürü çarkına girdiğimiz yer Avrupa, somut düşmanımız çalıştığımız ülkenin kapitalist düzeni oluyor. Boğuştuğumuz sorunlar yine bulunduğumuz ülkenin sorunlarıdır.

Cunta, işkence, ölüm, açlık gibi Türkiye işçi sınıfının hergün etinde, kemiğinde hissettiği sorunlar bizden uzaktır. Dahası Avrupa ülkelerinin para birimlerinin Türk Lirası karşısında her yükselişi Avrupa'daki Türkiyeli işçiye "mutluluk" Türkiye işçi sınıfına mutsuzluk getirmektedir.

Bu noktada şu itiraz ileri sürülebilir. Avrupa'daki Türkiyeli işçiler bir bütün olarak dünya işçi sınıfının bir parçasıdır. Bu bir gerçek. Ancak bu gerçeğin farkında olan yalnız komünistlerdir. Sıradan işçiler ancak günlük çıkarlarının farkında olabilirler. Bu bile her zaman mümkün değildir.

Avrupa'daki Türkiyeli işçilerin, Türkiye işçi sınıfının parçası olamayacağı konusundaki ikinci gerekçem şudur: Yürükoğlu yoldaş, yanılmıyorsam "Toptancı siyasete hayır" yazısında şunu belirtiyordu: "Yerel sorunlar üzerine oturmayan örgüt, örgüt olamaz." Demek ki örgüt olmanın olmazsa olmaz koşulu yerel sorunlar üzerine oturmasıdır. Peki Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde yerel sorunlar üzerine oturan bir örgüt, Türkiye devriminin bir örgütü olabilir mi? Herhalde aklı başında hiç kimse buna evet demez!

Peki, hem Avrupa'da yerel sorunlar üzerine oturacak, hem de Türkiye devrimi için mücadele verecek bir örgütün taşıyacağı çelişkiyi uzlaştırabilir miyiz? Bence hayır.

Üçüncü gerekçem de şudur: Türkiye'de ABD emperyalizmine karşı savaş dendiğinde, emperyalizmle işbirliği yapan işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı savaşı anlıyoruz.

Peki, Avrupa'da cuntaya, ya da faşizme karşı savaş dediğimizde, gidip Türkiye'ye savaşmadığımıza göre, cuntaya destek veren Avrupa'daki egemen güçlere karşı savaşmamız gerektiği sonucu çıkmaz mı?

Belki başka gerekçeler de bulunabilir. Benim yukarıda belirttiğim gerekçelerden dolayı, Türkiye devriminin programı temelinde Avrupa'da örgüt kurmak, tamamen iradi bir iş olup, bilimsellikle bağdaşmayan bir tutumdur diyorum. Üstelik enternasyonal de olmayan bir tutumdur. Ulusal temele göre örgütlenmek olup zararlı bir tutumdur.

Peki tüm bu gerekçelere rağmen. Türkiye devriminin programı temelinde yurt dışında örgüt kurulursa ne olur?

Bizde ve diğer örgütlerin Avrupa birimlerinde meydana gelen ve bu anlayış bırakılmadığı sürece bundan sonra da meydana gelmesi kaçınılmaz olan olumsuzluklar olur.

Çünkü, cunta, faşizm diyoruz, "olanaklar artıyor, baskı azalmıyor" diyoruz. Etrafa bakıyoruz, bizim için yok öyle birşey. Bunalım bu noktadan başlıyor. Çünkü mücadele için yola çıkan insanlar, mücadele edecek bir dış düşman göremeyince bu kez o enerjiyi içe dönük bir mücadele için kullanıyor. Ve yoldaşlar, bence Avrupa'da ortaya çıkan tüm sorunların esas kaynağı budur. Bu yüzden karşılıklı olarak birbirimizi yemeden, tüzüğü filan işletmeden önce bu konu üzerinde biraz kafa yormak lazım, diyorum.

Tabii ki hepimiz insanız, sinirlerimizle, gururumuzla vb. Ama komünistiz de. O zaman bu sorunların kaynağına inmek lazım.

Sorunun görünen yönünün sadece püf noktası üzerinde durmak istiyorum. Kitabın içeriğinin konuşulduğu 9 Eylül öncesi yapılan Üst Büro toplantısına Vural Demir yoldaşı çağırmamak bir hataydı. Gelip gelememesi ayrı bir sorun ama haberdar etmek gerekirdi. Haber verilmediği gibi bu hata için özeleştiri de yapılmadı. Bu şu anlama gelir: Bundan sonra da aynı hatalar olacak. Bu belli bir anlayışı ifade eder. Sanıyorum Vural Demir yoldaşın karşı çıktığı bu kollektif olmayan anlayıştır.

Diyorum ki eğer o toplantıda Yürükoğlu yoldaş Vural Demir yoldaşa "yoldaş bu bir hataydı ama bundan sonra olmaz" deseydi, ya da Vural Demir yoldaş "bu hatayı şimdilik yutuyorum ama bir kere daha yutmam" biçiminde tatlılıkla kapatsaydı bugünkü durum olmazdı. Alınmayın yoldaşlar, ama işin özü budur. Bunun dışında birşey aramak bence boşuna çaba olur.

Bu konuda biz Münih'teki arkadaşlar yönetimin işlediği bu küçük ama sonuçlarıyla büyük hata konusunda özeleştiri yapılmadığı sürece yönetimin ve özellikle Yürükoğlu yoldaşın tutumunu partinin çıkarı için toparlayıcı olmaktan uzak bir tutum olarak değerlendireceğiz.

İçimiz kan da ağlasa, *İşçinin Sesi*'nin tüm savunduklarını ve *Faşizmin Çözülüşü* kitabını doğru bulsak da Vural Demir yoldaşa karşı takınılan bu dıştalayıcı tutuma karşı çıkacağız.

Bizleri, bu işi tekrar tatlıya bağlamak kadar hiçbir şey sevindiremez. Türkiye komünist hareketinin 60 yılda ortaya çıkardığı bu komünist potansiyeli kendi ellerinizle harcarsanız çok yazık olur. Tarihsel misyonunuzun biraz daha sorumluluğunu duymanızı dileriz.

Şimdi açık tartışma konusuna değinmek istiyorum. Bu konuda birkaç gün öncesine kadar değişik düşünüyordum. Ama şimdi bu konuya da somut yaklaşmak istiyorum.

Herşeyden önce, açık tartışmayı isteyen tarafın Türkiye sınıf savaşından uzak olduğunu, moral yönden bunu istemeye hakkı olmadığını düşünüyorum.

Burada "hakkı yok" derken Avrupa'daki tabanı kastediyorum, partinin kaderini elinde bulunduran Üst Büro ve Vural Demir yoldaşı değil.

İşin moral yönünden başka, açık tartışmayı soyut değil de somut olarak ele alırsak, bugün için Avrupa'daki tabanın bu açık tartışmayı hazmedecek bir düzeyi var mı sorusuna yanıt vermek gerekiyor. Çünkü benim anladığım açık tartışma partinin çıkarını başa alarak, doğruya doğru, eğriye eğri diyebilecek bir olgunluğa sahip olmayı gerektirir. İşe "galip-mağlup" olmak açısından yaklaşmamak gerekir. Partinin bilinç düzeyini gerçekten yükseltecek bir değeri varsa açık tartışma olur.

Ama gördüğüm kadarıyla Mannheim'da yayınlanan bildiri çok büyük bir sorumsuzluk örneği olarak mevcut durumumuzu çok güzel yansıtıyor. Tartışma komünistler arasında olur. Kimseyi küçümsemiyorum. Ama her kendine komünistim diyene de inanmamak lazım.

Açık tartışmaya karşı çıkışımın en önemli üçüncü nedeni, Türkiye'deki işkence, baskı, açlık altında savaşan yoldaşlara haksızlık yapmış olabiliriz diye düşünmemdir. Çünkü gördüğüm kadarıyla onlar böyle birşey istemiyor. Durup dururken onları gereksiz şeylerle meşgul edeceğiz. Ama tüm bunlara rağmen Vural Demir yoldaşın belirttiği örgütsel sorunlar varsa, ve bu sorunlar partinin gelişmesini tıkıyorsa, taraflardan biri olarak Vural yoldaşla yönetim tartışmalıdır.

Şimdi, Avrupa'da çalışmak ve yaşamak zorunda kalan biz komünistler nasıl örgütleneceğiz ya da Türkiye devrimi temelinde örgüt kurmayı doğru bulmuyorsak ne yapacağız? Bu konuda kafam yeterince açık olmamakla beraber iki öneri yapabilirim:

1. Üst Büro dışında örgütlenme olmamalı. Buna karşılık belli sorumluluğu olan sempatizanlar düzeyinde işi düşünmek lazım. Yani ben örneğin "X" görüşün Türkiye'de güçlenmesini istiyorum. Bunun için belli bir bağış yapmak gereksinimi duyacağım.

2. Avrupa'da görevleri olan ama hakları olmayan üye yapılabilir. Böylece tüzüksel olarak ikide bir açık tartışma istemenin ve bölünmenin önüne geçilmiş olur.

Değerli yoldaşlar, *Faşizmin Çözülüşü* hakkında şimdilik kısaca diyeceklerim şunlardır: Bu kitapla parti ilk defa sağlam bir temele oturdu. Partiyi demokrasi savaşımının önemini kavramış ve sağlam bir temele oturtmuş olarak gördüm. Bu, kitabın bütünü ile ilgili düşüncem. Ancak kitabı incelediğimizde, Poulantzas'ı küçümser ifadeyi doğru bulmadım. Ayrıca kitabın çok güçlü dayanak noktaları olduğu gibi oldukça zayıf noktaları da vardır. Ama yukarıda belirttiğim gibi, kitap ve Yürükoğlu yoldaşın 270. sayıdaki yazısıyla beraber artık TKP-*İşçinin Sesi*'nin gerçekten dört dörtlük bir parti olma sürecinin girişinde olduğunu söyleyebilirim.

Yazık ki, aynı süreçle beraber, şimdiye dek tanıdığımız en iyi örgütçü komünist olan Vural Demir yoldaşı çok rahat bir şekilde harcama işi gibi uğursuz ve hiçbir zaman sineye çekemeyeceğimiz bir işle karşılaştık.

Yoldaşlar, Türkiye toprağı kolay kolay kaliteli komünist yetiştirmiyor. Biz taban olarak tüm yoldaşların üzerinde titriyoruz. Zarar gelmesin diye gözbebeğimiz gibi korumak istiyoruz.

Sizden taban olarak dileğimiz, bu işi tüzüğü filan bir yere bırakarak, bir aile havası içinde ve bu anlayış temelinde çözmenizdir.

Türkiye devrimci hareketinin siyasi olarak iflas ettiği, ve tüm gözlerin bize çevrildiği böylesine olumlu bir dönemde böyle uğursuzlukları lütfen halledin.

Mektubun olduğu gibi yayınlanmasını rica ediyorum.

R. Sözer, Dortmund

Editörün notu

R. Sözer yoldaş, parti üyesi değil fakat bu harekete emek vermiş değerli bir işçi, düşünen bir insandır. Kendisinin de suçu olmayan önemli zaafı en az on yıllık bir süre içinde teorik biçimlenmesini *"Yeni Çağ"*lardan edinmiş olmasıdır. Yoldaş belki kendisi de farkında değil ama, menşevizmi reddettikten sonra birkaç yıldır bunun tortusunu atma sürecini yaşıyor. Geçen sayılarımızın birinde ve bu sayıda yeralan mektupları bu tortuya kanıtlar taşımakta, aynı zamanda parti basınımızın demokratikliğini kanıtlamaktadır.

Yoldaş, parti yıkıcılarının Köln toplantısına katılmış, o toplantının ve Mannheim bildirisinin gerçeğini görünce oradan uzaklaşmıştır. Ancak şunu da kabul etmesi gerekir ki, provokatörlük suçlamasının duygusal bir içeriği olabileceği gibi somut, nesnel, serinkanlı bir içeriği de olabilir.

Yoldaşın bazı kişiler ve konular hakkında ise çok eksik bilgilendiği açıktır. Sanırız, *Tutanaklar* kitabı bu eksikliği kolaylıkla giderecektir. Örneğin, Vural D.'nin toplantıya gelmesi gereğini hatırlatmamak bir hata idi, ama hata olduğu birkaç kez kabul edilmiş ve açıklanmış bir hataydı. Bu nedenle, bozguncuların yaptıklarının nedenini, başka yerlerde aramak gerekir.

Yoldaşın Avrupa'daki çalışmanın çelişki ve açmazlarına yönelik söyledikleri ise gerçekten ilginç ve düşünmeye değerdir. Ancak, Avrupa'da örgütlenmemek gerekir biçiminde vardığı sonuç bizce doğru değildir. Bu çelişki başka biçimlerde de çözülebilir. Son bozguncu olayının da gösterdiğinin ışığında, örgütümüz önümüzdeki günlerde, Avrupa'da örgütlenme sorununu kapsamlı bir değerlendirmeden geçirecek ve döneme uygun yeni çalışma biçim ve yöntemleri geliştirecektir. Yaptığı iki öneri kabul edilmese ya da bazı yönleriyle değiştirilerek yeni bir biçime kavuşturulsa bile, yetkili organlarda görüşme sırasında bu önerilerin ele alınacağını söyleyebilirim.

EDİTÖR

Faşizm tartışması ve bir eğlence gecesi

Değerli yoldaşlar,

Çeşitli sanatçılardan oluşan bir gurup, geçtiğimiz ay içinde Federal Almanya'nın çeşitli şehirlerinde eğlence geceleri düzenledi." Gurbet Kervanı Halk Konserleri 84" adı verilen bu gecelerden birine ben de Frankfurt'ta gittim. Gecenin, bildiğimiz, sıradan bir eğlence programı vardı. Şarkılar, türküler, skeçler, hatta dansözler vb. Gecenin bana çok ilginç gelen yanı, ne kadar ticari amaçlarla hazırlanmış olursa olsun, gerek programın içeriği gerekse seyircilerin tepkisiyle Türkiye'deki durumu yansıtması oldu.

Programda yer alan bir güldüride Özal'ın halkı nasıl soyup soğana çevirdiği anlatıldı. Salonu dolduran kalabalık bu güldürüyü ayakta alkışladı. Bir türkücünün söylediği "Dom dom kurşunu" en çok alkış toplayan türkü oldu. Gecenin sonunda Müjdat Gezen ve Perran Kutman'ın oynadığı bir başka küçük oyun yer alıyordu. Oyunun sonunda Müjdat Gezen Nazım'ın "Bu Memleket Bizim" şiirinin bir kıtasını söyledi. 6 bin kişinin doldurduğu salon ayağa fırladı, yumruklar havaya kalktı, bir alkıştır koptu.

Resmi konsolosluk memurlarının yanı sıra bir sürü sivil polisin cirit attığı böyle bir yerde seyircilerin gösterdiği bu tepkiler gerçekten ilginçtir. İki yıl öncesine kadar yanındakiyle konuşmaya çekinen insanlar bugün yumruk kaldırıyorlar. Türkiye'de faşizmin çözülmüş oluşu, siyasal havanın kızışması artık buralara, sıradan konser salonlarına bile yansıyor.

Türkiye'de bugün hâlâ faşizmin olduğunda ayak direyenler yığınların, en sıradan yığınların arasına gelsinler. Onlardan çok şey öğreneceklerdir.

Yoldaşlar, biraz değişik bir mektup oldu ama, birşeyleri gösteriyor. Bugün Türkiye'de olanakların düne oranla çok genişlediği, yığınların politize olmaya başladığı bir dönem yaşanıyor. Tüm olanaklarımızla yığınların arasına dalalım. Gazetemizi yığınlara ulaştıralım. Onları çevremizde kenetleyelim.

Volga Beşoluk, Hessen

Kemal Özgül'ün katlini protesto ettik

Yiğit grevci, işçi yoldaşımız Kemal Özgül'ün alçakça katledilişini protesto etmek için Dreux'de bir miting düzenlendi.

Mitinge Türkiyeli devrimcilerin yanı sıra çok sayıda Fransız ilerici de katıldı. Bizler miting haberini çok geç aldık. Buna rağmen yığınsal bir şekilde mitinge katıldık.

Mitingin garip bir yanı vardı, kimse slogan atmıyordu. Devrimci belgilerimiz, marşlarımızla mitingin canlanmasına yardımcı olduk. Kemal yoldaşımızın anısına yaraşır bir şekilde kızıl bayraklarımızı dalgalandırdık. "Pirault faşisttir", "İşçilerin düşmanı birdir", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi" belgilerimiz hep bir ağızdan söylendi.

Mitinge yerel gazeteler de yer verdi. Fransa'da işçi sınıfına, özel olarak da yabancı işçilere karşı son zamanlarda yoğunlaşan saldırıları sergilemesi açısından çok yararlı bir eylem oldu. Yoldaşça selamlar.

Oktay Gökçer, Dreux

Funcke dost mudur?

19 Kasım'da Mannheim Üniversitesi Öğrenci Birliği ve Rektörlüğü tarafından hazırlanan, "Yabancı İşçi Çalıştırma ve Yabancılar Politikası" adını taşıyan ve 1981'den beri yabancılar sorumlusu olan Devlet Bakanı Liselotte Funcke'nin bulunduğu toplantıya biz de katıldık.

Toplantının ilk bölümünde uzunca bir konuşma yapan Funcke, yabancı işçilerin Almanya'ya gelişlerinden bugüne dek olan gelişmeyi çeşitli yanlarına değinerek ve istatistikler vererek sundu. Konuşmasındaki ana ton uzun süredir burada çalışmış işçilere ve onların ailelerine belli "hak"ların verilmesi, yeni işçi getirme yasağının kaldırılmaması ve kaçak işçi sorununun üzerine gidilmesiydi. Önümüzdeki yıllarda doğacak kalifiye işçi ihtiyacının büyük bir kısmını 2. kuşak yabancılardan temin etmeyi düşünen Alman burjuvazisinin bu istemini Funcke "genç yabancıların şansları açılıyor" diye "müjdeliyordu".

Toplantının ikinci bölümünde biz de söz aldık ve bir temsilcimiz Funcke'ye şu soruları sordu. Sorular özetle şöyleydi:

1. Alman Anayasası'ndaki "ailelerin beraberliği korunmalıdır" gibi maddelere göre eşler Almanya'ya getirilebiliyor, ama dört yıllık bir bekleme süresinden sonra çalışma izni alabiliyorlar. Bu bir çelişki değil midir?

2. Yabancı işçi çalıştıran diğer Avrupa ülkelerinde de benzeri sorunlar gündemde. Belli ülkeler, birlikte karar alma yollarına götürebilecek ön çalışmalara girmiş bulunuyorlar. Almanya'da da bu gibi çalışmalar var mı, ya da düşünülüyor mu?

Birinci soruya verdiği yanıtta Bayan Funcke meseleye iş piyasası ve aile politikası olarak iki ayrı açıdan yanaşmak gerektiğini belirtirken, eşlere hemen çalışma izninin verilmeyişini kendi açısından haklılaştırıyordu. İkinci soru ise maalesef yanıtsız kaldı.

Diğer bir yoldaşın sorduğu soru ise şöyleydi:

Bugün Batı Avrupa ülkelerinde çalışan "kaçak" işçiler yakalandıklarında sınırdışı ediliyorlar. Ülkelerinde baskıcı rejim varsa, işçiler siyasetle ilgili olmasalar bile, bulundukları ülkedeki bazı demokratik hakları kullandıkları için cezalandırılabiliyorlar. Örneğin Türkiye'ye geri yollanan bir işçi, aktif sendika üyesi olduğu için gözaltına alındı ve iş bulması da olanaksızlaştı. Siyasal insanlar sınırdışı edildiklerinde ise işkence ve baskı ile yüzyüze kalıyorlar. Bu şekilde gerek "kaçak" işçilerin, gerekse siyasal insanların baskıcı rejim olan ülkelerine geri yollanması konusunda düşünceniz nedir?

Funcke'nin yanıtı şu oldu:

Siyasal açıdan ülkelerine döndüklerinde herhangi bir zorlukla karşılaşacaklarını ispat edebilen kişiler sınırdışı edilmiyorlar. Zaten bu konu benim çalışma alanıma girmiyor.

Bayan Funcke bu yanıtla da konumunu bir kez daha açıkça ortaya koymuş oldu. Yine de toplantıdan sonra kendisiyle kısa bir görüşme yaparak çalışmalarımızı daha geniş bir şekilde iletebilmek için adresini aldık.

Daha sonra etrafımıza toplanan kişilerle yabancı işçi sorunu ve Türkiye'de faşizmin çözülüşü üzerine konuştuk. Yeni yeni ilişkiler kurduk. Amacımız bu ilişkileri sürdürmek, tam anlamıyla yığınların içine dalmaktır.

Gerçek, Mannheim

Heidelberg'de barış gecesine katıldık

Geçtiğimiz günlerde Heidelberg'de başlayan ve hâlâ devam eden Barış Haftası içinde, 15 Kasım'da yapılan geceye biz de katıldık.

Büyük bir salonda yapılan geceye çeşitli konuşmacılar, ilerici müzik gurupları ve çeşitli örgütler masa açarak katılmışlardı. Yabancı örgüt olarak sadece biz vardık. Bu gece için çıkardığımız bir bildiride faşist cuntanın emperyalistleşme amacının bugünkü gerici rejim tarafından nasıl sürdürüldüğünü ve Türkiye'nin Ortadoğu'da barışı tehlike altına aldığını anlattık.

İnsanlar hem bildirimize, hem de masamızdaki diğer yayınlarımıza ilgi gösterdiler. Ayrıca bu gecenin yemek işini üstlenmemiz de özveri taarruzumuzdaki hedefimiz açısından çok olumlu sonuçlar verdi. Bunların yanısıra yoldaşlarımızın Türkiyelilerle kurdukları ilişkilerde *Faşizmin Çözülüşü* kitabı üzerine bol bol konuşuldu, kitap, gazete satıldı.

Geceden yorgun bir şekilde evlerimize dönerken bütün yoldaşların yüzü gülüyordu. Yoldaşlar, yapay sorunlarla fazla uğraşacak vaktimiz yok. İlişkiler, insanlar ve sorunlar bizi bekliyor. Bugün Heidelberg'de, yarın başka yerlerde ve bir gün de devrim mücadelesi için Türkiye'de!

Gerçek, Mannheim

Sınır dışı etmelere son eylemleri

Londra İşçi Birliği, sınırdışı etmelere karşı bir yürüyüş ve gece düzenledi. Eylemlerin amacı, buradaki tüm yabancıların yakıcı bir sorununu kapsıyordu. Böyle bir kampanyanın başını çeken LİB'i çok sayıda yabancı gurup ve örgüt destekledi. Milletvekilleri ve ilerici İngiliz örgütleri de eyleme aktif destek verdi. Biz de İTKB olarak hem yürüyüşe hem geceye aktif olarak katıldık.

Ayrıca hazırlık çalışmalarında da yer aldık. Fabrika önlerinde, pazarda yoğun olarak bildiri dağıttık. Yürüyüş ve gecenin bizler için, tüm yabancılar için ne kadar önemli olduğunu vurguladık. Tek tek ev ziyaretleri yaparak işçilerin yürüyüş ve geceye katılmalarını sağladık. Bir ay boyunca yürüyüşün ve gecenin propagandasını sürdürdük. Son hafta kendi içimizde işbölümü yaptık. Bir kısmımız, flamalarımızı derleyip topladı, pankartları hazırladı. Bir kısmımız ise ev ziyaretlerini sürdürdü. 9 Kasım gecesi son bir toplantı yapıldı, eksiklerimiz tamamlandı.

10 Kasım'da, Hackney Belediyesi'nin önünden başlayan yürüyüş kalabalık ve çok canlı idi. İşçi arkadaşlarımız ellerinde pankartlar ve flamalar dimdik yürüyorlardı. Sloganlara tümü coşkuyla katıldı. Yürüyüş boyunca canlılık ve disiplinimizi yitirmeden İslington Belediyesi'nin önüne geldik. "Sınırdışı etmelere son" sloganıyla o çevre inliyordu. Islington Belediyesi yetkilileri yürüyüşü karşıladı. Konuşmalar yapıldı, gecenin tekrar duyurusu yapıldı ve yürüyüş alkışlanarak son buldu.

Akşam 7.00'de başlayan gece ise yürüyüşten daha kalabalıktı. Üç milletvekili, İslington Belediye Başkanı ve Hackney Belediye Başkanı konuşma yaptılar. Madencilerden bir temsilci de geceye katıldı, konuşması çok alkışlandı. Daha sonra Londra İşçi Birliği Başkanı bir konuşma yaptı. Ayrıca mesajlar okundu.

Konuşmalardan sonra program ara verildi. Herkes yemeğini yedi.

Gecenin ikinci bölümünde folklor, koro ve iki ayrı orkestra yer aldı. Herkes eğlenip, yürüyüşün sevinci içinde yorgunluğunu çıkardı.

Sevinç Candan, Londra

Türkiyeli işçiler coşkuyla "sınırdışı etmelere son" belgisini haykırdılar.

Gecede herkes yürüyüşün sevinci içinde yorgunluğunu çıkardı.

Komünist partisinin merkeziyetçi yapısına karşı çıkmak tasfiyeciliğin ta kendisidir

Tasfiyeciler tasfiye edilmelidir

Komünist partisi, dünya devrimini ilerletmek için kendi ülkesinde devrimi gerçekleştirmek, proletarya diktatörlüğünü kurmak amacıyla bir araya gelmiş komünistlerin gönüllü birliğidir. Komünist partisi üyesi ise bu amacı benimsemiş, parti programı ve tüzüğünün öngördüğü biçimde, MK'nın karar ve direktifleri doğrultusunda bir parti örgütünde çalışan, partiye düzenli maddi katkıda bulunan kişidir. Hangi dönemde olursak olalım, ister devrim öncesinde, ister devrim sonrasında olalım, bu koşullar parti üyeliğinin zorunlu, asgari koşullarıdır. Bunların tersinde davranmak ise komünist partisini reddetmek, *tasfiyecilik* anlamına gelir.

Komünist partisi merkezi bir örgüttür. Bir komünist partisinin işleyişi toplumsal koşullardan ayrılamaz. Burjuvazi ülkede ve dünyada egemen sınıf olduğu sürece, komünist partisinde merkeziyetçilik *her zaman* önde gelmek zorundadır. Hele Türkiye gibi, burjuvazinin gücünün güdük mü güdük, sınırlı mı sınırlı bir demokrasisi vermeye ancak yettiği ülkelerde komünist partisinin çok çok daha merkeziyetçi olması gerekir. Buna karşı çıkmak, demokrasi havarisi kesilip merkeziyetçiliği zayıflatmak, yok etmek için girişimlerde bulunmak *tasfiyeciliktir.*

Sınıf düşmanımızın örgüt yapılarına bir bakarsak orada da merkezi yapılar görürüz. Ayrıca bugün tüm kapitalist dünyada devlet işleyişinin giderek merkezileşmesi, demokratik yanlarının budanması yönünde işleyen bir eğilim var.

Bizim partimize gelince, görüntülerden söz etmiyorsak, hiçbir burjuva örgütünde bulunamayacak demokratik işleyişler var. Bir yandan da merkezi yapımızı yaralamak isteyen girişimler. İşte bu tasfiyeciliktir.

Mesaj

Almanya'da partimize yapılan düşmanca saldırıyı haber almış bulunuyoruz. Partimizin onurundan başka birşey düşünmediği için, partimize ve devrime inandığı için saldırıya karşı koyan yoldaşları Alman polisine ihbar edenleri ve bu suça ortak olanları lanetliyoruz. Bu saldırının elebaşısına ve onun ortağına komünist partisinde yer yok. Yaşasın devrim ve partimiz.

Hapisteki yoldaşlarımıza içten komünist selamlarımızı iletiyoruz.

Ege Yöre
11 Kasım 1984

Buna tahammülümüz yoktur ve affedilemez.

Türkiye bir dönemeç içinde. Türkiye halkı uzun bir virajın içinde yol alıyor. Virajın sonunda ne var henüz kimse göremiyor. Partimiz virajın sonunu baştan görmüş. Ya söyleyecek ya söylemeyecek. Partimizin çoğunluğu kararını belirlemiş söylüyor. Virajın sonunda neler olabilir gösteriyor. Bu, komünist partisi olmanın asgari gereğidir. Ama uçurumdan yuvarlanmak isteyen varsa özgürdür. Vural D. kendini istediği gibi uçurumdan atabilir.

Partinin siyasal hattını savunamayan, daha doğrusu kavrayamamış bir kişinin aktif görevlerde bulunması doğru değildir. Böyle birini görevden almak değil, görevde bırakmak tasfiyecilik olurdu. Üstelik Vural D., bu görev değişikliğini kendisinin de önermeyi düşündüğünü belirtmiş ve karar hakkında olumlu oy kullanmıştır. Üst Büro ve Eşgüdüm Komitesi kararlarında haklıdır. Ayrıca bugüne kadar gerek Üst Büro içinde, gerekse Eşgüdüm Komitesi'nde bu tür görev değişiklikleri çok yapılmıştır. Ve her zaman partinin ihtiyaçları, çıkarları göz önünde tutularak bu kararlar alınmıştır.

Vural D. önceden olumlu oy kullandığı partinin yeni siyasal çizgisini sonradan onaylamadığını söylemektedir. Vural D., hangi siyasal çizgide durduğunu bilemeyecek kadar zavallı bir konum içindedir.

Vural D. kendisinin de katıldığı, oybirliğiyle kabul edilmiş kararları çiğnemekle, parti iradesine karşı gelmekle, Alman polisiyle işbirliği içinde partiye karşı çıkanlarla birlik olmakla, parti sırlarını açıklamakla partiyi tasfiye edici bir çizgi içine girmiştir. Tasfiyeciler tasfiye edilmelidir.

Ege Yöre

Olanakların arttığı bir dönemde faşizm altındaymış gibi çalışmak örgütü eritir, yok eder. Dönemi doğru saptadık. Şimdi ona uygun çalışmaya...

Doğruyu yığınsallaştırmaya

Hasan Cansever, İzmir

12 Eylül faşist darbesinin ardından dört yıldan fazla bir zaman geçti. 12 Eylül'ün Türkiye işçi sınıfının savaşımında önemli bir dönemeç noktası olduğu daha o günden belliydi. Bugün rahatlıkla söylüyoruz, ama bunu o gün söyleyebilmek hem çok daha zordu, hem de çok daha önemliydi.

Partimiz darbeden iki gün sonra yayınladığı bir bildiriyle darbenin niteliğini, önümüzdeki dönemi en doğru biçimde saptıyor, partiyi yeni döneme hazırlıyordu. Daha sonraki EK açıklamaları, II. Konferans kararları bu doğrultuyu günün koşullarına uygun olarak geliştirdi.

12 Eylül'le girdiğimiz faşist dönemde sol hareket faşizmin saldırısı karşısında önemli yaralar aldı. Pekçok militan tutuklandı, yüzlercesi öldürüldü. Birçok sol örgüt dağıldı. Bunlar faşizmin saldırısı karşısındaki kayıplardır. Partimiz de tutuklamalar geçirdi. Birçok yoldaşımız hâlâ zindanlardadır. Kimi yoldaşlarla bağlarımız koptu. Az sayıda da olsa henüz bağ kuramadığımız yoldaşlarımız elbette vardır.

Ancak partimizin önemli bir özelliği, örgütlerimizin her saldırının ardından yeniden örgütlenebilmesi oldu. Yara alan her komite yeniden kendini kurdu. Parti merkezimiz ve gazetemiz yerel örgütlerle bağlarını düzenli sürdürdüler. Bunları gururla söylüyoruz. Yine gururla söylüyoruz, hapise düşen yönetici yoldaşlarımızın tümü, parti üyelerimizin ezici çoğunluğu başarılı bir sınav verdiler.

Sol örgütlerdeki dağılmanın nedeni yalnızca faşizmin saldırıları değildir. Elbette bunun büyük bir payı var. Ama asıl neden şudur: Yaşamdaki her dönemeç, ardında pekçok insanı bırakarak geçer. 12 Eylül de böyle bir dönemeç oldu. Dünün birçok devrimcisi siyaseti bıraktı. Her dönemeçte partimizden de bir kısım yoldaşlar yollarını ayırdılar. Bu ayrılmaların çoğu da ne yazık ki faşizmin baskısının en az hissedildiği yerlerde oldu.

Partimizden söz ederken, yaşamın dayattığı dönemeçlere ek olarak, partimizin yarattığı özel bir "dönemeci" hatırlatmak gerek: Her yıl yapılan özveri taarruzları! Her taarruz, tıpkı coşkun akan ırmaklar gibi kendi yatağını temizliyor.

Faşizmin çözülmesi de 12 Eylül gibi önemli bir dönemeç noktasıdır. Bu dönemeç de arkasında insanlar bırakacaktır, bırakıyor.

Faşizmin gelişinden iki yıl sonra başlatılan "demokrasi oyunu" faşizmin çözülüşünün başlangıcı oldu. Bugün Türkiye'de faşizm değil, sınırlarını her geçen gün, istemeyerek de olsa, genişletmek zorunda olan baskıcı, otoriter bir rejim var. Yürükoğlu yoldaşımızın saptadığı gibi bugün bir ara dönem yaşıyoruz. Bu ara dönem çok uzun süreceğe hiç benzemiyor. Uzun süremez çünkü halk patlama noktasına yaklaşıyor. Ya buna kanal açacaklar ya da yeniden faşizmi dayatacaklar.

Halkın bu sefer "fena" patlayacağını burjuvazi çok iyi görüyor. Muhalefet partileri, hatta ANAP bile Anayasa'nın bazı maddelerinin bazı yasaların değişmesi gerektiğinden söz ediyorlar. Üniversite gençliği barut fıçısı gibi. Ona da bir elma şekeri uzatıyorlar: "18 yaşa oy hakkı." Yakında grev, toplu sözleşme gibi işçi haklarıyla ilgili yasa değişikliği önerilerinin meclise geleceğinden söz ediliyor. Bunları görmek, anlamak gerek. Son iki yılda çok şey değişti! Evet rejim gerici, baskıcı, otoriter bir rejimdir. Ama bu rejime faşist denemez. Sınırsız yetkilere sahip bir yönetim yok, monolitik bir devlet yok.

Türkiye'deki parti örgütlerimizin son iki yıldaki çalışmalarına bir göz atarsak faşizmin çözülüşünün etkilerini açıkça görebiliriz. Son tutuklamalar öncesinde Ege yöresinden söz edelim. Ortamdaki değişme kendini açığa vurmaya, o güne kadar bir anlamda kış uykusunda olan ileri unsurlar partimizin çevresinde toplanmaya başlıyor. Bağ kurmak isteyenler çoğalıyor. Arka arkaya bildiriler, eylemler. Örgüt, *kendiliğinden* faşizm döneminde olduğundan farklı bir çalışmaya giriyor. Ancak bu kendiliğindenlik zararı da birlikte getiriyor. Siyasi polisin dikkati üzerimizde toplanıyor ve tutuklama geliyor. Tutuklamayla elde edebildikleri kuşkusuz umduklarının yanında hiç kalmıştır. Ama bizlere de çokşeyler öğretmiştir. Bugün parti örgütlerimiz, yeni tezlerimiz ışığında dönemin özelliklerini bilince çıkarmış, dalıcı, aktif ama dikkatli bir çalışma yürütüyorlar.

Yürükoğlu yoldaşımızın *Faşizmin Çözülüşü*'yle getirdiği fikirler özellikle şu açıdan çok önemlidir: Komünist partisi olayların ardından mı gidecek, yoksa nesnel ortamı soğukkanlılıkla değerlendirip olaylara yön vermeye mi çalışacak? Herkes bu soruya "elbette ikincisi" diye yanıt verir. Ama bunu *gerçekte* yapabilmek o kadar kolay değil. Yoldaşımız *Faşizmin Çözülüşü*'yle işte bunu yapıyor. Ve şu ikilemi herkesin önüne koyuyor: Ya Türkiye'de faşizmin olmadığını görüp, ara dönemin gereklerine uygun bir çalışma yürüteceksin ya da faşizm döneminde olduğu gibi çok daha sınırlı bir çalışmaya razı olacaksın. İçinde bulunduğumuz olanakların arttığı, çalışma alanlarının genişlediği bir dönemde faşizm altındaymış gibi çalışmaya devam etmek örgütü eritir, yok eder. Biz dönemin adını doğru koyduk. Şimdi ona uygun yöntemlerle yığınların arasına!

ODTÜ'de kuşlama ve yemek boykotu yapıldı

Değerli Yoldaşlar,

Geçtiğimiz günlerde İdari İlimler Bölümü'nde bir kuşlama eylemi yapıldı. Pulların üzerinde harçların yatırılmaması, süresiz yemek boykotu uygulanması, bölüm kantinlerinin dışında hiçbir yerden alış veriş yapılmaması yazılıydı. İmza yoktu.

Bu eylem üzerine hafta sonunda geceleri yurtlardan adam toplamışlar. Alınanlar okul karakoluna değil, Emniyet'e götürülmüşler. Hiçbirinden şimdiye kadar haber alınamamış. Ayrıca 12 Eylül'ün ilk günlerinde olduğu gibi, okulun her tarafında jandarmalar dolaşıyor, giriş çıkışlarda sürekli arama yapılıyor. Yurtlardan götürülenler, Siyasi Şube'den gelenlerin ellerindeki listelere göre saptanmış.

Bugün başlayan yemek boykotu ise başarıyla sürüyor. Yemekhaneye çok az sayıda öğrenci gitmiş, diğer gidenleri ise daha çok personel oluşturuyormuş.

Yoldaşlar, gördüğünüz gibi öğrenci gençlik yavaştan eylemleri yükseltiyor. Yeni gelişmeleri en kısa zamanda iletirim. Selamlar.

Yıldız Cansoy, Ankara

Faşizmin çözüldüğü her yerde hissediliyor

R. Yürükoğlu yoldaş,

10 Eylül konuşmanı büyük bir coşkuyla okudum. Coşkum asıl olarak konuşmanın son bölümündeki pratik öneriler ve hedefler nedeniyledir. Hareketimizin senin gibi bir insanı yetiştirmiş oluşundan da ayrıca kıvanç duydum. "Senin gibi bir insan" derken şunu kastediyorum:

Ülkeyi, dünyayla ilişkileriyle de birlikte, tüm nesnel ve öznel koşulların etkisi altında sağlıklı bir biçimde yorumlayabilecek düzeye gelmiş olmak. Doğru çözümlerle, doğru hedefler saptayabilmek. Bunlar o kadar kolay şeyler değil!

Değerli yoldaş bir noktayı daha yinelemeden edemeyeceğim. Vakti saati geldi dediğiniz zaman, geldiğine inanır ve yapmam gerekenleri yapmaya başlarım. Bana bunları söyleten güç partime olan inancımdır.

Sizlere bulunduğum yerden birşeyler de ben anlatmak istiyorum. Benim anam 50 yaşlarında, ilk okul mezunu, komünizmden ürken, yeterli olanaklara kavuşamamanın suçunu hep babamın "tembelliğine", "pısırıklığına" yükleyen bir insandır. 4 yıllık cunta dönemi hakkında en iyi bildiği şey de kendi deyimiyle, Özal'ın "o biçimsiz suratıyla ağzını her açışında zenginlere birşeyler daha müjdelediği"dir.

Geçenlerde Şili'li kadınların zamları boş tencerelere kapakları vurarak protesto ettiğini söylediğimde "ah bir yürümeye başlansa ikinci yürüyen ben olurum ama" diye yanıt verdi. Unutmadan şunu ekleyeyim, bu sözleri söyleyen anamın apolitikliği oy kullanmama düzeyine ulaşmıştı, yani o denli kayıtsızdı.

Okulda, yurt öğrencilerinin yemek boykotu başlattığını bana ilk duyuran arkadaşın yüzü gülüyordu. Bu arkadaş, böyle bir tavrı hiç ummayacağım biriydi.

Evet yoldaşlar, bugünlerde, görünüşte basit ama çok önemli mesajlar ileten örnekler yaşıyoruz. Şimdilik bu kadar. Yoldaşça selamlar,

Hasan Kıvırcık, Ankara

Bunların kavgası küçük burjuva görüşlere partimiz içinde yer bulma kavgasıdır

Saflarımızı arı tutmak zorundayız

T. Çoker, İstanbul

Yürükoğlu yoldaşımızın *Faşizmin Çözülüşü* kitabı, kısa bir süre önce bizlere ulaştı. Yoldaşımızı ve tüm partimizi, ortamın nesnel istemleriyle bu denli üstüste düşen bu kitabı bizlere sunduğu için kutlarız.

Kitabı beş kez okudum. Her okuyuşumda yeniden okuma isteği geliyor. Kendi aramızda tartışmaya başladık. Herkes konuyla ilgili yazılar gönderecek.

Görünen köy kılavuz istemez derler. Ama siyasal kavgada işler tam da böyle gitmiyor. Bugün Türkiye'de faşizm çözülmüştür. Ucunda üç alternatifin olabileceği bir ara dönem yaşıyoruz: Büyük bir olasılıkla "Türkiye tipi" demokrasiye geçiş, faşizmin yeniden dayatılması ve devrimci durum. Yoldaşımız ilk iki olasılığın üçüncü olasılığı daima içinde taşıdığını da hatırlatıyor. Gelişme hangi yönde giderse gitsin bir noktada işler kızışacak ve ortalık toz duman olacaktır, diyor. Toplumda yaşanan olaylar, yığın psikolojisi hep bu yönde işliyor. İşte görünen köy bu. Ama gene de göremeyenler, daha kötüsü görmemekte direnenler var.

Her dönem yeni görevleri de birlikte getirir. Yaşanan ara dönemde yoğun bir demokrasi kavgası bizleri bekliyor. Yığınların somut demokratik istemlerinden kalkan, bu istemlerin Türkiye gibi bir ülkede ancak devrimle kalıcı olarak elde edilebileceğini yığınlara gösteren bir devrimci çalışma günün görevidir. Bu görevlerle bağlı olarak partimizde gelişen son olaylara değinmek istiyorum.

1979'dan bu yana örgütümüze yönelik pekçok saldırı oldu. Bunların bir bölümü burjuvazinin açık saldırılarıdır. Diğer bölümü ise değişik biçimler ve isimler altında yürütülen ama özü hep aynı kalan saldırılardır: Küçük burjuva görüşlere komünist partisi içinde yer bulma kavgası!

Biz, "Anadolu'da sömürüyü yok etmek için ya devrim, ya ölüm" diyerek yola çıkan bir partiyiz. Bu görevi yerine getirebilmemiz herşeyden önce "küçük burjuva görüşlere komünist partisi içinde yer bulma kavgası" verenlerden partimizi arındırmaktan geçiyor.

TÜRKİYE'DEKİ BİR CEZAEVİNDEN

.... çıkasıya kadar geçen süreyi verimli çalışmalarla geçirmek istiyorum. Dışarısının ortamına ayak uydurabilmemizin tek yolu bu. Dönem değişiyor, dönemin değişikliklerine cevap verebilmek de istenilen konuma gelmeye bağlı, öyle değil mi?

Şimdilik burada bitiriyorum mektubumu.

Tekrar candan selamlarımı iletir, çalışmalarınızda başarılar dilerim. Gelecek özgür günlerde omuz omuza olma dileğiyle Hoşçakalın.

.... *Cezaevinden*

Belki tesadüftür. Ama gene de dikkatimizi çekiyor. Bu "kavgayı" verenler, nedense hep örgütün kollektif olarak ayağa kalktığı dönemlerde, örneğin özveri taaruzları döneminde "başkaldırıyor"! Bunların asıl "başkaldırdığı" komünist özveri ve disiplindir, kollektif çalışma ruhudur.

Ali H. Karadağ ve "yoldaş"ların yarattığı son olaylar, parti çoğunluğunun kararlarına, disiplin ve tüzüğe başkaldırmış, partiye karşı tutumları ve siyasal konumlarıyla kendini çoktan tasfiye etmiş bir gurupla parti arasında yürüyen bir kavgadır. Parti disiplinini çiğneyeceksin, tüzüğü ayaklar altına alacaksın, sonra da ayaklar altına aldığın, çiğnediğin tüzüğün bazı maddelerine dayanarak parti içi açık tartışma isteyeceksin! Onlara hatırlatalım parti tüzüğü parti normlarına uyanlar için geçerlidir. Böyle komünistlik olmaz, böyle partililik olmaz.

270. sayımızda yer alan yazılarımız, Belgelerden Döküm, Ali H. Karadağ'ın yazısı ve "Bu da Haydar Yoldaş'ın Yazısı" son olayları bütün gerçekliğiyle gözler önüne seriyor. Yukarıda da söyledim, bunların kavgası küçük burjuva görüşlere partimiz içinde yer sağlama kavgasıdır. Belgelerden anlaşıldığı gibi, Ali H. Karadağ olaylar arasında fırıldak gibi dönmüştür. Önce kararların alınmasında olumlu oy kullanmış, sonra baskı altında kalarak oy kullandığını açıklamış, sonra da "bu tasfiyeciliktir" demiştir. Parti içi enformasyon akışını bilinçli olarak engellemiş, parti sırlarını açığa dökmüştür. Bunlar büyük parti suçlarıdır.

Dönemlerin zorlamasıyla partiye giren ve sınıf konumlarını tam olarak terkedemeyen küçük burjuvaların komünist partisinde en dayanamadıkları şey merkeziyetçi örgüt yapısı ve disiplindir.

Ali H. Karadağ'ın, kararların geri alınması koşuluyla tüzüğe uyarız, demesi de büyük bir suçtur. Komünist partisi böyle şantajlara boyun eğemez.

Ali H. Karadağ'ın yazısından kafasının çok karışık olduğu anlaşılıyor. Devlet konusu tutarsız. Faşizm anlayışı daha da tutarsız. Türkiye'de faşizm kurumsallaşıyor, diyor. Bunun nedeni olarak 1982 Anayasası'nın faşistliğini gösteriyor. Böylece anayasal bir faşizm anlayışına bizleri ulaştırmış oluyor(!) Faşizm her türlü anayasayı rafa kaldıran bir devlet biçimidir. Bir yandan faşizm kurumsallaşıyor diyor öte yandan faşist devletin kurulması için yığın tabanı şarttır diyerek "faşizm hiç gelmedi ki, nasıl kalksın" anlayışına varıyor. Faşizmin kurulabilmesi için yığın desteğinin şart olmadığı bizim eski ve temel bir görüşümüzdür. Ali H. Karadağ bunları da sorguya çekiyor.

Dönemlerin zorlamasıyla partiye giren ve sınıf konumlarını tam olarak terkedemeyen küçük burjuvaların komünist partisinde en dayanamadıkları şey merkeziyetçi örgüt yapısı ve disiplindir. Sınıfsal alışkanlıkları ve özlemleriyle partinin istediği normlara uyma arasında bocalayan bu kişiler, kendileri için uygun olduğunu düşündükleri bir dönemde "demokrasi ve özgürlük" diye "ayağa kalkarlar". İşçi sınıfının partisinden koparabilecekleri en büyük parça üstüne hesaplar yaparlar. Ama gerçek bir komünist partisinde bunların yazgıları değişmezdir. Kısa süreli çıkar hesapları uzun dönemde hep yalçın kayalara çarpar. Bizde geçmişte de böyle oldu, bugün de böyle olacaktır.

Partimiz saflarına sızmaya çalışan küçük burjuva görüşlerden partimizi sürekli arındırmak önümüze koyduğumuz dev görevleri başarabilmemizin anahtarıdır. Bu bilinçle çalışıyoruz, çalışacağız.

İhanete doğruyu, güzeli güçlendirerek yanıt vereceğiz

Kendini d v aynasında g¨renler

Serdar Soylu

TKP-*İşçinin Sesi* 1979 yılında kıpkızıl komünist hattı, bolşevik örgütlenme anlayışıyla TKP içinde devrimci kanat olarak ortaya çıktı. Parti tarihinde oportünizm ilk kez böyle güçlü bir darbe yedi. *İşçinin Sesi*, Yürükoğlu yoldaşımızın dediği gibi, "doğrunun yanında durmak isteyen bir avuç insanla" işe başladı. Bu inançlı ve inatçı "bir avuç insan" bilinçle, sabırla taş taş üstüne koydu, örgütünü, ideolojisini durmadan geliştirdi.

1979'dan bu yana beş yıl geçti. Beş yıl, toplum yaşamında etkinliği olan bir parti yaratmak açısından gerçekten çok kısa bir süredir. Bu çok kısa sayılabilecek sürede TKP-*İşçinin Sesi* bolşevik kadrolar yaratma yolunda kararlı ve kalıcı adımlar attı. Yalnızca Marksçı-Leninci hattımızı kavrayan değil, bu hattı kendi çalışma alanında yeniden üretebilen komünistler olarak yetişiyoruz. "Evet efendimci" değil, kendine doğru geleni yapan hiç değil ama düşüncelerini hiçbir siyasal hesap yapmadan açıkça söyleyebilen, yalnız örgüt kararlarına harfiyen uymakla kalmayıp bu kararlar görüşlerine o an için uygun olmasa bile onları *geliştirerek uygulayabilen* kadrolar! Parti çoğunluğunun aldığı karara uyamayacak "kişilikler" değil, demokratik-merkeziyetçiliği ruhuyla kavramış kadrolar! Başarısızlığını başkasının suçu olarak göstermeye çalışan değil, işini, yeteneklerini sonuna kadar kullanarak, tam yapmaya çalışan kadrolar. Yoldaşına vurmak için açık kollayan değil, her durumda yoldaşına destek olan kadrolar. Görevini başarıyla yerine getirmeyi devrimci onur sorunu yapan kadrolar. Daha çok sayılabilir. Partimiz ideolojisiyle, eylemiyle, parti işleyişiyle profesyonel devrimciler ordusu yaratıyor.

Bu tezgahta işelenemeyecek yabancı maddeler zaman içinde ayıklanıyor. Bugün de, partimizden bir gurup parti düşmanının ayıklanışını yaşıyoruz. Duyduğumuz, gördüğümüz, yazılarından, "açıklama"larından öğrendiğimiz kadarıyla, düne kadar açıkça söyleme cesaretini bulamayıp içlerine attıkları komüniste yakışmayan yönleri ortaya serilmiş durumdadır. Herşeyi, gizlilik, konspirasyon dinlemeden ortalığa döküyorlar. Şu anda partimizde gerçekten dikkate değer bir durum vardır. Bir yanda ezilmiş psikolojilerini herşeyi yıkarak tatmin etmeye çalışan, dün söylediğini bugün reddeden bir gurup insan. Diğer yanda, günün getirdiği yeni görevleri anlamış, yeni sorumluluklarına hırsla sarılmış bolşevik kadrolar.

Son olayları yaratanlar bu çıkışlarını, *İşçinin Sesi*'nin menşevizmden ayrışmasına benzetmeye kalkıyorlar. Açıklamalarını okuyanlar, 1979'dan 1984'e değiştirilmeden aktarılmış cümleler bulmakta güçlük çekmeyecektir. *İşçinin Sesi*'nin 1979'daki haklı ve onurlu çıkışına imrenmelerini, ona benzemek istemelerini anlıyoruz. Ancak isteklerle gerçekler her zaman üst üste düşmüyor!

Herşeyden önce şunu söylemek gerekir: *İşçinin Sesi*'nin menşevizme karşı savaşı ideolojik konumlardan başladı. Savaşım boyunca parti disiplinine, tüzüğe titizlikle uyuldu. Tüzüğü çiğneyen menşevikler oldu. Vural D. ve H. Çetin ise önce disiplini, tüzüğü çiğnediler. Şimdi parti içinde "ideolojik mücadele" vermek istediklerini söylüyorlar!

İşçinin Sesi oportünizme başkaldırırken de parti disiplinini, merkeziyetçi parti anlayışını savundu. "Ben yönetime gelirsem işime yarar" diye değil, komünist partisinin doğru örgütlenme ve işleyiş ilkeleri olduğu için bu görüşleri savundu. Parti yıkıcılarının bu konulardaki görüşleri ise Leninci parti anlayışını reddetmeye gidiyor.

İşçinin Sesi'nin çıkışı bir klik örgütlenmesine dayanmadı. Bunun nedeni, klikçilikle kirlenmiş bir çıkışla Marksçı-Leninci bir partinin yaratılamayacağına olan inancımızdı. Bu işe menşevikler bile çok şaşırdılar. Avrupa'dan, Türkiye'den yoldaşların *İşçinin Sesi* çevresinde saf tutmaları pırıl pırıl devrimci görüşlerimizin onlara ulaşmasıyla başladı. Vural D. ise gizli bir klik örgütleyerek işe başlamış. Aklınca "akıllıca" yöntemlerle, çevresindeki yoldaşların partiye olan güvenlerini kırmış, kafalarda sorular uyandırmış. Böyle, klikçilikle işe başlayan bir insanın yaratacağı örgütü tahmin edebilmek zor değildir. Bu yöntemlerle "örgütüne" kazandığın insanlar yarın sana aynı şeyi neden yapmasın? Bunu da bir yana bırakalım, böyle klikçi, ilkesiz bir anlayışla yaratılan örgütte yarın kim kime, hangi temelde güvenecek?

Bir başka önemli nokta: *İşçinin Sesi* 1979'da, İngiltere gibi Türkiyeli sayısı açısından çöl sayılabilecek bir bölgede, partinin en büyük, en aktif örgütlerinden birini çıkarmıştı. Büyüklüğü, çoğu zaman, etkin ve verimli çalışması nedeniyle, olduğunun üç-dört katı tahmin ediliyordu. Tüm partide tıkanıklık varken İngiltere örgütü dolu dizgin gelişiyor, parti merkezinin çoğu işini yüklenmiş götürüyordu. "Bizimkilere" gelirsek, burada da çok açık düşüyorlar. Partimiz Türkiye dahil her yerde gelişirken Vural D.'nin sorumlu olduğu bölgede, bir örgütümüz hariç, tıkanıklık, hatta gerileme gözleniyordu. Vural D'nin bu konudaki eleştirilere verdiği yanıt ise çok ilginçtir: Bu bölgede gelişme sınırına dayanmıştır! Şimdi bu tutum mu likidasyondur, yoksa parti yıkıcılarına parti platformlarını kapatmak mı likidasyondur?

Çıkışınızın *İşçinin Sesi*'nin ne menşevizme karşı yürüttüğü soylu savaşla, ne yarattığı örgütle, ne ideolojisiyle hiçbir benzerliği yoktur. Düzeysiz çıkışınızla partimize zarar verdiniz. Parti sırlarını pervasızca açıklıyorsunuz. Suçunuz çok.

Ama *İşçinin Sesi* öyle bir örgüttür ki, ihanete, güzeli, doğruyu güçlendirerek yanıt verecektir. Bu olayı parti yararına kullanacağız. Yıkıcılar gidiyor ama parti daha da arınmış, daha da pırıl pırıl savaşımını sürdürüyor. Parti yıkıcılarından arınmanın da verdiği güçle *Faşizmin Çözülüşü* kitabının önümüze koyduğu yeni görevleri coşkuyla, tutkuyla, inatla yerine getireceğiz.

Mahpusluğun ve en ağır işkencenin sınavından üstün başarıyla geçmiş bu üç kadın yoldaşımız, Türkiye'deki baskıları Avrupa kamuoyuna sergileme görvini de başarıyla yerine getirdiler. Af Örgütü'nün Türkiye'de hükümet çevrelerinde büyük kızgınlık yaratan raporu yoldaşlarımızın verdikleri bilgilerden yararlanılarak hazırlandı. *The Times* gazetesi söyleşi yaptı. İki yoldaşımız, BBC 2 televizyonunun hazırladığı filmde başlarından geçenleri anlattılar. Geniş bir demokratik kamuoyu onları tanıdı. Partimiz de tanısın istedik ve kendileriyle bu söyleşiyi yaptık.

Üç y ldaşımızla söyl şi

İşçinin Sesi: Yurt dışına çıktığınızdan bu yana çeşitli basın-yayın organlarında sizlerle ilgili birçok haber izledik. Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye'de hükümet çevrelerinde büyük kızgınlık uyandıran *Türkiye Raporu*'nun, sizlerin verdiği bilgilerin yardımıyla hazırlandığını biliyoruz. *The Times* gazetesi sizlerle röportaj yaptı. Son olarak da BBC 2 televizyonunun Türkiye üzerine bir filminde sizlerle yapılan röportaja geniş yer ayrıldı.

Bu yayınlarda dile getirdiğiniz fikirlerin Türkiye'deki insanlık dışı baskı ve işkencelerin dünya kamuoyuna sergilenmesinde önemli bir işlevi oldu.

Bu röportajımızda biz de sizlere Türkiye'deki baskı ve işkencelerle ilgili bir soru yöneltmek istiyoruz. Ancak biraz değişik bir açıdan. Sizce, işkence, baskı ve zulümle faşizm arasındaki bağ nedir?

Nurten Keskin: Faşizmle bunlar arasında bir bağ var mutlaka. Ama faşizm bunlarla tanımlanamaz. Bu çok yanlış bir anlayış olur. "Zam, zulüm, işkence: işte faşizm" demek faşizmi anlatmaya asla yetmeyeceği gibi yanlışa da götürür. Türkiye devrimci hareketinin bütün dışımızda kalan kesimi yıllardan beri aynı nakaratı tekrarladığı için yaşamdaki hiçbir değişmeyi yakalayamadı.

Baskıyı, işkenceyi her gördükleri anda faşizm var deyip çıktılar. Hatta ellerindeki bu bozuk pusula onları öyle şaşırttı ki, el mecbur, buna uygun teoriler ürettiler. Aman ne katkılar oldu Marksizm-Leninizmin devlet anlayışına: Açık faşizm-örtülü faşizm, parlamentolu faşizm-parlamentosuz faşizm vb., vb.

Bunların hepsi o yukarıdaki dar anlayıştan türedi.

Faşizmi böyle anlayarak Türkiye'ye bakarsak Türkiye'de 1923'lerden bu yana faşizm görürüz. Çünkü zam, zulüm, işkence Türkiye'de hiçbir zaman eksik olmadı. Nitekim hep faşizm görenler oldu. "Sürekli faşizm" teorileri falan çıktı.

Peki böyle demekle, yani baskıyı, işkenceyi, her gördükleri anda faşizm var demekle solluk mu yapıyorlardı bunlar? Hayır kesinlikle değil. Tam aksine çok ciddi bir şekilde sağ yanlış yapıyorlardı, bugün de öyle yapıyorlar. Bu yaptıkları burjuva diktatörlüğünü aklamaktır. Sürekli faşizm yaşıyorsak burjuva demokrasisi rüya alemi gibi birşey olsa gerek(!) Öyle bir hayranlıkları var ki burjuva demokrasisine, zam, zulüm, işkence ona yakışmıyor(!) Oysa çok yanılıyorlar. Bu sıfatlar faşizmin değil kapitalizmin niteliklerini anlatır. Eğer bunların uygulanması giderek artıyor, olağan dönemlerde de kullanılıyor olduysa bu sadece burjuvazinin manevra olanaklarının daraldığını ve onun giderek daha gericileştiğini gösterir. Ülkede her zaman faşizm olduğunu değil.

Gülen Erdilek: İşkence, baskı, zulümle faşizm arasında bir bağ elbette vardır. Ama işkence, baskı, zulüm eşittir faşizm değildir.

Faşizm bir devlet *biçimidir*. Baskı, zulüm ise *burjuvazinin* her devlet biçimi altında kullanabildiği bir yöntemdir. Evet, faşist devlet bunu olağandan daha fazla kullanır ama "olağan burjuva devleti" de kullanır. 12 Eylül öncesinin ortamını unutmamak gerekir.

İşkence, baskı, zulmü faşizmle eşitleyen anlayış burjuvaziyi aklamaya yol açar. Burjuva demokrasilerine hayranlığı anlatır.

Feride Çelik: Bir ülkede faşizm yaşanırken işkencenin, baskının varlığı, demokratik hakların yokluğu en üst boyutta kendini gösterir. Ama yalnızca bunlara bakarak bir ülkede faşizm var demek sığ bir bakış açısının ürünüdür.

Türkiye'de çok sayıda sol hareketin anlayışı, her görülen baskıyı faşizmle eşitlemektir. Böyle olunca savaşımı bilimsel temellerine oturtmamış ve tabii dönemin istediği görevleri yerine getirememiş oluyorlar.

Bugün Türkiye'de binlerce devrimci, demokrat hapishanelerdedir. İdamlar devam ediyor. Yasaklar, baskılar yine var. Ama bunlara bakarak Türkiye'de faşizm var diyemeyiz.

12 Eylül'den sonra yığınlarda biriken sessiz hoşnutsuzluk bugün sessizlik perdesini yavaştan yırtıyor. Burjuvazinin demokrasi oyununa başlamasıyla birlikte toplumda artan hareketlilik kimsenin gözünden kaçmıyor. Belli bir süre de olsa devrimci güçleri geri bir konumda tutmak, toplumdaki hareketliliği daha da arttıracak devrimci örgütlenmeyi engellemek için, burjuvazi yaygın tutuklamaları, işkenceyi, baskıyı sürdürüyor. Ama bu faşizmin olduğunu göstermez.

Bir ülkede faşizm var mı yok mu karar vermek için önce ülkedeki işleyişlere, devletin örgütlenmesine, yapısına bakmak gerekiyor. Ülkede süren işkenceye baskıya bakarak faşizm var diyeceksek, o zaman Türkiye'de her zaman, TC kurulduğundan beri faşizm vardı anlayışına gideriz.

Böyle bir yaklaşım, bir de şu anlayışa hizmet eder: Sanki sadece faşizmde işkenceyi, baskıyı yaşarız. Burjuva demokrasilerinde ülke her zaman güllük gülistanlık, baskı yok, işkence yok. Bu şekilde önce faşizm dışındaki tüm burjuva işleyişlerini aklama anlayışı yayılır, burjuva demokrasisi hayranlığı, ulaşılmaz bir süper rejim anlayışı oluşur.

Bugün Türkiye'de faşizm yoktur. Dün ile bugün arasındaki farka en güzel bir örnek hapishanelerdeki durumdur.

12 Eylül faşizmi yaşanırken her türlü baskıya rağmen yine de cezaevlerinde ufak çaplı direnişler sürüyordu. Zaten faşizmi çözen etkenlerden biri de bu oldu. Ama, hatırlıyorum, 1981 Aralık ayında cezaevindeki baskılara karşı tüm Mamak çapında 10 günlük bir açlık grevi yapılması kararlaştırılmıştı. İlk günlerde katılım çok olmasına karşın daha sonra çok az kişi bu eylemi sonuna dek sürdürdü. Direnişe katılanların üzerine ağır baskı geldi.

Çözülme dönemiyle birlikte cezaevlerinde de durum değişti. 12 Eylül'ün hemen ardından cezaevlerinde direnenler 10'larla sayılırken, bugün 100'lerle sayılıyor. Benim yakından izlediğim Ankara Mamak cezaevindeki son açlık grevine katılım 500'ün üzerindeydi ve devrimcilerin istedikleri haklar verilene dek sürdürüldü. Daha 2 yıl öncesi burada böyle bir eyleme gitmek hayaldi. Çözülme dönemi cezaevlerinde de kendini gösteriyor. Tutuklular bugün eylemlerinden sonra birçok hak koparmış ve eylemleriyle faşizmin çözülmesine katkı yapmış durumdalar.

Son bir nokta söylemek istiyorum: İnanıyorum ki cezaevindeki devrimciler, hâlâ ağır baskı ve işkence gördükleri halde, faşizmin çözülüp bittiği görüşünü dışardaki bazılarından daha kolay kabul edeceklerdir. Cezaevi, her türlü burjuva devletinin iç yüzünün, bu arada devlet içindeki değişmelerin en doğrudan yansıdığı alanlardan biridir.

İşçinin Sesi: Peki, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Partinin bugün ulaşmış olduğu aşamadaki görevleri hakkında neler düşünüyorsunuz?

Nurten Keskin: Önce ülkenin durumuna bakalım. Bugün Türkiye'de faşizm çözülmüştür. Artık faşist bir devletten söz edemeyiz. Bu çok önemli bir belirleme. Yukarıda faşizm var demenin solluk olmadığını belirtmiştim, şimdi burada yeri geldi, başka bir açıdan daha değinmek gerek. Faşizm varsa görevler farklı olacaktır, yoksa farklı olacaktır. Bu açıdan da faşizm yokken var demek sağlık, pasifistliktir. Çünkü faşizm altında çalışma tarzı ister istemez daha geri düzeydedir. Hatta o çok sol geçinen bir sürü siyaset faşizm döneminde ülke içinde tüm çalışmaları durdurmak, yurt dışında "dayanışma" hareketi yürütmek gibi çok sağ kararlar bile aldılar.

Bugün Türkiye'de çeşitli olasılıkları içinde barındıran bir ara dönem yaşanmaktadır. Yürükoğlu yoldaşın *Faşizmin Çözülüşü* kitabında belirlediği gibi ülkenin önünde üç olasılık vardır:

1. "Türkiye tipi demokrasi",
2. Yeni devrimci durumun doğması ve ilerlemesi,
3. Devrimci durum ortamında ya da daha önce (hatta yarın) faşizmin geri gelişi. Ayrıca, birinci ve üçüncü olasılıkların ikinciyi her zaman içlerinde taşıdıkları da açıktır."(R. Yürükoğlu, *Faşizmin Çözülüşü*, s.84)

Bu olasılıklardan hangisinin geleceğini yalnız ve yalnızca toplumdaki güçler dengesi belirleyecektir. Fakat kesin olan birşey vardır ki o da şudur: "Devrime dek Türkiye'nin önündeki *kalıcı* almaşık hep ikilidir. Ya faşizm ya devrim." (*agy*, s.85)

Ülkemizin böyle bir yeni aşamaya girmesi partimizin de girdiği yeni aşamayla denk düşmüştür.

Parti içinde oportünizmle açık savaş başladığından bu yana partiyi oportünizmden arındırma yeni ve savaşçı bir komünist partisi yaratma mücadelesi verdik. Bugün de bu görevi boşlamayacağız, ama şimdi yeni ve savaşçı bir komünist partisi var. Bu çekirdek oluştu. Yani partimiz bir aşama kaydetti. Şimdi ülkenin içine girdiği yeni aşamanın da, partinin geldiği yeni aşamanın da istediği tek birşey var. Yığınları partinin yanına kazanmak.

Yeni dönemde ülkenin kaderini değiştirebilmek buna bağlı olacaktır.

Partimizin bugünkü görevi sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi için yığınları kazanmaktır.

Gülen Erdilek: Türkiye'de bugün faşist bir rejimden söz edilemez. 1980-1982 arasında yaşanan dönemden farklı bir dönem yaşanmaktadır.

Bugün sadece gazetelere baktığımızda bile farklı bir hava koklanmaktadır. 1980-1982 arasında gazetelerin genel karakteristiğini açıkça Evren şakşakçılığı belirliyordu. Şimdi öyle mi? Yok. Orada kadınlar barikat kurmuş, burada işçiler toplanmış greve gidiyor, bakanların dedikleri yapılmıyor, itirazlar yükseliyor. Bunlar havanın değiştiğini yansıtıyor.

Bunun yanında baskı da ortadan kalkmış değildir. Yine gazetelere bakacak olursak, şurada şu kadar devrimcinin yakalandığı gibi haberlere bol bol rastlarız.

Dolayısıyla bugün Türkiye'de almaşıkların birbirine çok yakın durduğu bir ara dönem yaşanmaktadır. Devlet biçimi artık faşist değildir. Otoriter eğilimli gerici, baskıcı bir devletten söz etmek gerekir. R. Yürükoğlu yoldaşın *Faşizmin Çözülüşü* kitabı bugünün Türkiyesini en iyi anlatan belgedir.

Dönemin değiştiğine yaşadığım deneylerden çıkarak bir örnek vermek istiyorum. Cunta ilk geldiğinde Mamak cezaevinde açlık grevi yapıldı. Ama cezaevindeki tüm tutuklular olarak

bir direniş gerçekleşemedi, basında duyulmadı. 1982 yılının sonlarına doğru benim de katıldığım açlık grevi oldu. Tüm Mamak olarak başladık ancak 1-2 gün içinde sayımız çok düştü. Geldik bu yıla. Bu yıl Mamak'ta ve Türkiye'nin birçok cezaevinde direniş başladı. Hem topluca direnildi, hem uzun sürdü, hem kazanımlı çıkıldı, hem de yalnız dış basında değil Türkiye gazetelerinde bile konu oldu. Bu tür şeyler de bize ortamın değiştiğini, artık eskisi gibi bir dönemin olmadığını göstermiyorsa, o, bakanın sorunu olarak kalır.

Ortamdaki böyle bir değişiklik doğal olarak partinin de görevlerinin değişmesini getirir. Hâlâ eski anlayışla, hâlâ eski görevlerle çalışamayız. Bugünkü ortamı doğru değerlendirmek, Türkiye halklarının geleceği açısından çok önemli bir noktadır. Türkiye devrimci hareketi bir daha fırsat kaçırmamalıdır, kolların biraz daha sıvanmasının gerektiği günlerin geldiğini hissetmeli, ona göre davranmalıdır. Bugün uğrunda mücadele vereceğimiz her bir demokratik sorun, devrim mücadelesi hanemize damlayacak olan bir damladır.

Partimiz bugün *partidir*. Bu çekirdeği yarattık. Ama bugün bizi bekleyen görev bu çekirdeği yığınların aktif-örgütlü çoğunluğunun öncüsü yapmaktır.

Özetlersem, bugün partimiz ikili bir dönemeç yaşıyor. Bugünün görevlerini yapmak ve partiyi bir üst noktaya çıkarmak. İşte bu ikili durumun ortak noktası yığınları kazanmaktır. Yürükoğlu yoldaşımızın *Faşizmin Çözülüşü* kitabının ikinci bölümü, bu açıdan partinin önünü açıcıdır. Yoldaşımız, bugünkü siyasal çalışmanın 4 vurgusunu şöyle sıralıyor:

"1. Her alanda, her yönde aktif, militan, proleter yöntemlerle yürütülecek demokrasi savaşımı.

"2. Emekçi halkın acil-yakıcı sorunlarında yoğunlaşma.

"3. Yasal düzen içinde oluşan yapılarda çalışma, işçi sınıfının yanısıra özellikle gençlik, sonra aydınlar ve sanatçılar arasında yoğunlaşma.

"4. Artan legal olanaklara bakarak işçi sınıfı ve komünistler üzerinde süren ağır baskıyı hafife almama ve disiplin ve konspirasyonu yükseltme."

Partimizin sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirme taktiği değişmemiştir. *Faşizmin Çözülüşü* kitabı bunu sağlama yolunda tutulacak ana halkayı belirliyor. Ve inancım, partimiz bu halkayı yakalayarak görevini başaracaktır.

Feride Çelik: Bu soruyu öteki yoldaşlarım da çok güzel yanıtladılar. Ben yalnızca şunu söylemekle yetineyim: Yürükoğlu yoldaşımızın *Faşizmin Çözülüşü* kitabında söylenenlere aynen katılıyorum. Bunun nedeni de *bizim* yoldaşımızın yazdığı bir kitap olması değil, yaşamı doğru değerlendirip, partimizin görevlerini çok doğru koymasıdır.

İşçinin Sesi: İçine girdiğimiz dönemde disipline ve tüzüğe karşı bayrak açmış olan azınlık Türkiye'de örgüt bulunmadığını da söylüyor. Sizler Türkiye'den daha yakın bir zamanda geldiniz. Bu konuda birşey söylemek ister misiniz?

Nurten Keskin: Evet hem de çok istiyorum. Çünkü daha Türkiye'den geleli çok bir zaman olmadığı için orada yaptığımız çalışmanın böylesine pervasızca karalanmasına tüm Türkiye'deki yoldaşlar adına çok üzüldüm. Aslında kendileri de bal gibi biliyor olsalar gerek. Faşizm döneminde Türkiye'de sürekli ve düzenli çalışma yürütmüş tek örgüt *İşçinin Sesi*'dir. Bunu kanıtlamak için fazla birşey söylemeye gerek yok. Ben sadece kendi yaşamımdan ve dışından birkaç örnek vereceğim.

12 Eylül 1980'den 1983'ün sonlarına kadar faşizm dönemini Türkiye'de yaşadık. Bunun toplam bir buçuk senesi cezaevinde geçti. Geri kalan zamanda taksit taksit olmak üzere dışarıda idik. Bu dönem içinde, kimisinde cezaevinden götürülerek birkaç kez Emniyet'te yaşadık. Topu topu üç yıl içinde birkaç kez içeri girmemiz yalnızca Türkiye'de faşizm yaşanmasından değil bizim her çıkıştan sonra örgütü bulmamız ve çalışmalara yeniden koyulmamızdandı.

Söyledikleri şey biraz da güldürdü beni. Biz en son gelirken Türkiye'de örgütler vardı, içinden geldik. Sonra da sık sık gazetede Türkiye örgütlerinden yazılara rastladık. Hatta utanmaları gerek söylediklerinden, program tartışmasına cezaevlerinden öneri mektupları geldi.

Ama söylediklerinde bir gerçek var, hiç inkar etmeyeceğim. Türkiye'de onların anladığı anlamda bir örgüt yok! Uzanıp da kulağına masallar anlattığın zaman şak diye senin arkana geçiverecek bir örgüt yok.

İşin bir başka ve asıl önemli yanı şu: Türkiye'de örgüt var, var da hadi olmasaydı ne olurdu? Olmayabilirdi de. Onların bu ağlaşması küçük burjuva güce tapma anlayışlarından geliyor. Kendi öz gücüne güven anlayışının olmamasından geliyor. Bu anlayış bize çok ters. Biz kendi görevlerimizi unutup, aman falanca yerde bizim örgütlerimiz bir eylem yapsa da biz bir kasılsak diyemeyiz. Bu komünistlik değil. Komünist herşeyden önce kendi görevini düşünür. Eğer o falanca yerde işler iyi yapılmıyorsa bile orada işleri nasıl düzeltebilirim diye düşünür. Şurada örgüt yok, hadi ben örgütten gidiyorum demez.

Köln gurubuyla ilgili son birşey söylemek istiyorum. Saflarımızı terketmeleri bize kısa erimde mutlaka zarar vermiştir, ama yaptıklarıyla göstermişlerdir ki bu bir arınmadır. Yeni dönemde partilileri bekleyen zorlu görevleri, daha sıkı disiplini ve hızlı çalışma temposunu kaldıramayacaklarını göstermişlerdir.

Yeni dönemde partinin yeni görevlerle hızla atağa kalkmasını belli ölçülerde baltalamışlardır, ama belli ki onlarla birlikte zaten istenilen düzeyde bir çalışma yürümeyecekti. Bu yüzden partimiz bu son olaydan da zararlı değil kârlı çıkmıştır. Partimiz sağ unsurlardan arınıyor.

Gülen Erdilek: Ben hepsinden önce şunu sormak istiyorum. Türkiye'deki olmayan(!) örgütlerimiz nasıl oluyor da gazetemizde seslerini dile getiriyorlar, bu azınlığa karşı en güzel yanıtları veriyorlar? Yoksa bu azınlık da menşevikler gibi *İşçinin Sesi*'nde yayınlanan yazıları oturup birkaç kişinin yazdığını mı düşünüyor?

Bu azınlık, *kritik* bir dönemde partiye başkaldırmıştır. Vermek *istedikleri* zarar büyüktür. Ama bunlardan arınarak partimizin bugün elde edeceği yarar da büyüktür! Partililer partiye daha sıkı sarılacak, partimizin niteliği daha yükselecektir.

Parti disiplinini kaldıramayıp da isyan edenlerin balonu birazdan sönecek bunlar ettikleriyle kalacaklardır.

Feride Çelik: Partimiz bu yeni aşamada, enerji dolu, yeni görevlere dalarken, son olay arınmadır. Tüzüğü, disiplini böyle ayaklar altına alanların kendi kendilerini tasfiye etmeleri, yeni çalışma dönemine içimizdeki sakat unsurlardan arınarak, daha canlı girmemizi getirmiştir.

Bunların Türkiye'de çalışma yok, örgüt yok demelerini ise yavaştan anlıyorum. Kendi anlayışlarıyla çalışan bir örgütümüz gerçekten de yoktur. Faşizm döneminde Türkiye'de elimize geçen devrimci gazete *İşçinin Sesi*'ydi. En kötü günlerde bile *İşçinin Sesi* dağıtıldı. Bu örgütsüz olabilir miydi?

Türkiye'de en zor koşullarda bile partimizin ara vermeden çalışmasının, her geçen gün sağlam, oturmuş bir yapıyı oluşturmasının en önemli nedenlerinden biri disiplinimizdir. Eksiksiz bir disiplini, bilgi eksikliğimiz ve deneyimsizliğimizden, belki daha tam yaşama geçiremedik. Ama disiplini kurma, yaşama geçirme konusunda çok yol katettik, daha da katetmeye kararlıyız. Önemli olan budur.

Türkiye'de faşizm döneminde var oluşumuzun bir nedeni, partimizin bizlere, kadrolarına verdiği, öğrettiği çelik disiplini yaşama geçirmemizdir. Siyasal yaşamımızı böyle sürdürdük. Yoldaşça güvenimiz olmasaydı böyle bir disiplin işleyebilir miydi? Ve pırıl pırıl ideolojimiz temelinde birliğimiz olmasaydı bu yoldaşça güven olabilir miydi?

Bir yönetici yoldaş şu iş yapılacak diyor. Niçin yapılacağını bilmemek bile kadroyu rahatsız etmiyor. İşin ucunda birçok kez işkencenin, tehlikenin olduğunu biliyorsun. Hatta ölmek bile söz konusu. Ama artık o görevi yapmak en günlük en doğal parti işlerinden biri oluyor.

Partililerin görevi, görev yerleri sık sık değişebiliyor. Bu değişmelerde de "acaba bana güvenilmiyor mu, ben kızağa mı çekiliyorum" gibi birşey düşünülmüyor, düşünülemez de. Merkezi bir örgütüz. Bunun bilincinde olan herkes, üstte alınan kararları hayata geçirmekle yükümlüdür. Eğer böyle olmazsa, herkes istediğini yapmak isterse nerede kaldı parti disiplini? Böylesine KP denebilir mi?

Bu klikçiler, hiç başka bahane bulmaya çalışmasınlar. Bunlar eğer gerçekten *Faşizmin Çözülüşü* kitabını yanlış bularak bu çıkışı yapmış olsalardı, kişisel karalamalara, ihbarcılığa ne gerek vardı? İşkencede bile yoldaşlarımızın isimlerini, adreslerini gizlemek, vermemek için çalışırken, burada kuzu kuzu polise giderek bu bu diyerek isim veriliyor, adresler ortalıkta dolaşıyor, kongre tarihi bar bar bağrılıyor..Bu yapılanlar, değil komünistliğe, devrimciliğe bile sığmaz!

Partimizi çok görev bekliyor.

Dönemecin ötesi

Kerim Gürsu

Her yeni durum, her dönemeç yaşamın sık dokunmuş doğal elekleridir. Bu dönemeçlerde istesen de istemesen de kendini bu eleğin içinde bulursun. Bu dönemeçler partilere, kadrolara, kişilere zorunlu tercihler dayatır. Yaptığın tercihle ya elekten geçersin, ya eleğe takılır kalırsın.

Kuşkusuz bu dönemeçler herkes için aynı derecede büyük sürpriz olmaz. Kendini yeni dönüşlere hazırlamış partiler, kadrolar bir bakıma köşeden başını uzatmış bakmış, geleni kabaca görmüş demektir. Dönemeç gelince bunlar yeni duruma çabuk alışır ve yoluna koyulur. Ama ne olursa olsun, her dönemeç, her parti için tüm kadrolar için şu ya da bu ölçüde yeni bir durumdur.

En hazırlıklı parti için bile dönemecin ötesi, sokaklarını ancak düşünebildiği, kafasında ancak canlandırabildiği bir yerdir. Henüz görmedi. İlerledikçe görecek. Baktıkça, yeni bölgedeki sokakların isimlerini okuyacak. Savaştıkça yeni yollar, yeni olanaklar keşfedecek.

Kısacası dönemecin ötesinde yeni bir yaşam başlamıştır. Yeni yaşam, içinde bir takım görevleri, zorunlulukları getirir. Dönemeci dönenler, yollarına devam edenler, geçmişten daha enerjik, hırslı, bilenmiş bıçak gibi, bu yolu yürümenin şevki ile yeni görevlere sımsıkı sarılırlar.

Ya kendilerini hazırlamamış ikircimli kafa yapıları? Düşünün ki bir tercih yapmak zorunlu. Zorunlu çünkü önüne yol ayrımı geliyor, tercih yapmayı zorunlu kılıyor. Hayır öyle birşey yok, bu yapmacıktır, yanlıştır deme "cesareti" gösterilse bile, çok anlamsız ve saçma olur. Durağanlığı savunmak, anlamsızlığı kanıtlamak, tıkanmak olur. Çünkü tercihi dayatan şu ya da bu öznel görüş ya da yorum değil hayatın ta kendisidir.

İşte Vural D.'nin durumu! Bu ne şiddetli sallantı. Eleğin üzerinde kalmış bir kere. Elek sallanıyor. Kendini kaptırmış bir o kadar da o sallanıyor. Atlıyor zıplıyor. Sakın yanlış anlaşılmasın, bunların hiçbiri şahsına değildir. Yazdıklarına, yaptıklarına bakınca bunları görmekten kendimi alıkoyamıyorum. Gönderdiği ilk on daktilo sayfalık yazıya bakıyorum ve gözlerimi sık sık kırpmak zorunda kalıyorum. "Yazı" denen o toz duman bulutu arasından ancak bu anlattıklarımı görebiliyorum. Eleğe takılmış, atlayıp zıplayan bir insan...

İkircimi, eklektikliği, Vural D. en başta tavırları ile sonra yazısı, yazıları ile somutlaştırdı. Bu ikircimli düşünce ve tavırların mantığı kendini herbir parça içinde de barındırıyor. Adeta renkli çakıl taşı dolu bir çuval yırtılmış ve taşlar rengarenk ortaya saçılmış. Vural D.'nin mantığı ancak böyle tarif edilebilir. Daha ilk yazısı bile aynen böyle. Bir anda birbirine zıt iki ayrı mantığı içinde barındırabiliyor. Faşizmin çözülmesiyle, kurumsallaşmasını bir anda savunabiliyor. Bunun yanında faşizm zaten gelmemiştir fikrini de düşünebiliyor. Faşizmin gelmesini kurumsallaşması ile birbirine karıştırabiliyor. Rengarenk çakıl taşları gibi ortalığa saçılmış bir mantık o 10 daktilo sayfalık yazısının *ana fikrini* oluşturuyordu.

Yine de Vural D. ile toplantılarda ve ilk yazısında ortaya çıkan *siyasal* ayrılık küçük. O aşamada o da bunun farkında olacak ki, toplantılarda saptanan kararları kendisi de oyuyla kabul etmiş. Etmemiş de olabilirdi. Hiçbir şey değişmezdi. Partiye karşı art niyeti yoksa kabul etsin etmesin, parti disiplinini uygulayıp kendi dişlisini parti mekanizması içinde işletecekti. Çoğunlukla alınan kararlara uyacaktı. Bunu o da biliyor. Ama ne oldu? Oy verdiği halde kararlara uymadı. Kararları çiğnedi. Olayların gidişi "burada birşeyler var" dedirtiyor. Gerçekten de çok şeyler var.

Vural D., kendi oy verdiği kararlara bile uymadı. Tasfiye oldum diyor. Sorunu "muhalefet tasfiye edildi" diye koyuyor. Oysa Vural D. tasfiye oldum dediği ve parti yıkıcılığına başladığı döneme kadar muhalefet olmayı bırak, elle tutulur eleştiriler bile getirmemişti. Bunu Yalçın Çağlar yoldaşımız şu şekilde anlatmış:

"Vural Demir bugüne değin ne örgütsel, ne siyasal konularda organlara sistemleşmiş, iç bütünlüğü olan bir görüş getirmemiştir. Hiçbir zaman organlarda farklı bir çizgi, bir muhalefet olarak ortaya çıkmamıştır. Örgütsel konularda zamanzaman tekil eleştirileri olmuştur. İdeolojik-siyasal konularda ise faşizmin kalkışının tartışıldığı 10 Eylül 1984 tarihli ÜB toplantısına kadar tekil eleştirileri de olmamıştır."

10 Eylül 1984 tarihli ÜB toplantısında getirilen "eleştiriler" kargaşa, kafa bulanıklığı ve eklektik yanaşımdan başka birşey değildi. Siyasal ayrılık noktaları muhalefet gerektirecek kadar önemli değildi. Üstelik Vural D.'nin bu görüşleri ilk sunarkenki tutumu onun muhalefet olduğunu değil, tam tersine oy vermesiyle olmadığını anlatıyor. ÜB çoğunluğunun Vural D.'nin eklektik görüşleri karşısındaki iyi niyetli, sabırlı tavırları ise onu bir muhalefet sözcüsü olarak almadıklarını gösteriyor.

O halde olduğu belli olmayan bir muhalefet nasıl tasfiye edilir? Demek ki Vural D. tasfiye edildim diye çığırtkanlık yaptı. İç karmaşasını art niyetini, saçma gerekçelerle haklı göstermeye çalıştı. Artık gerçekten tasfiye edilmesi gereken, düzeysiz, çirkin ve ideolojik-siyasal-örgütsel olarak da apayrı duran tasfiyeci bir muhalefet vardır. Tasfiyeciler tasfiye edilmelidir.

Vural D.'nin evrimi öğreticidir. Dönemeçte yaptığı tercih ile o kendisini elekten dışarı fırlattı. O geldi geçti, bize kalan ise bu olaydan ders çıkarmak oldu.

Hayat bir dönemeç aldı, ara döneme girdik. Ara dönemin kendisi dönemeçlere, değişmelere açıklığıyla, geçici ve oynaklığıyla tanımlanıyor. Partimizin böyle bir döneme, bu dönemeçte elekten fırlayan Vural D.'nin canlandırdığı örnek ile girmesi, yeni dönemeçlere hazırlık anlamı taşıyor. Vural D. olayı arınma ve deneyim oldu.

Örgütlerimizde 1979 ruhu vardır ama bugün bu çok daha farklı bir temeldedir. Bugün parti olmak değil, yığınları sürükleyen bir parti olmak göreviyle karşı karşıyayız. Bugün 1979 ruhu dediğimiz zaman, ülkedeki durumun ve bu durumda üzerimize düşebilecek sorumluluğun bilinci, coşku ve enerjimizde çok daha büyük yer tutuyor.

Aynı inançla, aynı coşkuyla

Emine Engin

Son sıralarda partimizin çeşitli örgütlerinden çeşitli yoldaşlarımız, birbirlerinden habersiz olarak şöyle bir değerlendirme yapıyorlar: Örgütte 1979 ruhu var!

Bu değerlendirmenin anlamına geçmeden önce şunu belirtelim ki, böyle *ortak* bir değerlendirmenin birbirinden habersiz olarak dört bir tarafdan fışkırması kadrolaşmada partimizin ulaştığı aşamanın önemli bir göstergesidir. Yürükoğlu yoldaşımızın *Faşizmin Çözülüşü* kitabında dediği gibi, gerçekten partimizin artık güvenilir bir çekirdek kadrosu vardır. Artık en önemli görev, bu çekirdeğin yığınlar arasında et tutmasıdır. Bu, çekirdeğin kendi gelişmesini boşlamak değildir. Bundan böyle çekirdek kadronun kendisi de ancak yığınların içinde, yığınlara liderlik sürecinde gelişebilir.

Şimdi başta sözünü ettiğimiz değerlendirmenin anlamına gelelim.

1979'un anlamı

Örgütlerimizde gerçekten de 1979 ruhu vardır. Kuşkusuz bu, aynen 1979'u yaşıyoruz anlamına gelmiyor. İstesek de yaşayamayız. Biz farklıyız, ortam farklı, düşmanlar farklı. Bu anlamda 1979, 1979'da kaldı. Ama aynı zamanda "1979 ruhu" nun başka ve 1984'de de geçerli olabilen derin bir anlamı var.

1979'da ne oldu? *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabı çıkmıştı. Bu kitap o tarihe kadar parti belgelerinde yer almış, doğru fikirlerin mantıksal uzantısı, onları bütünleyip yenilerini ekleyip, sistemleştirdiği için de aynı zamanda bir nitelik sıçramasıydı. Nesnel olarak parti için çok yararlıydı, öznel olarak ise bu yarardan başka bir niyet taşımıyordu. Tam da bu nedenlerle kitap ortalığı karıştırdı. Partiyi ayrıştırdı. Parti için yararlı ve zararlı ayrıştı, doğru ve yanlış kutuplaştı.

İşçinin Sesi doğrunun ve yararlının yoğunlaştığı kutup oldu. Bu demektir ki ayrışma içinde *İşçinin Sesi* de ilerledi. Duruma, görevlere bakışı netleşti. Bu net bakış açısıyla hızlı bir örgütlenme gerçekleşti. Sanki bir sis perdesi kalkmış, bulutlar dağılmış, güneş çıkmıştı. Şevkli, yanlışa karşı savaşımda doğruyu kazandırmanın hırsıyla dolu, enerjik bir çalışma başlamıştı.

Tüm bunlar kuşkusuz ülkedeki koşulların çerçevesi dışında düşünülemez. Bizi bu denli hırslandıran, şevklendiren ne menşevikleri sevmeyişimiz, ne de soyut doğrulardı. Menşevizme düşmanlığın da, doğrulara düşkünlüğün de çok somut bir anlamı vardır. O da devrimci durumun devrimi gerçek bir olasılık olarak sınıf savaşımının önüne koymuş olmasıydı.

1979 ruhu dediğimiz, tüm bu anlatılanların, o yıla özgü özel yanlarını değil de, belirli benzer durumlarda hep geçerli olabilecek genel yanlarını içeriyor.

1984'de yine bir kitap çıktı. Bu kitap gerçeği yansıtışıyla, görevlerimizi koyuşuyla gözümüzü açtı. Parti için yararlıyı, doğruyu getirerek zararlıyı, yanlışı ayrıştırdı. Partimiz ilerledi. Yine yanlışa karşı doğruyu kazandırmanın hırsıyla dolu enerjik bir çalışmaya daldık. Ve yine tüm bunlar ülkedeki koşulların çerçevesi dışında düşünülemez.

Faşizm çözüldü görüşü pasifizm yayıyormuş. Bu, birçok sol örgütün, menşeviklerin ve bu arada partimizden dökülen azınlığın (Ne rastlantı ki menşevik Türkçe'de azınlık demektir!) ortak görüşleri arasındadır. Ortak yanıtı da herhalde şu olur: Pasifistlere ne desen pasifizmden başka şey yayamıyorsun!

Alıcısı pasifist olmayanlar için faşizmin çözülmüş olması, *ufukta* yeniden devrimci durum olasılığı belirmiş olması demektir. Derin ekonomik toplumsal sorunları çözemeden faşizm çözüldü. Devrimle çözülebilir sorunlar gündemde dururken, siyasal yaşamı tekeline alarak bu sorunların siyaset sahnesine yansımasını engelleyen faşizmin çözülmüş olması, bugünkü enerjimizin, hırsımızın, şevkimizin somut anlamını veriyor, yanlışa düşmanlığımızın çerçevesini belirliyor.

Dördüncü demagoji

İşçinin Sesi menşevizm ayrışması tarihsel bir olaydı. Türkiye işçi hareketinde bir dönemeç noktasıydı. Bu nedenle menşevizmle kavga uzun sürdü ve komünist kadroların yetişmesinde çok büyük işlev gördü. Bu kavga bitmiş değildir ama artık gündemdeki eski yerinde de değildir.

İşçinin Sesi menşevizm ayrışması tarihsel bir olay olduğu için çeşitli kereler, içimizde ve dışımızda, taklit ve demagoji konusu oldu. Son sıralarda Vural D. azınlığı da aynı yola başvurdu. Geçen sayımızda Vural D.'nin üç demagojisinden söz etmiştik. Bunu da dördüncü olarak ekleyebiliriz.

Vural D. azınlığı *İşçinin Sesi* menşevizm ayrışmasında *İşçinin Sesi* rolü oynamaya çalışıyor. Yazdıklarında bizim eskiden menşevizme karşı yazdıklarımızdan cümle cümle aktarmalar var. Vural D. *Açık Mektup*'u taklit etmeye çalışmış ve ortaya ilgisiz, geçersiz ve gülünç tüzük suçlamaları çıkmış. Biz çoğunluğun iradesini temsil ediyoruz demiştik çünkü ediyorduk. Çoğunluğun iradesini kim temsil ediyor sorusunu *İşçinin Sesi* gibi yanıtlama çabası içinde Vural D. öyle sahte sayısal hesaplar yapmış ki kendi kafası bile karışmış!

Bu temelsiz ve karaktersiz taklit demagojidir. Oportünizme karşı başkaldırısıyla *İşçinin Sesi*'nin yaratmış olduğu saygınlıktan yararlanıp, *İşçinin Sesi*'yle ilgisi olmayan görüşler yayma çabasıdır.

Bugün Vural D. azınlığı ile *İşçinin Sesi* arasında gerçekleşen ayrışmada, 1979'daki ayrışmaya benzer yanlar vardır. Ama bu benzerlikte, onlar menşeviklerin *silik* bir kopyesi, *İşçinin Sesi* ise eski *İşçinin Sesi*'nin daha gelişmişi, güçlenmişi, ilerlemişidir. Yani Vural D. azınlığı, 1979'daki ayrışmada *İşçinin Sesi*'nin konumuna hiç mi hiç benzemeyen bir konumda olmakla kalmıyor, menşeviklerle bile ancak silik bir benzerlik taşıyor.

O ayrışmada menşevikler, iyisi-kötüsü bir yana, önemli bir tarihsel rol oynadılar. Bugün Vural D. azınlığı menşeviklerin o günkü önemini taşıyamaz, rolünü oynayamaz. Ancak kendi çapında bir işlev görür. Görüyor.

Bu düzeyde haklarını yemeyelim. Bu azınlık da kendi çapında bir işlev görüyor. Kadroları ayrıştırdı, partimizi arındırdı. Örgütsel dokumuzu sıklaştırdı. Türkiye'deki duruma ve partimizin görevlerine ilişkin görüşlerimizi sınadık, hem daha derinden kavradık, hem bu görüşlerin değerini, doğruluğunu daha iyi anladık. Dikkatlerimizi parti anlayışı, disiplin, tüzük, merkeziyetçilik gibi, içinde bulunduğumuz dönemde can alıcı önem taşıyan konulara odaklaştırdık.

Bu azınlığın bu düzeyde, tersinden bir katkısı oldu. Ancak 1979 ruhu dediğimiz zaman bugün bu azınlık, 1979'da menşevizmin tuttuğu yeri tutmuyor, tutamaz. En başta, bu azınlık, o zaman menşevizmin devrimin önünde oluşturduğu engel kadar önemli bir engel oluşturmuyor. Hatta bugün menşevizm bile 1979'daki kadar büyük ve önemli bir engel değildir çünkü bugün *İşçinin Sesi* 1979'daki düzeyinden çok daha ileri, daha güçlüdür.

Örgütlerimizde 1979 ruhu vardır ama bugün bu çok daha farklı bir temelde, dolayısıyla farklı bir bileşimdedir. Bugün parti olmak değil, yığınları sürükleyen bir parti olmak göreviyle karşı karşıyayız. Bugün devrime öncülük etmeye çok daha yakın bir adayız. Bugün 1979 ruhu dediğimiz zaman, ülkedeki durumun ve bu durumda üzerimize düşebilecek sorumluluğun bilinci, coşku ve enerjimizde çok daha büyük yer tutuyor. 1979'da menşevizme duyduğumuz kızgınlığın ve ardından uzun süre onlarla uğraşmanın çok doğru ve derin bir anlamı vardı. Bugün, Vural D. azınlığına ne aynı enerjiyi, ne aynı zamanı harcarız.

Kim kime benziyor

Vural D. azınlığı *İşçinin Sesi* gibi görünmeye çalışıyor. Bunun, Vural D.'nin dar siyasetçiliği içinde önemli bir "taktik" nedeni vardır. O ilkeli, onurlu, partizan çıkışın yarattığı dev etki ve saygıdan belki yararlanırım diye düşünüyor olsa gerek.

Ancak bu "taktik" nedenin yanısıra bir nedeni daha vardır. O da *İşçinin Sesi*'nin 1979'daki çıkışını hiç mi hiç anlamamış, kendisinin şimdi yaptıkları gibi algılamış olmak! Böyle olmasa, taklit ederken bu denli saçmalamaz, vazgeçtik özden, görünüşü bile bu denli batırmazdı. Özde bir benzerlik yokken, sırf gösteriş olsun diye biçimde birşeyi taklit etmek zaten zaaftır, özentidir. Ama Vural D.'nin taklitinde, bunun da ötesinde zaaflar vardır. Hiçbir şey biçimsel olarak bile kılıfına uymuyor. Demek ki Vural D. *İşçinin Sesi*'nin çıkışını aynen şöyle algılamış: Klikçilik, dedikodu, karalama, disiplinsizlik, yalan, sahtekârlık... herşeyi yapacaksın ama döndürüp aynı suçlamaları karşı tarafa yöneltceksin! Böyle algılaması, öteki görüşleriyle de birleşince, *İşçinin Sesi*'ne benzeyeyim diye çabalarken onu menşeviklere benzetiveriyor.

Açık Mektup'u okuyunca insanın içini haksızlığa karşı isyan duygusu sarıyor. *İşçinin Sesi* partisine karşı yapıcı, disiplinli, hoşgörülüydü. Merkezi otoriteyi hiçbir zaman yadsımadı. Fraksiyonculuğun, entrikacılığın ise her zaman düşmanı oldu. Disiplinli olmak bizim için bir onur sorunuydu. Parti merkezi görev verirse, bu görevi geliştirerek, özveri göstererek yapmak bizim için partililiğin ABC'siydi.

Herşeyi, tüzüğü, disiplini, yoldaşça güveni bozan menşevik yönetim oldu. Bir yıl boyunca üzerimize yağmur gibi yağdırdıkları disiplinsizlikler, entrikalar karşısında biz yine yapıcılığımızı, belki düzelir diye temiz umudumuzu, saygımızı, görev severliğimizi yitirmedik. Yazı verdik basmadılar. Tam 100 tane dilekçe verdik, yanıtlamadılar. Gittik konuştuk, hiçbir sonuç alamadık.

Biz bütün bunlardan sonra, şimdi söyleyebiliriz, *çok derinden üzülerek* kavgayı açığa çıkardık. Birsürü kişisel karalama yaptılar ama bizim 1979'daki çıkışımızda kişisellik işe eğer birazcık bulaşmış olsaydı, tersinden bulaşırdı. Kişisel istek ve duygularımıza kalsaydı, Türkiye Komünist Partisi içinde kavga açığa çıkmazdı. Ama böyle bir sorun kişisel duygularımıza da kalamazdı. Devrimci durum ve az zamanımız vardı.

Biz fraksiyonculuk yapmadık, ama haksız ve yanlış yere varlığımızı yoketmeye çalıştıkları için bir fraksiyon olarak örgütlenmek zorunda kaldığımızı açıkladık, çok haklı olarak, onları fraksiyonculukla suçladık.

Biz disiplinsizlik yapmadık. Bize saldıran yazının olduğu *Atılım*'ı biz bastık. Onlar ilgilerini kestiler, sanki bu ahbap çavuş işiymiş gibi küstüler. İsteseler vereceğimiz şeyleri istemediler çünkü genelde arayacak hakları, hak arayacak yüzleri yoktu.

Biz disiplinsizlik, fraksiyonculuk yapmadığımız içindir ki partimizi de hiçbir anlamda bırakıp gitmedik. Partili olduğumuz için, partiliye yaraşır yöntemlerle, inat ve kararlılıkla savaşımımızı sürdürdük. *Faşizmin Çözülüşü* kitabının çok önemli bir yönüdür: Menşevizme karşı savaşımı tarihsel olarak kazandığımızı duyurduk. Partimiz girdiği yeni aşamayı bilince çıkardı.

Vural D. de sabretmiş, hakkını yemeyelim. Ama onunkisi yapıcı bir hoşgörünün değil, yıkıcı ve ezik bir ikiyüzlülüğün parçasıdır. Bir gecede partiye karşı öyle bir konuma geçti ki bu bir gecede olamazdı. Bir gecede olan, sabırlı bir ikiyüzlülüğün öteki yüzüyle görünmesinden başka birşey değildir.

Vural D.'nin görüşleri menşeviklerle köklü benzerlikler taşıyor. Yalnızca faşizm var demesini kastetmiyoruz. Asıl faşizmin çözülüşünde esas hareketlendirici güç burjuvazidir görüşünden bu gibi derin benzerliklerden sözediyoruz.

Vural D.'nin "*İşçinin Sesi* sağa kaydı" derkenki "solluğu"(!) ancak sağa kaydı diye suçlamakta ekmek var diye düşündüğünü gösteriyor.

Vural D.'nin parti anlayışı menşevizmin özlemlerine benziyor ama menşeviklerdeki parti işleyişinden *daha sağda* kalıyor. Gerçekte menşeviklerin açmazı Vural D.'de yok: Menşevikler sosyalist ülkelerdeki komünist partilerinin işleyişinden fazlaca uzaklaşamazlar. Geniş, panayır gibi ve laçka bir "Marksist" parti onların rüyası olabilir ama gerçeği ve gerçekleştirmek üzere savundukları olamıyor. Vural D.'de bu açmaz olmadığı için işleyişte de dolu dizgin sağı savunuyor.

Vural D.'nin disiplini ise, "kararı sonradan düşündüm, kafama yatmadı, ben de uymadım" diyebilecek denli "yüksek" bir düzeydedir.

Gelelim savaşkanlığına. Partinin basacağız dediği ve de bastığı materyali, daha partinin basmasını beklemeden Vural D. dışarda bastırmış. "*İşçinin Sesi* Nereye Gidiyor" diye bir broşür, hem de içinde "basmadılar" ağlaşmasıyla birlikte *pazarlanmış* durumdadır. Nerede kaldı parti içi tartışma yönündeki *şiddetli* istekler? Amacın, parti platformlarından yararlanarak dışarıya hitap etmek olduğu böylece açığa çıkmıştır.

Tutanaklarda yazıyor. Son EK toplantısında yoldaşlarımız Vural D.'ye istifa etmesinin daha doğru ve tutarlı olacağını söylemişlei. O sözde etmemiştir ama gerçekte etmiştir. Vural D. istifa etmiştir!

İŞÇİNİN SESİ
Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!
ÇEK-AL
Demokrasi için tek yol devrim!
Yıl:11, Sayı:272, 3 Aralık 1984

IŞÇİNIN SESİ'NDE KRİZ OLMAZ

R. Yürükoğlu

A. Almanya örgütünün bir bölümünde ortaya çıkan parti yıkıcılığı, partinin yeni çözümlemelerine karşı disiplinsiz bir karşı çıkış değil, bir süredir yürüyen başkalaşmanın patlamasıdır

Bir süredir Almanya örgütünün bir bölümünde, daha doğrusu azınlık bir bölümünde, her türlü disiplin ve yoldaşlık dışı eylemlerin eşlik ettiği bir fraksiyon hareketi gelişti. Bunun, parti yönetimine yansımayan bir öncesinin olduğu, olayın gelişiminden rahatça anlaşılmaktadır.

Söylediğimizin doğruluğunu anlayabilmek için olguların bazılarına göz atmak yeterlidir:

1. Vural Demir'in Üst Büro'ya sunduğu "Notlar"da, Almanya'da yer alan olaylara neden olacak, bir parti içinde durulamayacak denli derin siyasal ayrılıklar yoktur.

2. "Notlar"da günün temel sorusu olan "Türkiye'de devlet bugün faşist midir?" sorusuna açık bir ters yanıt yoktur.

3. Partiye başıbozuk biçimde dayatmaya kalktıkları tartışma içinde konuların kayması, sürekli platform değişmesi ve sık sık "kafamda sorular var" denmesi, faşizm konusunda henüz genellemelere varılmadığını anlatır.

10 Eylül konuşmasının ardından yapılan ÜB ve EK toplantılarında Vural Demir, Türkiye'de devlet faşist değildir diyordu. Bu birinci platform, "Notlar"da, "çözülme süreci bugün iyice ilerlemiş ve sonuna gelmiştir" gibi, ne anlama geldiği belirsiz, tam anlamıyla ortacı bir tutum aldı. Bu ikinci platformdur. *İşçinin Sesi Nereye Gidiyor?* adlı ibret belgesinde ise bugün Türkiye'de faşizm vardır diyor. Bu da üçüncü platform.

4. "Notlar"da ve öteki yazılarda tutarlı ve ısrarlı tek bir yan vardır, yanlış yakalama çabası.

5. "Tartışma" faşizm konusunda detay bir farklılaşmayla başladı. Birkaç hafta içinde hangi konulara ve tutumlara açıldığını hep birlikte hayretle izledik. Söylenen gerçek dışı şeyler ve tahrifatlar bir yana, bu konular hiçbir zaman organlara getirilip orada ciddi olarak tartışılmadı.

6. Parti yıkıcılığı girişimi yine tam özveri taarruzunda patladı. Özveri taarruzunun sapı samanı ayırmada ne denli önemli bir dönem olduğunu tüm partililer iyi bilir. Gözü başka yana bakmaya başlayanlar için özveri taarruzu atlatılır dönem değildir.

7. Partimizin genel forumu öncesinde çıktı.

8. Birşey daha biliyoruz: Daha önceden, çeşitli yollardan parti üst yönetimine güveni yokedilmemiş bir partili gurubu bir gün içinde böyle yıkıcı bir konuma geçemez. Örgütüne karşı bir gün içinde "bunlar burjuvalardır, bunlar bürokratlardır," gibi sözlerle çıkabilmek için bunun bir ön sürecinin yaşanması gerekir.

Bunları alt alta koyup düşününce şu sonuca varmak hiç zor değil: Bu olay kendiliğinden bir gelişme değil, uzun zamandır yürüyen başkalaşmanın dışa vuruşudur. Vural Demir'in artık dünyada kendisine yeni ve "daha geniş" bir yer arayışının sonucudur.

Vural Demir son zamanlarda sık sık yanında duranları kastederek, "benim kimseye verilmiş bir sözüm yok, kimse beni bağlamaz" diyor. Hayır. Bağlar. Hem o da onları bağlar. Yanındakiler arasında çok değişik niyetler olduğu açık. Fakat madem ki onların başına geçmiştir, onların her yaptığından ve yapacaklarından, nasıl bir siyaset yürüteceklerinden, onların geleceğinden sorumludur.

Almanya örgütünün bir bölümünde ortaya çıkan tutumun parti yıkıcılığı olduğu anlaşılır anlaşılmaz partimiz derhal tek bir belgi, tek bir istemle çıktı: *Tartışma yazılı metinler üzerinde olmalıdır.* Vural D. kiminle, hangi partiliyle yatay ilişkiye geçtiyse tek bir istem bir ateş çemberi gibi çevresini kuşattı. "Görüşlerini yazılı getir." Ortacı oportünizmin ne denli yanar döner, ne denli değişken ve adamına göre olduğunu bildiğimizden, onu reddedemeyeceği yazılı yanlışlara bağlamak gerekiyordu.

"Yazılı olacak" istemi onu kuşatınca tutabileceği iki yol kalıyordu. Ya, "tartışmayı", parti yıkıcılığını "Notlar" çevresinde sürdürecekti. O zaman olayın yapaylığı ve altında yatan kariyerizm hiç gizlenemez olacaktı. "Notlar"daki konular parti birliğini bozmaya gerekçe olabilecek şeyler değildi. Ya da hızla faşizm konusundaki tutumunu değiştirecek ve sıra sıra yeni ve "daha temel" konuları getirmek *zorunda* kalacaktı. O zaman da, bunun geçmişi olan bilinçli bir fraksiyon hareketi olduğu kanıtlanmış olacaktı. Öyle de oldu! Birdenbire neler ortalığa döküldü.

Böylece bu olay, kişisel hırslara "teorik gerekçe" eyleminin, Türkiye devrimci hareketinde çok yaygın olan bu küçük burjuvalığın son ve en hızlı (birkaç haftada oldu) örneklerinden birisini yarattı.

Bir örgütün yapısı ya da işleyişi nasıldır ki hiçbir dayanağı olmayan "teorik" çıkıştan, yapı bu denli hızla çiğnenebiliyor?

Bu, *bir günde* buraya gelebilecek bir olay değildir. Bu uzun zamandır gelişmekte olan başkalaşmanın patlamasıdır. Bilinçli bir klik çalışması mıdır, orasıyla ilgilenmiyorum bile. Bir başkalık ve başkalığın patlaması. Fazla ilgilendirmiyor ama bilinçli bir destek kazanma çalışması da olmuş. Gelen enformasyonlardan şu açık ki, dolambaçlı konuşmalarla ufak bir gurup içinde ÜB'nin, merkez yönetiminin otoritesi yokedilebilmiş. Fakat yaşam öyle getirdi ki, 10 Eylül konuşmasıyla Vural D. bir ayağı havada erken yakalandı. Ve erken davrandı. İyi oldu.

Parti yönetimine sevgi, saygı, güven yitirilince zaten orada durulamaz. Hele özveri taarruzuna katkı hiç çıkmaz. Böyle olunca da örgüt görevi yerine getirilmediği için açık düşüleceğinden, özveri taarruzunda kazan kaldırmak bir zorunluluktur.

Ne var ki bu gelişmelerin sonunda Vural D., özellikle sınıf-parti-devrim anlayışında Marksizmi bıraktı, gitti.

B. Bu olay tüm öteki parti örgütlerinden farklı olarak son bir yıl içinde gerilemekte olan Almanya örgütünün yönetimi için hazırlanan eleştiriyi önleme, tartışmayı başka kanala aktarma için bir kalkıştır

Bu olayın ortaya çıkışında, Almanya üst yönetimine karşı bir süredir yoğunlaşmış olan ve artık EK'nın gündemine gireceği 12 Eylül yürüyüşünden sonra çok açık ortaya çıkan eleştirilerin önünü kesmek çabasının da payı vardır. Bir buçuk yıldır Almanya yönetimi aşağı yukarı her toplantıda eleştirilmekteydi. Almanya'da işler iyi gitmiyor, *İşçinin Sesi*'nin örgüt anlayışı, anladığı militan tipi gelişmiyordu. (Her bölgedeki gerçek partilileri dışarıda tutarak söylüyorum.)

EK'da bundan bir süre önce alınmış özel bir karar vardır: Almanya Yöre Komitesi 15 günde bir hiç olmazsa ayda bir toplanacak. Bir EK böyle karar alır mı? *Uzun bir süredir* Yöre Komitesi toplanmıyordu. Toplanmayan organ olur mu? EK hem de uzun bir tartışma yapma durumunda kalarak bu kararı aldı.

Aynı şekilde Haydar Çetin'in sekreterlik yaptığı F. Komitesi de (ki il komitesi düzeyinde de değildir) aylardır toplantı yapmıyordu.

Şimdi demokrasi havarisi kesilenler, partimize "telefon partisi" diyebilecek denli düşenler belki bilmiyorlar ki partide organların toplanması, konuların görüşülmesi, karar alınması demokratikmerkeziyetçiliğin işlediğinin en önemli göstergesidir. Organlar toplanmadığında geride yalnızca kişisel yönetim, şeflik, diktatörlük kalır.

12 Eylül Köln yürüyüşü için, 400 kişi yürüyecek dendi, 164 kişi yürüdü. Vural D.'nin verdiği rakam ise 205 kişi yürüdü oldu. Kaç kişinin yürüdüğü önemli değildir fakat birşey anlatıyor: Avrupa'nın öteki ülkelerinde örgütümüz gelişirken Almanya'da geçen yıldan az yüründü. Bunun bir nedeni olması gerekir.

Almanya'da uzun bir süredir *İşçinin Sesi*'nin bağımsız eylemi yapılmıyordu. Tüm çalışma ya rutin işler ya eylem birliği toplantılarında alınan kararlar çerçevesinde kalıyordu. Üst Büro, Vural D.'ye uzun bir süredir şunu söylüyordu: Eylem birliği toplantılarına katılıp onun aldığı kararlar çerçevesinde eylem yapmak işin küçük bir kısmıdır. Marksçı-Leninci bir örgüt *mutlaka* kendi bağımsız eylemine sahip olmalıdır. Mutlaka kaç kişiysek o kadarla eylem yapmak zorundasın. Ve mutlaka bölgede ne varsa, o demokratik sorundan yakalayıp sokağa çıkmak zorundasın. Gazete satmak bu çeşitten iş değil, örgütün temel bir görevidir. Haftalık toplantısına katılmak gibi bir görev. Bakın getirilen yanıtlara:

1. "15 kişi ile sokağa çıkarsak moral bozucu oluyor." Bunlar bize yabancı anlayışlardır. Kaç kişiysek ona göre ses getirecek eylem vardır. Bu konuda ayrıca alınmış eylem kararları da uygulanmamıştır.

2. "Almanya'da demokratik sorun pek yok"! Olur mu böyle şey?

Almanya'da gözlenen bir başka olgu da parti bilincinin düşmekte olduğudur. Buna da sayısız örnek verilebilir.

Almanya örgütünde ortaya çıkan bu gerileme son bir yıl içinde defalarca eleştirildi ve yoldaşça yol gösterildi.

Vural D. getirilen organ eleştirilerine karşı, önceleri, hep Almanya'da işlerin iyi gittiğini söylüyordu. Partinin hiçbir zaman örgüt çalışmasında kuşkucu bir yanaşımı olmamıştır. Bir yerde bir yönetici varsa partinin güveni tam olarak onun arkasındadır. Ancak, uzun yıllardır siyaset içinde olan insanların bazı şeyleri görmesi de zor değildir. "İşler iyi gidiyor" deniyordu. 12 Eylül yürüyüşü işlerin iyi gitmediğini birkaç açıdan çok açık gösterdi.

12 Eylül yürüyüşü, işlerin iyi gittiği tezini savunulamaz yapınca Vural D. organ toplantıları sırasında ve dışında şöyle iki görüş getirdi:

1. "Kadro vermediğiniz için oluyor." Bu, en azından işlerin iyi gitmediğini kabul anlamı taşıdı. Yürüyüşe kadar "gayet başarılı" gidiyordu, şimdi başarısızlık kabul edildi, ama bu kadro verilmediği için böyle oldu! Her iyi niyetli parti üyesi durumu az çok kestirebilir. Nereden alıp, nereye verilecek? Zaten Üst Büro üyesi verilmiş. Bu söylenen, Almanya'nın durumundan kendisini değil, merkezi sorumlu tutma çabasına bir örnektir.

2. Aynı tutumun çok daha çarpıcı örneği, getirilen ikinci görüşte ortaya çıktı: Almanya örgütü gelişmesinin sınırına dayanmıştır, bundan sonra Almanya'da gelişmek için Türkiye'den ses getirmek gerekir!

Almanya'da yalnızca dört kentte örgütlenmişiz, daha neden örgütlenmeyelim, neden sonuna gelmiş olalım? Bu kadar saçma, bu kadar kendi sorumluluğunu merkeze ve Türkiye örgütlerine atan bir tutum olamaz.

C. Parti içinde sağ eğilim kendı kendini tasfiye ediyor

Olayın parti içi gerçeklik açısından anlamı, *parti içinde sağın en önemli bölümünün kendi kendini tasfiyeye geçmesidir.* (Tabii bu *İşçinin Sesi*'ne göreceli bir sağdır.)

Hiçbir zaman kişilik yargılaması yapmadık. Şimdi de yapmayacağız. Ancak bazı siyasal gerçekler bugün yeniden hatırlanmalıdır: Vural D., partide sağ eğilimin, menşevik alışkanlıkların en önemli temsilcisiydi, bugün de öyle olduğunu kanıtlıyor.

Partiyle beraberken ve dümeni oraya buraya çekiştirmeye çalışmadığı sürece yoldaşlarımızın eksiğini ortalığa dökmemek, organlarda tartışma-eleştiri yoluyla gidermeye çalışmak, iyisini ve doğrusunu da herkese göstermek bir görevdir. Bu kişinin parti yaşamında aldığı oportünist tutumların, o tutumları sonradan geri aldıysa konu yapılması doğru değildir. Ancak *özel bir neden varsa* bu yapılabilir. (Bu tutumu bize öğütleyen Lenin'dir.) Bugün öyle bir *özel neden* vardır, o da bu kişinin dünü ile bugünü arasındaki köprüyü kurma gereğidir.

"... Rusya'daki Ekim Devrimi'nin arifesinde ve hemen arkasında belli sayıda çok iyi komünistler halkımızın şimdi hatırlamak bile istemediği bir hata yaptılar. Neden hatırlamak bile istemiyorlar? Çünkü, *eğer özel bir neden yoksa artık tam olarak düzeltilmiş hataların hatırlatılması yanlıştır.* Ama İtalyan işçilerinin yararına bu hataları hatırlatmakta yarar vardır." (V.I. Lenin, "İtalyan Sosyalist Partisi İçinde Savaşım Üstüne", *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.31, s.384-385) (abç)

Bu örgütün anlayışı, terbiyesi, şemsiyesi altındayken hepimizin iyi kötü yanları bir yerde dengeye geliyor ve birlikte yürüyoruz. Bunun dışına çıkıldığında herkes neyse odur. Neyse ancak onu ortaya koyabilir. Bir yazı için iki ay otur, resim yapar gibi bir oradan bak, bir de buradan bak, siyasal kavga öyle yürümüyor. İşin basıncı bindikçe, yaşam çabuklaştıkça hiç kimse neyse onun dışında birşey ortaya koyamaz. Onun için yazı insanı *en iyi anlatan*, kimsenin kendini uzun süre gizleyemeyeceği bir araçtır.

Bu çıkış, Vural D.'nin siyasal yaşamında onu bir türlü bırakmayan bir takım yanlışların azdığını anlatıyor.

Bu insanın yaşantısında şanssız bir alışkanlık var. Bu alışkanlığı onun kişiliğini yargılamak için anlatmıyorum. Yalnızca, ne çeşit tutumlar ne çeşit yapılardan çıkar, burada bir paralel kurmak yararlı olur diyorum.

Vural D'nin oylamalar konusunda çok şanssız bir tutumu var. Kararlara her zaman oybirliğiyle katılmış, ondan sonra çiğnemiştir. Ve partimiz bugün hâlâ arabayı yokuş yukarı itiyorsa bunda bu tutumun tarihsel rolü vardır.

En başta Veli Dursun yoldaşın MK'dan çıkartılmasına, *aynı görüşleri savunduğu halde* oy kullanmış mıdır? Oy kullanmıştır. Atılsın diye oy vermiş midir? Vermiştir. Buradan başlıyor şanssızlık. Partide solun tasfiyesine el kaldırılır mı? Ya da neden el kaldırılır? Bu tutum işte oportünizmi içinde taşır. O çünkü çeşit çeşit "taktik" nedenler düşünerek el kaldırır. Öyle değildi.

Oylamalardaki tutumu devam etti. Veli Dursun yoldaşın atılmasına el kaldırmaktan *çok daha büyük* zararı ikinci noktada verdi. Neydi o? Çitin üstüne oturmuştu, *İşçinin Sesi*'yle de, Kutlu'larla da görüşüyordu. Görüşleri *İşçinin Sesi*'ndendi. Bize, "Emine'nin yazıları çok sert, çok hırçın" vb. diyordu. Onlara karşı da görüşlerimizi yapabildiği kadarıyla savunuyordu herhalde. Evet ideolojik olarak bizden yanaydı ama çitin üzerinde duruyordu.

O günleri hatırlarsınız, Ankara sokağa çıkmıştı. Hem çok rastlantısal bir çıkış. *(İşçinin Sesi*'nden yalnız bir kişi vardı.) Ama *İşçinin Sesi* adına sokağa çıkmıştı. Ortalık gümbürdemiş gidiyordu. *(İşçinin Sesi*'nin gerçek militanları da bu rastlantısal çıkışın içinden, azar azar yıllar içinde geldiler.) Onun da örgütünü hızla ayrıştırması gerekiyordu. Bundan sonra düşünülecek tek şey eski partiye zarar vermek filan değil, Marksçı-Leninci bir örgüt için gerekli kadroyu kazanabilmekti.

Peki nasıl çitin üzerinden bu yana atladı? Ya da atladı mı? Yoksa öbür yandan vurulup da bu yana mı düşürüldü? Yine söylüyorum, görüşleri bizimleydi. Tutumu affedilmez yapan da asıl budur. *Savaş Yolu*'na bir yazı yazdı, bir kopyasını da bize gönderdi. *Savaş Yolu*'ndaki yazıda devrimci durumla ilgili bölümler basılmamış. O zaman da söyledi, bizim de düşüncemiz, *Savaş Yolu* yazıyı bu bölümleri çıkararak bastı.

Bu arada sürekli anlatıyoruz ki, böyle siyasal kavga olmaz. Siyasal savaşım açık, ideolojik platformlar üzerinde yürür. En değerli anlar yitiriliyor. O günleri hatırlarsanız, özellikle Ankara'da çalışmış ve çalışan yoldaşlar hatırlarlarsa, Ege'nin ikircimsiz desteğiyle durum çok değişik olurdu. Yine olmuyor. Gönderdiği yazıyı gazetede bastık. Kesin tutumların ortaya çıkmasında büyük yarar vardı. Zorunlu olarak bu yana indi. Zorunluluğu siyasal bir zorunluluk olarak söylüyorum. Gönlü bizimleydi. Ancak siyasal olarak ortacı bir yol yanlısı idi, yaşam buna izin vermedi.

İşçinin Sesi yanında böylece açıkça durduktan sonra bile örgütünü aktif savaşıma sokmadı. Bu nedenle I. Konferans'ın direktifi, "Ankara'yı parti yapalım, Ege'yi savaşıma sokalım" oldu.

12 Eylül darbesi olduğunda, bu darbenin faşistliği konusunda ikircim gösterdi.

Leninci parti örgütlenmesi anlayışına, tutarlı bir bütünlük içinde olmasa da her zaman şurasından burasından karşı çıktı. (Yanlış anlamayın, oylamalara hiç yansımadı!) Bugün giriştiği sonuçsuz parti yıkıcılığı onu bu konuda kendi içinde tutarlı bir bütünlüğe zorunlu olarak götürecektir.

Küçük Burjuvazi broşürünü dikkatli okuyan her yoldaş gördü ki ruhu *İşçinin Sesi*'nden değildir. Kalbini kırmayacak bir yöntemle en kaba yanlışlarını ayıkladık ama ruhu farklı kaldı.

Vural D.'nin menşevik alışkanlığının en güçlü kanıtı olan oylamalardaki şanssızlığı devam ediyor. Arada bulunabilecek örnekleri atlayalım, gelelim bugüne. Oybirliğiyle faşizmin ortadan kalktığına karar veriliyor, ondan sonra faşizm "2 haftalık süreç içinde" var oluyor?

Örgüt yöneticilerinin yeni görüşlerien dinamik biçimde örgütlerine indirmelerine oy veriyor, sonra "ben seminer veremem" diyor.

Kafam karışık diyen, bu konuları örgütüme benimsetemem diyen bir yönetici örgüt yönetiminde bulunamaz, başka bir örgütsel göreve geçmesi gerekir. Oybirliğiyle yöre sekreterliğinden başka bir göreve, ama yetişme durumunda olan yoldaşlarla ilişkisi olmayan bir göreve geçmesi kabul ediliyor. Almanya'ya dönünce, "bu tasfiyedir" diye başlıyor.

Karısı olan K. sekreterinin görevinin değişmesine hiçbir karşıt söz söylemeden oy kullanıyor. Döner dönmez herkesi alınan kararlara karşı kışkırtıyor.

ÜB'ye tartışma için hazırladığı bir metni, basılması isteğiyle Almanya'da dağıtıyor. Daha EK'da görüşülmemiş!

Bunların yanısıra, kendisinin aleyhte oy kullandığı ama organ kararı olarak uymanın komünist onuru olduğu çok sayıda kararı da çiğniyor.

Görülüyor ki, bu insan tüm parti yaşamında daima "çoğunluk baskısı" altında kalmış, çoğunlukla birlikte oy kullanmış ama sonradan bildiğini yapmıştır.

"Notlar"ın dili bile ortacılığı anlatmıyor mu? Bir süre dolambaçlı ve yuvarlak cümle... ama günün ana sorununa yanıt yok!! Ya 10 Eylül'den bu yana sürekli platform değiştirmesi?

Burjuva ideolojisi sızar yoldaşlar. Yüzme öğrenmek gibi değil, öğrendin mi unutmazsın. Aşıyı yaptın beş yıl burjuva ideolojisi sızmayacak, öyle birşey değil. Vural D.'de burjuva ideolojisinin sızdığının en önemli göstergesi, şimdiye dek hiçbir yerde tutarlı biçimde getirmedi ama bu tartışmanın mantığı getirtecektir, komünist partisi nedir, nasıl örgütlenir, nasıl çalışır gibi konulardadır. Bu konularda Lenincí anlayıştan çok ayrı bir anlayışı var. Onun için de ısrar ettik, yazılı istedik tartışmayı. Bu partiye kritik bir anda kötülük etti.

Yazmaya başlar başlamaz da çok iyi ortaya çıktı ki, likidasyonizm yani oportünizm onda en başta parti teorisinde bacayı sarmıştır. Demokrasi, demokrasi diye gidiyor. Nasıl bir memlekette, nasıl koşullar altında? Komünist partisinin örgütlenme anlayışını *İşçinin Sesi* kadar açık yüreklilikle koyan yoktur. Bu parti, siyasal haklara kavuşana dek demokratikliğin çok sınırlı işlediği bir partidir. Başkasını söylemek sahtekarlıktır, aldatmacadır, geri insanları okşamaktır ama Marksçı-Leninci bir tutum değildir. Partinin bugün böyle çalışmak zorunda kalışı, demokrasi istemediğimiz anlamına gelmiyor. Yönetimde olanlar merkeziliğe alışırlar da demokrasiye geçme zamanı gelince belki bunu istemezler diye de neyi amaçladığımızı yazıyoruz. Ama bugün böyle bir parti!

Böyle geçmişinden gelen yanları var. Önemli katkıları da olmuştur, ama şunun altını çizeyim ki, katkıları *İşçinin Sesi*'nin şemsiyesi altında, *İşçinin Sesi*'nin karakteri içinde ortaya çıkmıştır. Gerçekten nasıl bir komünist olduğu bu şemsiyenin dışına çıktığı zaman görülür. "Diktatör", "tek adam" vb. Yok, öyle değil! Öyle bir çağda yaşıyoruz ki, Lenin'in döneminden çok daha fazla olarak kollektif bir çalışma olmadıktan sonra tek kişi hiçbir şey yapamaz. Diyalektik diyorsak, partinin dışında, yanında, üstünde tek insanlar aramak saçmadır. Tüm yapılanlar *kollektif bir mekanizmanın* ürünüdür.

Herkes birilerini kazanıyor o başka ama bir rastlantı bu insanı komünist yapan ve partileyen benim. Uzun bir geçmişimiz var. Siyasal bir kavga olarak bakarsam çok rahatım. Tüm bunlara ve daha pislerine hazır olmazsak niçin gireceğiz bu kavgaya? Gireceğiz ve yapacağız fakat kişisel yanlar mide bulandırıyor. Bunca yıl *İşçinin Sesi*'nde çalışmış bir insan, en tepede çalışmış, basit yalanlara neden tenezzül etsin? Bir yoldaş için küfrü ağrıma gidiyor. Onun gibi gerçekten övgüye değer bir yöneticiye. İdeolojik yapısıyla, örgütsel yöneticiliğiyle. Almanya'da *İşçinin Sesi*'ne kadro yaratabilmiş bir insan. Bu yoldaş şimdi birdenbire polis oldu!

Bir başka nokta. Diyelim ki yanlış yaptık. Bir partilinin ne yapması gerekir? Yanlışın üzerine kapanması gerekir. Partiye en az zarar verecek yoldan bu yanlışı geri almaya çalışması gerekir. Vural D. geliyor, "*İşçinin Sesi* sağa kaydı" diyor, küt diye vuruyor. Bunlar

işin kişisel yanları. Lenin'in söylediği birşey var: "Hasımlarda ahlak aramayacak kadar bu işte eskidim." Kavganın mantığı ona kendine yakışmayan işler yaptırıyor. Demek ki yanlışta duruyor.

Vural D. ile birlikte çalışmış tüm yoldaşlarımız için durum açıktır. Her dönemeçte ideolojik yapısı onu sağa çekmiştir. Bu kez de öyle.

Peki böyle de neden bu insan yıllardır Üst Büro'da?

Bunu anlayabilmek için çıkış yıllarını hatırlamak gerekir. Organlar o günün en iyileri ile kuruldu.

Parti işleyişine uyulduğu, organ kararları uygulandığı ve parti hattı ilerlediği sürece bundan korkacak bir durum da yoktur. Kimse ikiz kardeşini aramıyor.

Öte yanda; yıllar beklediğimizi bize verdi, veriyor. İdeolojimiz ve örgütümüz için ateşin çemberinden Türkiye'de zindanlarda, poliste, işkencede, firarda geçen, *İşçinin Sesi*'nin kızıl anlayışıyla ve parti terbiyesiyle yoğrulmuş kadrolar geliyor.

Kongremiz gerçek bir kongre olacak ve partimizin yıllar içindeki gelişimini her düzeyde yansıtacaktır.

Söz konusu kişiyi bir kenara koyalım. Olaylara serin kanlı bakınca, faşizm yıllarında iyice farkına vardığımız birşey çok açık ortaya çıkıyor: Bizim çıkışımızda partide iki çizgi iç içe girmiş. Birinci çizgi *İşçinin Sesi*'nin çizgisidir. Biz hiçbir zaman demokratik merkeziyetçiliğe karşı çıkarak eski partiden ayrılmadık. Partiden çıkarken bile hiçbir zaman disiplini bozmadık. Fakat ikinci bir çizgi var ki, o komünist partisinin demokratik merkeziyetçiliğinden, yani merkeziyetçiliğinden sıkılmış, bu merkeziyetçiliği istemiyorum demiş. Açık tartışma meseleleri onların gönlünü kazanmış. Bizi rahatsız etmiyordu merkeziyetçilik, bizi yanlış ideoloji rahatsız ediyordu. İki ayrı çizgi. *Bu olay, ikinci çizginin kendini tasfiye etmesidir* Sağın, örgütsüzlüğün, likidasyonun kendisini tasfiye etmesidir. Leninci parti anlayışına sahiplerle, sahip olmayanlar ayrışıyor. Vural D.'nin tüm söylediklerinin, "ÜB diktatörlüğü" "kişi diktatörlüğü" sözlerinin altında "bırakın bildiğimi yapayım" fikri yatıyor. Ve bu ideolojik bir anlam taşıyor.

Bu nedenle diyorum ki çok kısa sürede parti bundan yarar görecektir.

D. Parti yıkıcılığına parti platformları kapalıdır

Her parti içinde oluşan her muhalefet, tüzüğün yönetim tarafından çiğnenmesine örnekler bulup bunları konu yapmaya çalışır. Çok doğaldır. Parti tüzüğüne uygunluk, meşruiyet kaynaklarından biridir.

Neden partiye ve yönetime karşı hiçbir "muhalefet" bizde bu silaha sarılmak istediyse de sarılamadı ve neden kendisi, ortaklaşa kabul edilmiş kuralları bir çırpıda çiğneyip geçti?

Partimizde hiçbir yıkıcı, "tüzüğü çiğniyorlar" silahını kullanamadı. Kullanmaya kalkıştıysa da silah geri tepti. Çünkü parti, tüzüğün her üye ve organa verdiği hak ve görevlere titizlikle saygılıdır.

Partimizde ortaya çıkan bu "muhalefet" de bir çırpıda kendisi tüzüğü çiğneyip geçti. Çünkü, tüzük çerçevesinde yürütülecek bir muhalefet için,bilinç düşüklüğünü kaşımadan, konuları iyi bilmeyenlere kendini acındırmadan yürütülecek bir tartışma için gerçekten doğru bir ideolojik yapılanma gerekir. Zaten öyle birşey olursa tüm yönetimi, tüm partiyi o görüşlere kazanır. Ne ki böyle olmadı.

Partiye girerken partiye ve kendi vicdanına verdiği sözü tutmayarak tüzüğü ve disiplini çiğneyenlere karşı (ki bunlar değil parti bütününün, Avrupa'nın küçük bir azınlığı, Almanya örgütünün azınlığıdır) parti, merkez organı bunlara açacak mıydı? Bir yanda parti kararlarını reddettiler öte yanda "açık tartışma" istediler. Parti bu filmi ikinci kez seyrediyor!

1. Almanya'da bu gurup tarafından çok sık söylenen bir şey var: Yürükoğlu aklına geleni yazıyor. Yönetim organları da o konuşmaları dinliyor. Böyle parti olmaz. Parti tabanına ve de yığınlara (!) danışmak gerekir.

Bu söylenenlerde iki yön var ve bu ıkı yönü de korumamız gerekir. Yalnızca böyle işlemediğini anlatmak bunları söyleme hakları vardır anlamına gelir. Hayır, biz tüzüğümüzü korumakla da yükümlüyüz. Beğenmiyorsak değiştireceğiz. Aradan geçen 4-5 yıl çok eksiğini gösterdi. Tabii ki değişecek ama değişene dek uymakla ve korumakla yükümlüyüz.

Bir kez böyle bir iddiayı öne sürebilme hakkını reddederek başlamak gerekir. Bunu söylemeye kimsenin hakkı yoktur, çünkü tüzüğümüze uygun olmayan bir durum ortada yoktur. Diyelim ki kimseye danışmadan yazdım, örgüte sundum. Var mı bunu yapmaya hakkım? Var yoldaşlar. Bunu sorguya çekmek komünistlik değildir. Konuşmanın altında kişinin adı var. Konuşma hiçbir organ adına değil, o kişi adına yapılmıştır. Daha sonra organlar uygun görürlerse, konuşmadaki fikirleri karar olarak benimseyecek ya da benimsemeyeceklerdir.

Parti tabanına, hele yığınlara danışma (!) fikri ise hepten saçmadır ve söyleyenin liderlik ve parti anlayışını sergilemektedir. Birşey daha, aynen "Notlar"daki Dimitrof alıntısı gibi, bu kez de Lenin'in söylediklerini nasıl çarpıtabildiğini sergilemektedir. Yığınlara, psikolojiyi ilgilendiren taktikler için danışılır ama bilimsel çalışma için danışılmaz. "Türkiye'de devlet faşist mi?" sorusu için kendisinin *sonradan* "yığınlara" (yanındaki küçük gurup olarak anlayın) danıştığı ise açıktır.

Söylenenin ikinci yönüne geçelim. *Faşizmin Çözülüşü* kitabının kimseye danışmadan getirildiği doğru mu? Doğru da değil yoldaşlar. Partimizin kendi gerçekliği içinde, içimize sinen kadrolarımız *yavaş yavaş* birikiyor Bir anda akıp gelmiyor ve bu kadrolaşma düzeyine bağlı olarak da en başta yönetimin girişimiyle katkılar daha kollektifleşiyor. İşin en hoş tarafı şu ki, bu 10 Eylül konuşması, bu örgüt içinde baştan sona tüm önemli fikirleri kollektif olarak üretilmiş *ilk* yapıttır. Yıkıcıların şanssızlığına bakın!

Şimdi nasıl oldu bu çalışma? Partimizin genel forumuna hazırlanıyoruz, ve belli ki faşizmin çözülmesi sorunu bu forumun temel tezlerini oluşturacak. Bu nedenle ÜB bir yoldaşa bu foruma götürülecek tezleri hazırlama görevi verdi. Bu arada 10 Eylül konuşması geliyordu. Dolayısıyla iki ayrı koldan aynı konuda çalıştık. Bir yandan da başka bir yoldaş daha çalışıyordu. Ondan sonra konuyu gündeme aldık ve çalışan yoldaşlar hazırladıkları raporları sundular. O tartışmada tüm ana noktalar belirlendi. İki hafta kadar sonra bir görüşme daha yapıldı ve fikirler daha ileri bir düzeyde belirlendi.

Hazırlığın içinde yalnızca ÜB'nin kollektivitesi de yer almadı. Basın Yayın toplantılarında konu tartışıldı. Bunların yanısıra, organlar dışında yine tartıştık. Böylece, Basın-Yayın'ın ve Basın-Yayın'dan ve dışarıdan yoldaşların da tartışma sürecine dahil olduğu *kollektif* bir konuşma ortaya çıktı. Bu süreç defalarca anlatıldıktan sonra hâlâ "kimseye danışılmadı" demekte ısrar ediliyorsa amaç başkadır.

2. Bir söylenen de şu oldu: "Yazılı metin yoktu, bir konuşma dinledik, ondan sonra oy verdik"! Öyle sanılacak ki, bu odada konuşmayı dinledik, öbür odaya gidip toplantı yaptık. Öyle mi oldu? Toplantıdan sonra sabahın erken saatlerine dek tartışıldı. Ertesi gün ÜB'de aynı konu uzun uzun tartışıldı. Ondan sonra, yani üçüncü gün EK'da bir daha. Şu cümle bu cümle değil, ana fikirler tartışılıyor. Üç günlük bir süreçten sonra, hangi ana fikirlerde anlaşılıp anlaşılamadığı belli olur herhalde!

3. *"Tasfiye"* sorunu. Vural D.'nin "Notlar"ını getirdiği ÜB toplantısı... Tartışıldı ve yazdığı şeylerin ÜB'nin görüşlerini değiştirecek içerik taşımadığı belirtildi.

Bundan sonra sorunun örgütsel yönü üzerinde duruldu. Vural D., bu platformu Almanya'da örgüte indirmeyeceğini, kafasında çok soru olduğunu, seminerleri veremeyeceğini söylemiş. Böyle durumdaki bir yöneticiden "beni başka bir göreve verin, kafamdaki sorularla benden isteneni yerine getiremem" demesi beklenirdi. Bu kendisine söylendi. "Ben de düşündüm aslında" dedi. Bir de kaçış bulmuş kendisine: "Almanya'da bugün en önemli mesele bu değil, 8. Özveri Taarruzu'dur. Almanya'da faşizm ortadan kalkmıyor. O Türkiye'de." Bu kadar saçma birşey olmaz. Yine tutumunu gösteriyor. Yine çitin üzerinden atlamamak için uğraşıyor. Kimbilir neler düşünüyor bunları söylerken? Neyse, *oybirliği ile* kendisini ve karısını başka görevlere geçirme kararı alınıyor.

Almanya'ya döner dönmez bir feryattır başlıyor "bu tasfiyedir!", "bir büyük devrimci fikirlerinden dolayı tasfiye edildi", "tasfiyeleri durdurun" vb.

Yöre komitesi sekreterliği, geçici ve EK kararına bağlı bir bağlantı görevidir. Vural D.'nin partide asıl çalıştığı organ ise ÜB'dir ve kendisine o düzeyde başka bir görev verilmiştir. Bu karar tasfiye değil, görev değiştirmeydi. Bu karar moral açıdan haklı, tüzüksel açıdan geçerli, siyasal gerçeklik açısından yerindedir. Böyle bir durumdaki yöneticiden verimli örgüt çalışması beklenemez.

ÜB böyle bir kararı alırken Lenin'in söylediklerini kendisine kılavuz edinmiştir:

"... Serrati yoldaşın bahsettiği yanlışlar küçük yanlışlardır ve düzeltilmesi, Menşevikler tarafından devrimin sabote edilmesine izin verme ve devrimin kendisinin yıkılması "yanlışından" bin kat daha kolaydır. Bu çok açıktır. Macaristan örneğinde çarpıcı biçimde açığa çıktı. Bizim deneyimimizde de doğrulandı. Rusya'daki üç yıllık proleter hükümet döneminde *birçok kereler* zor durumlar ortaya çıktı. Ve eğer Menşevikler, reformistler, küçük burjuva demokratlar partide kalsalar ve hatta Merkez Yürütme Komitesi gibi merkez Sovyet organlarında azımsanmayacak sayıda bulunmuş olsalardı, Sovyet rejimi çok büyük olasılıkla devrilirdi.

"Serrati, İtalya'da var olan geçici durumun kendine özgü özelliklerini anlamadı, ki İtalya'da herkesin itiraf ettiği gibi, devletin ele geçirilmesi için burjuvazi ile proletarya arasındaki sonul savaş yakındır. Böyle bir anda, yalnızca Menşevikleri, reformistleri, Turatistleri partiden uzaklaştırmanın mutlak gerekliliği yanında, *sallanan ya da reformistlerle 'birliğe' eğilim gösteren çok iyi komünistlerin de sorumlu görevlerden uzaklaştırılması yararlı olabilir.*

"Pratik bir örnek vereyim. Rusya'daki Ekim Devrimi'nin arifesinde ve hemen arkasında belli sayıda çok iyi komünistler halkımızın şimdi hatırlamak bile istemediği bir hata yaptılar. Neden hâtırlamak bile istemiyorlar? Çünkü, *eğer özel bir neden yoksa artık tam olarak düzeltilmiş hataların hatırlatılması yanlıştır.* Ama İtalyan işçilerinin yararına bu hataları hatırlatmakta yarar vardır.

"O sıralarda, Zinovyef, Kamanef, Rikof, Nogin ve Milyutin gibi önde gelen Bolşevikler ve komünistler sallandılar ve Bolşeviklerin aşırı derecede soyutlandıkları, ayaklanmanın başını çekerek çok büyük bir risk aldıkları ve Menşeviklerin belli bir kesimine karşı tavizsiz tavır aldıkları gibi konularda korkularını dile getirdiler. Çatışma o kadar keskinleşti ki, bu yoldaşlar, Sovyet devriminin düşmanlarını mutlu ederek, hükümet ve partideki tüm sorumlu mevkilerden istifa ettiler. Olay öyle yerlere gelişti ki, partimizin Merkez Komitesi istifa eden yoldaşlarla basında çok ateşli tartışma yürüttü. Ama birkaç hafta — en fazla birkaç ay sonra — tüm yoldaşlar hatalarını anladılar ve parti ve sovyetlerdeki bazı en sorumlu görevlerine döndüler.

"Neden bunun böyle olduğu kolayca anlaşılabilir. Devrimin arifesinde ya da zafer için savaşımın en yüksek noktasında, parti saflarındaki en küçük bir sallantı *herşeyi yıkabilir,* devrimi çıkmaza sokabilir ve iktidar henüz sağlamlaştırılmadığı için ve iktidara olan saldırı hâlâ çok güçlü olduğu için iktidarı proletaryanın elinden alabilir. Eğer sallanan liderler böyle bir zamanda istifa ederse bu partiyi, işçi hareketini ve devrimi zayıflatmaz, güçlendirir." (Lenin, *agy.* c.31, s.384-385) (abç)

Lenin'in söz konusu ettiği ortam farklı ama ana fikir aynıdır: Kritik dönemde parti hattında ikircim gösteren çok iyi komünistleri bile...

4. Verilmek istenen ve kabul edilmeyen görev, yöre komitesi sekreterliğinden daha az önemli değildi. Bu hâlâ ona kişi olarak güvenildiğini gösteriyordu. Bu kendilerine söylenildiğinde kurnazca bıyık altından gülüp, "bu kızağa çekmektir" diyorlar. Oysa önerilen görevi yürüten bir başka ÜB üyesiydi.

5. Parti yıkıcılığının ilk ikircimli-utangaç günlerinde "partide ÜB diktatörlüğü var" diyorlardı. Sonradan bunu "kişi diktatörlüğü"ne çevirdiler.

KP merkeziyetçiliğini böyle adlandırmaları kendi bilecekleri iştir. Fakat diyelim ki partide diktatörlük var. Böyle bile olsa, bu partinin %95'inin onayıyla ayakta duran, *çoğunluğun, tüzüğe uygun diktasıdır.*

Kendilerinin birdenbire, başıbozuk dayatma biçiminde yapmak istedikleri ise çoğunluğun karşısında çok küçük bir azınlığın şantajıdır. Buna boyun eğmek, partiyi *azınlığın diktasına* teslim etmek olurdu.

İsteyen istediğini yapar. Parti de istediğini yapar. Azınlık çoğunluğa, alt organ üst organa uymadı mı orada konuşacak konu yoktur.

Partide kişi diktatörlüğü olup olmadığına karar verecek olanlar o kişinin çalıştığı organlar, parti örgütleri ve en sonunda kongredir. O kişinin bu konuda söyleceği *hiçbir şey* olmamalıdır.

6. Vural D. Almanya'ya dönünce kararı çiğneyerek herkesi arıyor ve anlatıyor: "Farklı görüşler savunduğum için beni görevden aldılar. Size şöyle ya da böyle yapın demiyorum, yalnız bunu dikkatli değerlendirmek gerekir." Ondan sonra da, "ben örgütlemedim" diyebiliyor! Ardından gelen tüm olayların *tek* sorumlusu bu tutumdur. Fakat bir yanıyla da yine "çitin üzerinde" tutum, değil mi?

7. Almanya'nın bir bölümünde başıbozukluk ortalığa dökülünce yeni görevli yoldaşlar hemen gittiler. Önce, Almanya Yöre Komitesi ile toplantı yaptılar. Komitenin sorunlu üyeleri önce görevlerini devretmeyi reddettiler. Fakat bir rol paylaşımı içinde sonunda Vural D. Yöre Komitesi sekreterliğini devrediyor. (Sevinç ise K. sekreterliğini devretmiyor.) Ondan sonra "bak ben görevi devrettim" diyor. Bu yine oportünizme özgü "ince taktik" olmuyor mu?

Dahası, Vural D. görevi devretmesini disipline uyduğunun örneği olarak gösteriyor. Görevi devretmek disipline uymak ise, devretmemek de *disiplini çiğnemektir.* Demek ki Vural D. K. Komitesi'nin disiplini çiğnediğini kabul ediyor. Öyleyse neden bir kere olsun yoldaşlarını uyarmadı, uyardı da dinlemedilerse neden bir yöneticinin yapması gerekeni yapmadı?

8. Yeni görevli yoldaşlar daha sonra, K.'deki komiteyle toplantı yapıyorlar. İlginç bir toplantı bu. O yoldaşlar, başta Vural D'nin karısı olmak üzere, bir ültimatom okuyorlar. "Tasfiyeler durdurulmalıdır. Herkes görevlerine iade edilmelidir. ÜB kararlarını tanımıyoruz. Kongreye kadar açık tartışma istiyoruz." Ve de "Notlar"ı veriyorlar. "Bunu A.H. Karadağ adıyla, hiç değiştirmeden merkez organda tüzüğün 35. maddesi uyarınca basacaksınız."

Devrimci hareket böyle aklı evvelliklerden kurtulmadıkça işimiz zor. Bu insanlar tüzüğün 34 maddesini çiğneyip 35. maddesini istiyorlar. Buıada tüzük suçu vardır. Ne 35. maddeyi kullanma hakları vardır, ne açık tartışma isteme hakları vardır. Her açıdan haksızdır. Böyle tutumlarla karşılaşınca, eski

şarkı yeni solist diyoruz.

9. Vural D.'yi partiden uzaklaştırmaya götüren temel tutum, ise şu oldu: UB, kendisine önce organlarda tartışalım, o alanı tüketelim, sonra birlikte ne yapmak gerektiğini düşünürüz dediğinde bu kişide sigortalar attı. "Ama örgütlere görüşlerimi duyuramayacağım o zaman. Organlarda beni boğacaksınız tartışmalarla! Azınlık nasıl çoğunluk haline gelecek?" Ne yapalım? Bu tüzükle kongreye gidilecek. Tüzüğü çiğneyerek yanına bir kaç insan daha kazanmaya çalıştı. O kadar. Ancak bu yöntemle doğru yaratılamaz. Tüm söyledikleri doğru olsun, bu yöntemlerle kazandırılan "doğru" yine işe yaramaz. İyi niyetli bir durumla karşı karşıya değiliz. Bilerek işlenen parti suçu var.

Parti ağızdan tartışmayı bir de bu nedenle kesti. Son geldiği ÜB ve EK toplantılarında getirdiği yanlışlar, yaptığı çarpıtmalar tartışılmadı. Çünkü iyi niyetli bir tutum yok. Tartışma içinde en çürük noktalarını anlıyor, başka şeyler getiriyor. Yanlış bulma çabası ise ısrarla sürüyor.

10. Tüzüğe uymayacağını söyleyen bir komünistin organından istifa etmesi gerekir, ama etmiyor, bu kararı almayı da partiye bırakıyor. Aslında kendi almış kararı, adımı koymayı partiye bırakıyor ve bunu da tabii malzeme olarak kullanacağını düşünüyor. "Beni tasfiye ettiler." Tasfiye varsa bundan sonra başlar. Buraya dek "tasfiye" yoktur. Yapılanlar karşısında alınan önlemler çok hafiftir. Önemli olan herkese partinin iyi niyetini göstermektir ki bundan yine parti kazanır.

Bu şekilde, tüzüğü, disiplini çiğneyen, partiyi yıkmak için "Yürükoğlu kliği" diye bildiriler çıkaran bir "*İşçinin Sesi*'ci" gurup var Ne kadar bayat. Partinin her yanında yoldaşlar Mannheim bildirisini okuduklarında bunun partili dili olmadığını anladılar.

Parti yıkıcılığı vardır. *Parti yıkıcılığına parti platformları kapalıdır.*

Her bölünme arınma anlamını taşımaz. Her bölünmeden partiler güçlenerek çıkmazlar. Fakat partimiz bu olaydan örgütün iç gerçeği açısından güçlenerek çıkıyor. Bu bölünme değil, arınmadır.

E. Enerjinizi içe döndürmeyin

Olayların partiye düşmanlığın boyutlarını açığa çıkardığı andan başlayarak parti bir tek soruya yanıt aradı: Örgüt olarak bu olaydan nasıl yararlanacağız?

İlk yapılması gereken, bu olaydan yararlanarak Almanya'da partili ile partisizin ayrışmasını sağlamaktı. İyice ayrışmalıydı, partiye güvenen. Ondan sonra bu durumu Almanya'da *İşçinin Sesi*'ne yaraşır bir örgüt yaratabilmek için gerçek bir olanak olarak değerlendirecektik.

İlk hedef büyük bir başarıyla, gün gün, saat saat yoldaşların kararlılığını, sabrını, partiye bağlılığını sınaya sınaya gerçekleştirildi. Partiliyle partiye yaraşmayan ayrıştı. Almanya'da partinin *çoğunluğu* partisine daha sıkı sarıldı.

Şimdi, ikinci hedefi, Almanya örgütünü hâlâ partimizin sırtında taşıdığı bir örgüt olmaktan çıkarıp, Avrupa'daki çalışmanın can damarı, ana kaldıracı yapma hedefini önümüze koymanın günü geldi.

Bu noktada tüm yoldaşlar birşeye çok dikkat etmelidirler: Bir süredir yaşanmış olaylar parti örgütlerini içe döndürmemelidir. Bize çok gerekli olan zamanı, enerjiyi boşa harcatmamalıdır. O zaman düşmanın tuzağına düşülür. *Sorunların ve konuların asıl olarak çözüleceği yer pratiktir* Fikir olarak hangisi doğruduru ayırdeden insanlar için bu tartışma zaten başlamadan bitti. Konferans'tan bu yana gelen faşizm anlayışımızla yeni tezler biribirinin uzantısı oldu. Yepyeni şeyler söylemedik. Örgüt için bu sorun çoktan aşıldı. Şimdi kitabın asıl olarak ikinci kısmına geliyoruz. Partimizi Türkiye çapında bir güç yapacak, parti içinde de her çeşit kariyerist ve fırsatçıya parti birliğini bozmadan önce 10 kez düşünmeyi dayatacak olan, bu bölümde önümüze koyduğumuz görevleri yaşama geçirebilmemizdir. Orada her komiteye görevler var. Bu görevleri yerel koşullara indirmek gerekiyor.

Bu olayın parti örgütüne ve kadrolara zararı olmadığı, tersine ağırlıklarını atan örgütün daha hızlı koşacağı açıktır. Olaylar *İşçinin Sesi*'ne zarar vermiştir ama bu zarar (a) partimizin kamuoyu önündeki prestijine verilmiş zarardır, (b) zaman kaybıdır, (c) mali zarardır. Pek çok düşünen insan şimdi, "*İşçinin Sesi* de böyleymiş" diyebilecektir. Önümüzdeki dönemde bu yargıyı, bunu hak edenlere postalamak, partimizin niteliğini kamuoyuna daha iyi tanıtmak önde gelen görevlerimiz arasındadır.

Bunun ötesinde, kadro düzeyinde zararımız yoktur. Tam tersine bir çeşit *kart yenilemesi* oluyor. Böyle bir ülke, böyle bir devrimci hareket olduğumuz için biraz tansiyonlar yüksek ve heyecanlı oluyor, hepsi o kadar.

F. İşçinin Sesi'nde kriz olmaz

Neden devrimci hareket farklılıklarını düzgün bir çerçeve içinde tartışamıyor? Neden birdenbire yalanlar, iftiralar, düzeysiz suçlamalar ortalığı sarıveriyor?

Neden Türkiye devrimci hareketinde *Makyavelizm* bu denli yaygın? Neden, saçmasapan biçimde "ilke" düzeyine yükseltiverdiğimiz şeyler için herşey mübah oluyor?

Neden amaca giden yolda her araç mübah?

Bu, hareketin genel sınıf karakterinin, burjuva ideolojisinin etkisinin boyutlarının en güzel göstergesidir. İşine gelmediğinde kural kabul etmeme, *meşruluğun kaynağını güçte görme*, zorun tarihteki rolünü karikatür gibi anlama!

Devrimci hareket 71'den öğrenmedi. 80'den de öğrenmediği ortada. Hiç olmazsa Avrupa'da. Tam birbirimizi en çok dinleme, ilkelerde savaş-devrimci kardeşlik görev iken. Fakat Türkiye'de, hele hapishanelerde hava bu değil. Geleceğin güvencesi de Türkiye'deki havadadır.

Türkiye devrimci hareketinin genel düzeyinin, ortaya çıkan bölünmelerde ve bölünmelerin izlediği yolda mutlaka rolü vardır. Bu tartışılmaya değmez demiyorum, ancak bu olayı tam olarak anlattığını sanmıyorum, çünkü bir de Türkiye örgütlerimiz var. Faşizmin ortadan kalktığını biz söylemeden önce Türkiye söyledi. Türkiye'den gelen yazı ve raporlarda faşizmin çözülmesi yalnızca örgütün kullandığı klişe olarak bir yere yapıştırılıyordu. Yazılanların tüm mantığı faşizmin kalktığını söylemek istiyordu.

Türkiye devrimci hareketinin ortamı olayın içinde geçtiği çerçevedir. Öte yandan partiliyken böyle değillerdi bu insanlar? Nedeni onun için başka bir yerde daha aramak gerekir. Her örgütte muhalefet olarak çıkanlar mutlaka yönetime tüzüğü çiğniyorsunuz derler. Bir kere bunu bize karşı gerçek bir silah olarak kullanamıyorlar. İkincisi ve asıl önemlisi partinin hattı doğrudur. Şurasında burasında eksiğinin fazlasının olmaması olanaksızdır ama bugünün en doğrusudur. Mutlak doğru değil, bugünkü en doğru çerçevedir. Böyle olunca buna karşı çıkmak için başka motifler gerekir ve tüzüğü kılı kılına uygulayan ve ideolojik hattı da en doğru olan bir partiye karşı düzgün bir savaşım yürütmek çok güçtür. Bunları birlikte düşündüğümüzde herhalde en tam yanıtı vermiş oluruz Biri genel toplumsal çerçeveyi veriyor, ötekiler de örgütün gerçekliği içinde yanıtlar veriyor. Bunların yanı sıra bir de en temel bir nedeni, Türkiye siyasal ortamının yaptığı keskin dönüşü, yeni biçimlenmeyi unutmayalım.

Parti disiplinine başkaldırı girişimi, Almanya örgütü içinde bile fazla ciddi bir sorun değildir. Bu olayın partimizin bütünü için önemi *başka bir yerdedir.* Tam da kadro hareketliliği, "operasyon mantığı" üstüne yazdıklarımızın mürekkebi kurumadan ortaya çıkan bu olay, bir süredir gözlemekte olduğumuz ama düzeltmek için kongreyi beklediğimiz örgütsel eksiklerimizi ve eskiyen yanlarımızı daha iyi açık etmiştir. Bu olaydan parti bütününün çıkaracağı *dersler* vardır. Tüm parti, EK öncülüğünde ve aracılığıyla bu dersler üzerinde duracak, tartışacak ve kongreyle birlikte girilecek yeni çalışma döneminin örgütsel alt yapısını yeniden biçimlendirecektir.

Bugünkü yönetim örgütlenmesi içeriği ve modeliyle 1979-1980'in ürünü, o koşulların gereksinimine yanıttı. Bu içerik ve biçim bugünkü gereksinimleri karşılamakta giderek güçsüz kalmaktadır:

— Kadronun bir bölümü, partinin genel gelişmesinin gerisinde kalmıştır.

— En zor koşullar altında parlak sınav vererek süzülen yoldaşları yönetim aygıtına emmeye bu şema içinde çok az olanak vardır.

— Bugünün fiili örgütsel ve teorik görevleri, çıkış dönemimizle kıyaslanmayacak denli karmaşıklaşmış ve derinleşmiştir. Bu yükün daha iyi ve modern bir işbölümü içinde yeniden dağıtımı gerekmektedir.

— Parti, üyeleri açısından yoldaşça güvenle ayakta durur, örgütü açısından örgütsel güvensizliğe dayanır. Oysa partimizde, ilk çıkış döneminin "ufak kadro" etkilerinin sürmesiyle örgütleri denetimde eksiklik, fazla güven, boş bırakma vardır. Yeni bir şema, yeni bir çalışma biçimi gerekiyor.

— Özellikle Avrupa'da parti üyeliği standardı düşüktür.

Yoldaşlar, bu olayın tüm mantığı aslında tek bir temel soru soruyor: *Nasıl bir parti istiyoruz?* Ve Lenin'in doğruluğunu bir kez daha kendi deneyimimizde görüyoruz. Önümüzdeki dönemde yoğun olarak bu konuyla ilgileneceğiz.

Nasıl bir parti? Kolay parti uyeliği, çok kafa, farklı platformların "barış" (kavga) içinde yan yana yaşaması mı? Profesyonel devrimciler örgütü, üyeliğin en büyük onur olduğu demir disiplinli monolitik parti, yığınsal üyelik yerine yığınsal etkinlik mi?

Bizler seçimimizi ikincisinden yana yapmışız. Mutlaka ve mutlaka parti üyeliği en yüksek onur olmalıdır. Kapıyı çalan girmemelidir. Mutlaka bunun önüne geçmek gerekiyor. Yoksa, nerede kaldı öncü müfreze? Kim bizimle çalışmak istiyorsa o kadar iş var ki, gelsin çalışsın ama parti üyeliği başka.

Kesinlikle vardığımız noktadan başlamak zorundayız. Bu olay hele iyice damlattı. Malzeme böyle diyorlar. Ne var ki, parti normlarını da düşüremeyiz. Lenin'in dediği gibi bir parti. Yaşam da gösteriyor ki Lenin doğru. Öyleyse onun dediklerini daha dikkatli yapmak zorundayız. Toplum çapında siyasal etkinliği olan örgüt istiyoruz. Bir sekt istemiyoruz. Siyasal partinin tanımında ülke çapında örgütlenmişlik vardır. Herkes unutuyor, beş kişi bir araya geldi mi siyasal parti oluyor. Yok, *siyasal parti demek, ülke çapında örgütlülük demektir...* O zaman ne yapmamız gerekiyor? Toplumun düzeyini bir anda yükseltemeyeceğimize, öte yanda ideolojimizi bırakıp şeflik taslayamayacağımıza, aradaki uçurumu birkaç 10 yılda kapatamayacağımıza göre yığınsal çapta yapılacak bir tek şey vardır. Gerçekten Lenin'in dediği gibi bir profesyonel devrimciler partisi, en geniş yığın etkisi için kafa sayısının yerine başka araçlar.

İşin bir anlamda ters bir mantığı var. İnsana sanki Türkiye'de parti üyeliği standardını daha yüksek tutmak gerekir gibi geliyor. Orası Türkiye. Avrupa'da ise daha geniş davranılabilir sanılıyor. Burjuva demokrasileri, rahat bir ortam, terör çok gerilerde duruyor. Oysa hiç de öyle değil. Eğer Avrupa'daki partililer Türkiye toplumunun bir parçası olarak, Türkiye'ye gitmek üzere, Türkiye koşullarına göre kurulmuş merkeziyetçi bir partinin üyeleri olarak, Türkiye devrimi için çalışıyor olmasalar doğru. Fakat bu *Türkiye* Komünist Partisi. Türkiye'ye göre örgütlenmiş. Dolayısıyla partinin örgütlenme biçimiyle, merkeziliğiyle, Avrupa'nın demokratik ortamı çelişiyor. Avrupa'da yaşayan partili, bu parti içi koşulları kaldıramıyor. Parti, Avrupa'da başka, Türkiye'de başka tüzükle, normla çalışamayacağına göre bu çelişki (ki Almanya'daki olayların derinliklerinde de bu çelişki yatmaktadır) bizden ne istiyor? Avrupa'da parti standartlarını *daha sıkı* korumayı istiyor. Türkiye'de bu görevi bir yere dek toplumun kendisi yerine getiriyor. Orada partiye girenle, Avrupa'da partiye giren arasında genel olarak söylüyorum, inanç-kararlılık-disiplin açısından büyük fark vardır.

Demek ki, Avrupa'da parti üyeliği ölçütlerini daha titizlikle gözeteceğiz. Fakat o zaman da bu ölçütlere uyan insan sayısı azalıyormuş. Evet, ödün vermeyeceğiz. Parti üyesi olabilecekler üye olacak. Yoksa bu çeşit ihanetlerle belirli aralarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Avrupa'da Avrupalı komünist değil, Türkiye koşullarına uyan komünist, üye olmalı. *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini benimsiyorum diyen çok sayıdaki iyi niyetli devrimci, komünist için çalışacak çok yer, yapılacak çok iş var. Dernekler, işçi birlikleri, sendikalar, fabrikalar, okullar vs (Parti üyesi olmadım diye gönlü kırılıp gidiyorsa, Türkiye koşullarının istediği komünist olabilecek biri değildir zaten.) Ve yığın örgütlerinde çok daha esnek, çok daha geniş, demokratik bir çalışma, "hareket" tarzı çalışma.

Parti yıkıcısı gurup, "*İşçinin Sesi*'nin çözülmesi"nden, tıkanmasından, krizinden söz ediyor.

O devrimci çizginin yaratılmasında hiçbir katkısı olmayanların, onu yaratan ve geliştiren kadrolara karşı bunları kanıtlama çabası, *İşçinin Sesi*'ne gönül vermiş her militan tarafından ibretle izlenecektir. Bu bir yana, somut pratik, kuruntuyla gerçek arasındaki uçurumu ne güzel ortaya seriyor. Partinin devrimci hattını kavrayan ve o doğrultuda enerjilerini yoğunlaştıran komünistler tüm Avrupa'da gurur verici çalışmalar yürütüyorlar. Hamburg'da ve Fransa'da yoldaşlarımız kısa süre içinde ikişer greve öncülük ettiler. Hele Paris'teki son grevin tüm Avrupa çapındaki sonuçları, inançlı ve nitelikli bir kadronun neler yapabileceğini gösterdi. Londra'da yoldaşlarımız son olarak İngiltere'de yaşayan Türkiyeli nüfusun %4 kadarını saatler süren 10 millik bir yürüyüşe çıkardılar. Şimdi sormak gerekir, tıkanan kim?

Bu gurubun getireceği ideolojik-siyasal konuların neler olacağını kestirmek zor değil ama somut olarak neler taşıyacağını bilmiyoruz. Hiçbirisi organına böyle konuları tutarlı görüşler olarak getirmedi. Bilmediğimiz için doğru şeyler de söyleyebileceklerini hiç olmazsa soyut olarak kabul etmek gerekir. Partili tutumunu bir anda yere tükürür gibi bırakanların doğru şeyleri (tek tek bile olsa) bulabileceklerini düşünmek çok zor ama olabilir. O zaman, söyledikleri arasından doğruları süzüp alırız ve örgütümüzün gelişmesi için değerlendiririz. Fakat, partimizi bu denli kolay yıkmaya kalkışanları özeleştirisiz aramıza almayız.

Her siyasal partiyi olduğu gibi partimizi de bırakan insanlar baştan beri oldu, bundan sonra da olacaktır. Bunlar olağandır, yaprak dökümünü, yenilenmeyi anlatır. Hele toplumsal ve siyasal yaşamın keskin dönemeçlerinde böylelerinin sayısı artar. Bu bir yanıyla da döneme uygun, dönemin görevlerini kavramış kadroların öne gelmesi anlamını taşır. Fakat bunların hiçbiri *İşçinin Sesi*'nde kriz olduğunu anlatmaz. *İşçinin Sesi'nin devrimci çizgisinde kriz olmaz!*

Partimizin devrimci çizgisinde kriz olmaz çünkü *İşçinin Sesi* "kendinden kaynaklanan", "kendine özgü", "özel bir devrimci çizgi" yaratmıyor. Onun devrimci çizgisi denilen, yaşamın getirdiği değişik ortamları yakından izlemek ve her yeni ortamda işçi sınıfının devrimci çıkarlarını ortaya koymaktır.

DOĞRU-YANLIŞ CETVELİ

Gülen Erdilek

Komünist partisinde küçük-büyük bir sorun çıktığı zaman, olayların gelişimi, bu gelişim içinde tarafların aldığı konumlar, tarafların sınıfsal-siyasal niteliğini, doğruluğunu-yanlışlığını sergileyen önemli bir göstergedir.

Vural D.'nin katılımıyla yapılan son ÜB ve EK toplantılarında, kendisinin ille de parti içi mücadele yürütme tutkusu karşısında, bari bu mücadele belli bir düzeyde yürütülsün, alışılagelmiş çirkinliklerden uzak olsun diye dilek belirtilmişti. Kendisi de bu dileğe katılmıştı. Bu dileğe katılması olumlu karşılanmış, ama son bir yapıcı uyarıyla, ona yanlışı savunmanın kendi nesnel mantığı olduğu, bunun dışına çıkabilmenin güçlükleri hatırlatılmış ve konumunu bir kez daha gözden geçirmesi istenmişti. Vural D. bu uyarıyı dikkate almadı ve bugün gelinen nokta, yanlışı savunmanın nesnel mantıksal sonuçlarının da ötesine geçti, Vural D.'nin "mücadelesi" son derece çirkinleşti.

Son olarak ortaya çıkan "İşçinin Sesi Nereye Gidiyor" yazısı baştan sona düzeysizliklerle, çirkinliklerle doludur. Bunlar, bir ucunda düpedüz yalanlardan, öteki ucunda kelime oyunlarına, gerçekleri bulandırma, çarpıtma çabalarına uzanan geniş bir yelpaze oluşturuyor. Öyle ki bu, yazının belirleyici özelliğidir.

Aşağıdaki listede, yazıdaki yalan ve çarpıtmalara, tüzüğe ilişkin olanları ve "işkence" vb. iddialarını dışarıda tutarak, sayılı bir dizi örnek veriyoruz.

1. Yanlış: "ÜB'de görevin devir tarihi belirlendi. ÜB sekreteri bu tarihten önce ayrılmanın açıklanmasının doğru olmayacağını, ayrılma nedeninin açıklanmamasının da iyi olacağını söyledi."

(...)

"Çalıştığım bölgedeki yoldaşlarıma durumu anlattım."

Doğru: Ayrılmanın devir tarihinden önce açılanmaması, ÜB sekreterinin *kişisel bir öğüdü* gibi gösteriliyor. Bir kez ÜB sekreteri açıklanmasın demişse, bu uyulması gerekli bir direktiftir. Kaldı ki söz konusu olan, ÜB sekreterinin ne kendi yetkisi içinde verdiği bir direktif, ne de kişisel öğüdüdür. Ayrılmanın devir tarihinden önce açıklanmaması, ÜB'de, Vural D.'nin de katılımıyla *oybirliğiyle* alınmış bir karardır. "Çalıştığım bölgedeki yoldaşlarıma durumu anlattım" sözü, bu kararın çiğnenişinin itirafıdır.

2. Yanlış: "Bunlar üstelik polisteki ifadelerinde — saldırıya uğrayan yoldaşlardan davacı oluyor ve isim veriyorlar. Biz ise saldırıya uğrayanlara, ifade verirken saldırganları tanımadıklarını söylemelerini istiyoruz. İşkenceye uğrayan yoldaş, yediği yumruklardan gözleri kapandığı için vuranları göremediğini söylüyor. İhbarcı kim? İfadeler tamamlanınca tüm bunları da sergilemek boynumuzun borcu olsun!"

"... İçerideki yoldaşlardan kimsenin davacı olmaması ve isim verilmemesi yönünde tüm yoldaşları, hatta uzak sempatizanları uyardık."

Doğru: Bu satırlar, suçlu bir vicdanın kendini temize çıkarma çabasından başka birşey değildir. Gerçekler telaşla çarpıtılmaktadır. Vural D. önce karşı tarafın yapmadıklarını yaptı gösterip, sonra bu çarpıtmayı, kendi yandaşlarının yaptıklarıyla değil de, kendisinin onlara söylediklerıyle karşılaştırıyor. Bir karşılaştırma yapılacaksa ya iki tarafında da yaptıkları, ya iki tarafa da söylenenler karşılaştırılabilir. Vural D. bir tarafın yapmadıklarını yaptı gösterip, bunları kendi söyledikleriyle karşılaştırarak akıl almaz bir mantıksızlık örneği veriyor. Ama bu mantıksızlığın, çok rahatsız edici bazı gerçekleri gizlemek, açığa çıkarsa da "ben yapmayın demiştim" deyip suçu kendi yandaşlarına atmak gibi mantıklı bir nedeni vardır!

Vural D.'nin kendi yandaşlarına ne dediği bizi hiç ilgilendirmiyor. Bizi ilgilendiren olanlardır. Vural D. *belki* kendi yandaşlarından isim vermemelerini istedi ama istediği olmadı ve sorumluluğu omuzlarındadır. Kendisinin, bırakın uzak sempatizanlarını, en yakın yoldaşları polise isim verdiler, adam gösterdiler, resim seçtiler, örgütsel bilgi aktardılar. Kendileri serbest dolaşırken sözde "saldırganlar"ın olaydan haberi olmayanlarını bile tutuklattırdılar. Üstelik Vural D. yukarıdaki satırları yazarken bu durumu biliyor ve "ifadeleri geri aldıracağını" telefonda bize söylüyordu. Yukarıda, uzak sempatizanları bile uyardık dediği, ilk ifadelerin "örtbas edilmesi" için ikinci keresinde düzgün ifade vermeye ilişkin bir uyarıdır. Şimdi Vural D.'den ifadeleri sergileyip, boynunun borcunu ödemesini bekliyoruz.

3. Yanlış: "...Herkes bunu istemese de bildiğim kadarıyla il komitelerinin 1/3'ü tartışma eğilimi göstermiştir."

Doğru: Burada kilit "bildiğim kadarıyla"dır. Bu, ya gerçek ortaya çıkınca "yalancı" değil de "eksik biliyormuş" dedirtmek için bırakılan bir açık kapıdır, ya da Vural D.'nin tüm dünyayı çalıştığı yöreyle sınırlayan dar bakış açısının bir göstergesidir. Tüm partide, yalnızca onun çalıştığı yörenin (Almanya'nın) 1/3'ü tartışma eğilimi göstermiştir.

4. Yanlış: "Bu sapmaya karşı çıkan partililere parti içi tartışmanın yolunu kapatmak ve tasfiyelere girişmek ise 'bölünmenin' doğrudan nedenidir."

Doğru: Parti içi tartışmanın yolu, bir "sapma"ya değil, parti kararlarına, örgüt disiplinine karşı çıkan, savundukları görüşlerle, giriştikleri çirkin işlerle kendileri bir sapma oluşturan "partililer"e kapatılmıştır. Böyle olduğu için, bölünme kendisinin de yazdığı gibi tırnak içinde bir "bölünme", daha doğrusu bir arınmadır.

5. Yanlış: "...Olaylarla ilgili tek yanlı bilgilendirmeleri herkes biliyor."

Doğru: Parti merkezinin, partinin genel çıkarları açısından bakarak olaylarla ilgili bilgilendirme yapmak hakkı ve görevidir. Parti merkezinin genel çıkar açısından yaptığı bilgilendirmeyi bu küçük azınlığın "tek yanlı" bulması, kendisinin genel çıkardan dar gurup çıkarına doğru ne denli uzaklaştığını gösteriyor. Böyle bir konumdan bu azınlık kendisini "herkes" sanıyor.

6. Yanlış: "Konuşmanın ardından bir ÜB toplantısı yaptık. Toplantıda, 'faşizmin olmadığı' yönündeki saptamanın daha önce neden organlarda konuşulmadığını sordum. Ve eksikliğini eleştirdim."

Doğru: Vural D. ilk ÜB toplantısında bunu konu bile yapmamıştır. (Bakınız tutanaklar, 10.9.1984 tarihli ÜB toplantısı.)

7. Yanlış: "Hiç kimsenin bir ön çalışması, hatta düşünsel hazırlığı yoktu."

Doğru: Bir kez EK'da bulunanların büyük çoğunluğu, çeşitli yollardan ön tartışmalara katılmışlar, somut bir ön çalışma yapmışlardı. Ancak asıl önemli olan şudur ki, EK üyesi olan herkesin *en azından* bir düşünsel hazırlık yapmış olması gerekirdi. Hem Türkiye ortamını, hem Parti Merkez Organını izleyen sorumlu bir komünistin, Türkiye'de faşizmin çözülme süreci üstüne düşünsel hazırlık yapmamış olması kendisinin büyük bir eksiğini yansıtır. Vural D., "hiç kimsenin ön çalışması, hatta düşünsel hazırlığı yoktu" derken, kendisinin bu büyük eksiğini itiraf etmektedir.

8. Yanlış: "Yoldaş tüm partiyi doğrudan ilgilendiren böyle önemli bir konuda EK üyelerine danışmadan fikirlerini ortaya atmayı uygun bulmuştu."

Doğru: Yoldaşımız kimseye danışmadan fikirlerini ortaya atma hakkına sahiptir. Bu fikirlerin partinin siyasal hattı oluşu ise EK'nın onayına bağlıdır.

9. Yanlış: "Metni okumadan ve hazırlık yapmadan söyleyeceğimiz şeylerin yüksek sesle düşünmek anlamında olacağını ve görüşlerimizi, metni okuduktan sonra sözlü ve yazılı olarak ÜB'ye ileteceğimizi söyleyerek, biz de tartışmalara katıldık."

Doğru: Bu, konunun ayrıntılarına ilişkin olarak söylenmiştir. Ana konuda ise "faşizm yok, bunda kafam açık" denmiştir. Ayrıca yalnızca tartışmalara değil, oylamaya da katılınmış ve faşizm yoktur diye oy kullanılmış, çekimser bile kalınmamıştır.

10. Yanlış: "Toplantının sonunda oylama dayatıldı."

Doğru: Oylama, ancak çoğunluğun oylama yönündeki isteğiyle "dayatılabilir." Çoğunluğun isteği azınlık için "dayatma" sayılıyor ve bu nedenle azınlık istediği gibi davranır sanılıyorsa, kafada, azınlığın çoğunluğa uyması gereken komünist partisi değil, fraksiyonlara özgürlük tanıyan bir küçük burjuva partisi vardır. Ayrıca, Vural D. "dayatma" dediği oylamaya da karşı çıkmamıştır, dolayısıyla oylamanın "dayatılması"na gerek bile kalmamıştır. Nitekim Vural D., önce "yapıldı" yazmış, sonra bunu karalayıp "dayatıldı"ya çevirmiştir.

11. Yanlış: "Birincisi (birinci oylama — *İ.S.)* Türkiye'de faşizmin olmadığı saptamasının onaylanmasıydı. Metni okuduktan sonra görüşlerimizi yazılı ve sözlü iletmek kaydıyla buna biz de oy verdik."

Doğru: Biz diye sözü geçen Vural D. ve Haydar Çetin, oylamaya hiçbir "kayıt" koymamışlardır. Haydar Çetin'in buna benzer bir önerisi bile olmamıştır. Vural D.'nin ileteceğini belirttiği görüşler ayrıntılara, oylama ise faşizmin olup olmamasına ilişkindir.

12. Yanlış: "İkincisi (ikinci oylama — *İ.S.)* kitaptaki değerlendirmenin tümüyle onaylanmasıydı. Buna iki yoldaş hayır oyu kullandık."

Doğru: İkinci oylama şuydu: "Anayasanın faşistliğini tartışalım tartışmayalım konusu." (Bakınız tutanaklar.)

13. Yanlış: "...İkincisi kitaptaki değerlendirmelerin tümüyle onaylanmasıydı. Buna iki yoldaş hayır oyu kullandık. EK duyurusunda ise bu durum şöyle açıklandı: 'Eşgüdüm Komitesi, Yürükoğlu yoldaşımızın, partimizin 64. kuruluş yıldönümü konuşmasında, ülkedeki duruma ve partinin görevlerine ilişkin olarak getirdiği değerlendirmeyi oybirliği ile kabul etti.' *(İ.S.* s.267) Bu cümleden değerlendirmenin tümünün onaylandığı anlamı çıkıyor. Gerçeği yansıtmıyor."

Doğru: İkinci oylama kitaptaki değerlendirmenin tümüyle onaylanması değildi. Vural D. ve Haydar Çetin böyle bir oylamada red oyu kullanmadıkları gibi, Türkiye'de faşizmin olmadığına kabul oyu verdiler. Demek ki yoldaşımızın "ülkedeki duruma ve partinin görevlerine ilişkin olarak getirdiği değerlendirmeyi" EK oybirliğiyle kabul etti ve EK duyurusunda da durumu doğru yansıttı. Ama az sonra durum değişti. Bu EK'nın değil, konumunu değiştirenlerin sorunudur.

14. Yanlış: "EK'da tartışmalar yazdığımız kadar kolay olmadı."

Doğru: EK'da tartışmaların nasıl olduğunu tutanaklar çok güzel yansıtmaktadır.

15. Yanlış: "ÜB sekreteri yoldaş bağırdı çağırdı... Eleştiri yapanlara her zaman olduğu gibi partiden atılma tehditleri savurdu."

Doğru: Bir kez böyle bir durum olmamıştır. Ikincisi, eleştiri getirenlere atılma tehdidi yapılıyorsa ve kendisi de ta Ocak 1983'te eleştiri yaptığını söylüyorsa, bugüne dek atılmamış oluşu şaşırtıcıdır!

Üçüncüsü, bağırma-çağırma olmuş bile olsa, Vural D. Türkiye'de faşizmin olup olmaması gibi bir konuda, bağırma-çağırmaya göre değil Türkiye'deki duruma göre tutum almalıydı.

Dördüncüsü, Lenin, yoldaşlar arasında tam bir açıklıkla yapılan tartışmayı küçük burjuva

(Devamı 14. sayfada)

(Baştarafı 13. sayfada)
entellektüellerinin nasıl bağırma-çağırma diye, kötü birşey olarak algıladıklarını RSDİP'nin I. Kongresi'ni anlatırken çok güzel dile getirmiştir.

16. Yanlış: "Kitabı okuduktan sonra daha önceki karara da uyarak ve ÜB'de tartışmak üzere kitaba ilişkin notlarımı yazılı hale getirerek merkeze gittim."
Doğru: Merkezden çağrılmıştır.

17. Yanlış: "Bu görev değişikliği kitap konusunda farklı görüş getirmenin, toplantılarda sekreteri açıkça eleştirmenin bir yaptırımıydı."
Doğru: Söz konusu olan kitabî bir görüş farklılığı değil, güncel siyasal görevleri yerine getirip getirmeme sorunudur. Aynı bunun gibi, söz konusu olan sekreterle kişisel bir görüş farklılığı değil, partinin siyasal hattıyla farklılaşmadır. Bu durumda görev değişikliği, partinin görevidir.

18. Yanlış: "Nitekim ÜB toplantısında sekreter yoldaş bunu açıkça söyledi. 'Geçen EK toplantısı gibi bir toplantıyı bir daha yaşamak istemiyorum'."
Doğru: Sekreter yoldaş böyle birşey söylemedi. (Bakınız tutanaklar.)

19. Yanlış: "Çok daha önemli dediğiniz görev, farklı görüşleri olan bir yoldaşı tüm pratik örgüt görevlerinden çekip merkezde kızağa almaktı."
Doğru: Dar politikacı bir açıdan bakılmazsa, verilen görev çok önemli bir pratik görevdi. Nitekim "kızak" diye adlandırılan bu görevi bir başka ÜB üyesi yoldaş yapıyordu.

20. Yanlış: "Yöre Komitesi sekreterliğinden alınma kararına aynen uydum."
Doğru: Aynen uymadı, ancak "aynen uydum" diyebilmeye açık kapı bırakacak bir biçimde ve devir istendikten bir süre sonra görünüşte uydu. Bu kez de ama K. sekreteri olan karısı karara uymadı.

21. Yanlış: 'Kitaba ilişkin görüşlerimi hiçbir yerde, hiç kimseye söyleyemeyeceğimi söyleyerek, disiplin adına yasak koymaya çalıştınız."
Doğru: Görüşlerin *önce organlarda*, EK ve ÜB'de tartışılması gerektiği söylendi. Bu disiplin adına olduğu kadar, Vural D. saçma görüşlerini, açıklayıp da bir komünist için utanç verici konuma düşmeden belki değiştirir gibi yapıcı bir umutla da söylendi. Ayrıca EK'yı "yöneten ve karar veren bir organ" olarak "gören" bir anlayışın EK'yı *hiçbir yer* ve *hiç kimse* sayması ilginçtir.

22. Yanlış: "Oyumu vererek katıldığım kararlara uydum."
Doğru: Bir kez komünist partisinde oy vererek katılınmasa da kararlara uymak gereklidir. Kaldı ki Vural D. oy vererek katıldığı kararlara bile uymamıştır. Tutanaklara bir bakışta buna en az beş somut örnek görüldüğü halde Vural D.'nin bu iddiası yalancılığın şaşırtıcı boyutlarına çarpıcı bir örnek oluşturmaktadır.

23. Yanlış: "Beş EK üyesi toplantıda yoktu."
Doğru: İki EK üyesi haberli olarak toplantıda yoktu.

24. Yanlış: "EK üyelerini çıkarmak için plenum (tam üyeli toplantı) gerekir. Oysa bizim çıkarıldığımız toplantı *EK'nın merkezdeki parçasının* katılımıyla yapılmıştır. Plenum değildir."
Doğru: EK bir bütündür, orada burada ayrı parçaları yoktur. Toplantı EK bütününün plenumudur. Eksik iki yoldaşın neden gelemedikleri ve oy haklarını ÜB'ye verdikleri toplantıda duyurulmuştur.
Kaldı ki bu durumda plenuma da gerek yoktur. Vural D. EK üyesidir ama üyelikten çıkarılmamış, üyeliği askıya alınmıştır. Haydar Çetin ise EK *aday üyesidir*, dolayısıyla EK üyeleri için geçerli olan kurallar onun için geçerli değildir.

25. Yanlış: "Parti tüzüğünü çiğnemedim."
Doğru: Parti tüzüğünü hem tekil olaylarda çiğnedi, hem bütünüyle reddetti. "Tasfiyeler durdurulsun, kararlara uyalım", "kararlar değiştirilsin, tüzüğe uyalım" türü sözler tüzüğü, partililiği tümden reddetmektir.

26. Yanlış: "K. İl Komitesi görev değişikliklerinin durdurulması yönünde bir öneri yapıyor, açık tartışma istiyor. ÜB üyeleri bunu ÜB'ye götüreceklerini söylüyorlar, iki saat sonra ÜB sekreteriyle bir telefon görüşmesinden sonra A. Yöre ve K. İl Komitelerinin görevden alındıkları tebliğ ediliyor. K ilindeki bütün partililer görevden alınıyorlar. Ardından aynı şey F. Komitesi'nin de başına geliyor."
Doğru: K. İl ve A. Yöre Komiteleri masum öneriler yaptıkları için değil, kararları tanımadıkları ve uymadıkları için görevden alınmışlardır. K. ilindeki bütün partililer görevden alınmamışlardır, örgüt dağıtılmamıştır. F. Komitesi'nin başına gelen ise yalnızca Haydar Çetin'in buradaki görevinden alınmasıdır.

* * *

Biz buna doğru-yanlış cetveli dedik. Ancak okuyanlar "yanlış" sözcüğünün ne denli hafif kaldığını, "yalan", "sahtekarlık", gibi sözcüklerin de rahatlıkla kullanılabileceğini görmüşlerdir.

Bu da sayısal yalanlar listesi

Vural D. ve yandaşları partide çoğunlukmuşlar, Almanya'da çoğunlukmuşlar, kongre delegelerinin arasında çoğunlukmuşlar... Üst organlarda ne oldukları önemli değil çünkü üst organlar zaten partiyi temsil etmiyormuş... Bu durumda neden uğraşıyorlar? Yapsınlar bir kongre. Atsınlar yönetim kliğini ve onunla birlikte duran biz küçük azınlığı! Onlar da kurtulsunlar, biz de işimize bakalım!

1. "Tasfiye edilenler ve tasfiyeye karşı çıkanlar A.'daki parti üyelerinin %70'ini oluşturuyorlar."
Vural D., ya klik çalışması içinde partiden gizli paralel bir örgüt kurmuştur ve bunu da katarak oran vermektedir, ya da düpedüz yalan söylemektedir.
Vural D.'nin A. Yöre Komitesi Sekreterliği sırasında kendi verdiği rakamlar temelinde yandaşlarının A.'daki tüm üyelere oranı, %40-35 arasında azalan bir eğri izlemiştir.

2. "Üstelik sayılar geçmişteki olayın (geçici yol arkadaşları — *İ.S.*) 4-5 katı büyüklüktedir."
Böyle bir rakamın doğru olabilmesi için, "sayılar"ın A.'daki *toplam üye sayısının* %11-20 üstünde olması gerekirdi.

3. "Bir ÜB üyesi, 1 EK üyesi görevinden alınmıştır."
H. Çetin EK *aday* üyesidir. Asil üye hiçbir zaman olmamıştır. Dolayısıyla yalnızca 1 EK üyesinin ÜB'deki görevine son verilmiş ve EK üyeliği askıya alınmıştır.

4. "Beş EK üyesi toplantıda yoktu."
Toplantıda, toplantıdan haberli, toplantıya katılamama gerekçeleri belli ve oy hakkını ÜB'ye vermiş 2 EK üyesi yoktu. Aday üyeleri ise toplantıya çağırma zorunluluğu yoktur.

5. "Geçtiğimiz günlerde TKP-*İşçinin Sesi*'nin Avrupa'daki 9 değişik örgütünden gelen yoldaşlarla Avrupa düzeyinde bir toplantı yapılmıştır."
Köln toplantısının yayınladığı Açıklama'nın altına 9 değişik imza atılmıştır ama toplantıya 9 değişik örgüt katılmamıştır.

a. Yöre Komitesi bir örgüt değil yöredeki örgütleri yöneten bir organdır.
b. Sayılan 3 temsilcilik(?), örgüt değildir. Vural D. böyle sayıyorsa, aynen menşeviklerin "nerede bir partili varsa parti oradadır" mantığıyla yanaşıyordur.
c. Listedeki F. Komitesi, il komitesi değildir. Bu komite, örgütünü temsil etmemektedir. Hatta onun adına atılan imza komitenin bütününü bile temsil etmemektedir.
d. Hamburg örgütü toplantıda hiçbir düzeyde temsil edilmemiştir.
e. Hollanda örgütünün mutlak çoğunluğunu oluşturan temsilciler katılmamıştır.
f. Katılanların kendi kişilerinden başka birşeyi temsil etmediği bir toplantıya "Avrupa çapında" toplantı demek, Avrupa kıtasını Almanya'nın küçük bir parçasına indirgemek demektir.
Toplantı Avrupa çapında değildir ve toplantıda 9 değil, $1^1/_2$ değişik örgüt temsil edilmiştir.

6. "Son olaylarla birlikte örgüt görevlerinden alınan, ama parti üyeliklerinin ve kongre delegeliklerinin şimdilik sürdüğü söylenen yoldaşları *dışarıda tutarsak* (abç) seçimli kongre delegelerinin %12.6'sı gelemeyecek durumda olduğu için %33'ü istifa ya da ihraç yoluyla örgütten ayrıldıkları için kongrede yer alamayacaklar. Tasfiye edilen yoldaşlar ise tüm seçimli delegelerin %15'ini oluşturuyorlar. Eğer bizlerin kongreye katılmamız engellenirse bu kongrede seçimli delegelerin %60.6'sı yani *çoğunluğu* olmayacak demektir."
Bu uydurma yüzdelerin doğrularını aşağıda veriyoruz. Ama ondan önce şunu söyleyelim: Vural D. sadece rakamlarla oynayıp yüzde oranlarını yüksek göstermeye çalışmamış, aynı zamanda kendi verdiği yüzdeleri toplarken bile hileye başvurmuştur. Önce %15 oranını *dışarıda tutarak*, %12.6 ve %33 diye iki ayrı oran bulmuş, sonra da birbiriyle aritmetik olarak *toplanamayacak* bu üç oranı toplayarak %60.6 gibi ne idüğü belirsiz bir oran elde etmiştir. Rakamları bilmeyenlere yalan söyleyerek onları aldatmayı görmüştük de böyle bir aritmetik hileyle insanın kendi kendisini de aldattığını hiç görmemiştik.
Şimdi bir de gerçek duruma bakalım:
a) Tüm seçimli delegelerin oranı şöyledir: Partiden atılmış veya istifa etmiş delegeler %24.2. Parti yıkıcılığına soyunan delegeler %8.8. Partisini savunan delegeler %67.
Partiden atılmış veya istifa etmiş delegeleri dışarıda tutarsak, kongreye katılacak seçimli delegelerin oranı şöyledir: Parti yıkıcılığına kalkışmışlar %11.7, partililer %88.3.
b. Ayrıca kongrede temsil oranından söz ediyorsak kongrenin oy hakkına sahip tüm delege oranlarını da vermek gerekir. Buna göre de partiden atılmış veya istifa etmiş delegeler %19.9, parti yıkıcılığına soyunanlar %6.6, partisini savunan delegeler ise %73.5'dir.
Aynı şekilde partiden atılmış veya istifa etmiş %19.9'u dışarıda tutarsak, parti yıkıcılığına başlayan delegeler %8, partisini savunan delegeler ise %92'dir.
c. Üstelik her iki listedeki yüzdeler de yeni kurulan henüz kongre delegelerini saptamamış il komitelerini içermiyor. Bu delegelerle birlikte oranlar partiden yana yeniden değişecektir.
d. Bir başka yalan daha: "Kongreye katılamayacak" diye verilen %12.6 oranı birinci durumda %8.8, ikinci durumda ise %6.6'dır. Bu delegelerin kongreye katılış biçimleri kongreler tarafından önceden saptanmıştı. Nedense Vural D. bunu da "hatırlayamamış".

7. "A.'da işçi üyelerinin oranı %68'dir. Tasfiyeye uğrayanlar arasında bu oran %72'dir."
Dayanak alınan rakamların doğruluğunu veya yanlışlığını bu denli yalandan sonra bilemeyiz. Sadece aritmetiksel bir göz boyamacaya dikkat çekelim.
%4 gibi bir işçi fazlalığı gösterilerek partinin işçi düşmanlığı ispatlanmaya çalışılıyor. Bu rakamlar doğru bile olsa iddia edileni doğrulamaz. Kaldı ki, %72 oranı kendileri için iddia ettikleri %70 çoğunluğun(?) %72'sidir. Ötekisi ise %100'ün %68'idir. Bu karşılaştırma ortak temele oturtulunca, %4 değil %2 bir işçi fazlalığı ortaya çıkar.
İnsanları üç-dört parçaya bölemeyeceğimize göre rakamları bilen yoldaşlar, %2'nin ne kadar komik olduğunu bilirler.

8. "Partimizin ezici çoğunluğu..."
Bu artık düpedüz hayal mahsulüdür. Almanya'nın bile azınlığı söz konusuyken, hem azınlık-çoğunluk çarpıtılıyor, hem partimiz Almanya'yla sınırlanıyor ve böyle bir sonuca ulaşılıyor!

9. "%30'unun bir bölümü daha tutum almamış, küçük bir bölümü siyasetten uzaklaşmıştır. ÜB çoğunluğunun tutumunu destekleyenler %18'dir."
Siyasetten ayrılanlar %2.2'dir. Partisini savunanlar ise %60-%65 arasında artan bir eğri izlemiştir.

10. "Merkez bunu istemese bile bildiğimiz kadarıyla il komitelerinin 1/3'ü tartışma eğilimi göstermiştir."
Yalnızca Vural D.'nin kendi yöresine bağlı il komitelerinin 1/3'ü istemiştir. Bu tüm *il komitelerinin* 1/3'ü olmadığı gibi, çoğu bile değildir.
Vural D. ve yandaşları partide çoğunlukmuşlar, Almanya'da çoğunlukmuşlar, kongre delegeleri arasında çoğunlukmuşlar... Üst organlarda ne oldukları önemli değil çünkü üst organlar zaten partiyi temsil etmiyormuş...
Bu durumda neden uğraşıyorlar? Yapsınlar bir kongre. Atsınlar yönetim kliğini ve onunla birlikte duran biz küçük azınlığı! Onlar da kurtulsunlar, biz de işimize bakalım!

Hangi partinin tüzüğünden söz ediyorsunuz?

Hasan Komser

Partimizin yeni ortamı değerlendirmesinden sonra, küçük bir azınlık büyük bir yaygarayla tüm parti anlayışını, disiplini, tüzüğü bir kenara iterek partiye bayrak açtı. *"İşçinin Sesi* sağa kaymıştır" gibi görünüşte çok devrimci gerçeklerle *ortalığa dökülen* ayrılık, *bir günde* partiye karşı düzeysiz bir saldırıya dönüştü.

10 Eylül'den bu yana 2 aydan fazla bir zaman geçmiştir. Vural D.'nin, kendisine parti tüzüğünü tümüyle bir kenara ittirecek derecede önemli görüşleri daha hâlâ açık değildir. 33 daktilo sayfalık "*İşçinin Sesi* Nereye Gidiyor" yazısının sadece 3 sayfası faşizmin çözülüşü konusundaki "siyasal-ideolojik" görüşler üzerinedir. "Kitaba eleştirilerimiz kabaca üç noktada toparlanabilir" dedikten sonra 5 madde sayıyor. Gerçekte bunların da cevabı kitapta vardır. Ayrıca tutanaklarda da görüldüğü gibi bu soruların çoğu ÜB'de de EK'da da tartışılmıştır.

Vural D. ve H. Çetin faşizmin çözülüşü ile ilgili tartışmaları, söylenenleri anlamamakta inat ediyorlar. Doğru görüşler karşısında oradan oraya çark ediyorlar. Tüm bunlardan anlaşılıyor ki ayrılığın asıl kaynağı faşizmin çözülüşü ile ilgili ideolojik-siyasal görüşler değildir. Bu zaafı kendileri de farketmiş olsalar gerek, partiye saldırı platformunu partimizin yönetimine yönelik çarpık tüzük "suçlamaları"yla beslemeye çalışıyorlar.

Ama kendisi tüzüğü ayaklar altına alan Vural D. parti yönetimini tüzüğü çiğnemekle suçladığı zaman, bunu ancak, tüzüğü ve olayları çarpıtarak yapabiliyor. Şimdi Vural D.'nin tüzük suçlarına ve tüzük suçlamalarına bazı örnekler verelim:

1. "ÜB, Vural D.'nin A. yöre sekreterliğinden, eşinin K. il komitesi sekreterliğinden alınması ve bunun örgüte değişim yapılacağı zaman duyurulması için *oybirliği* ile karar alıyor. Olayın gerisini Vural D. şöyle anlatıyor:

> "Çalıştığım bölgedeki yoldaşlara *durumu anlattım.* Yoldaşlar daha ben söylemeden operasyonların adını koydular. Bu bir tasfiyeydi. Çeşitli illerdeki yoldaşlar tasfiyelere karşı çıktılar. Olay duyuldu."

Vural D. ÜB kararlarına aykırı olarak kararları tüm yöreye yayıyor, sonra da "olay duyuldu" diyor. Olayın "duyulmasıyla" birlikte, H. Çetin bulunduğu bölgede ileri geri laflar etmeye başlıyor: "Parti yönetimi burjuvadır", "6. Yaz Taarruzu paraları nereye gitti", "büyük devrimci liderler tasfiye ediliyor" vb. Vural D. bunları merkeze bildirmediği gibi H. Çetin'e, alınmış kararlara karşı propaganda yapmamasını değil de propagandada düzey düşüklüğü olursa kendisini desteklemeyeceğini söylüyor!

Bunlar tüzük suçlarıdır.

Tüzüğümüzün 4. maddesi çiğnenmiştir: Azınlık çoğunluğa, alt örgüt üst örgüte uymamıştır.

Tüzüğümüzün 10. maddesi çiğnenmiştir: Partinin verdiği görevler yerine getirilmemiş, partinin eylem birliği değil korunmak, kırılmıştır.

Tüzüğümüzün 14. ve 15. maddeleri çiğnenmiştir: ÜB kararlarına daha EK'da itiraz hakkı kullanılmadan, kararlara karşı propaganda ve eylem başlatılmıştır. Böylece hiçbir üst organ kararı olmadan, il komitelerinin üçte biri parti içi tartışma isteminde bulunmadan, hem de ağırlığı kararlara ve yönetime karşı propaganda olan bir "tartışma" türetilmiştir.

Vural D. böylesine hiçe saydığı tüzüğü, işine geldiği zaman ve işine geldiği konuda, tam anlamıyla "kullanmaya" çalışmaktadır.

2. "K. İl Komitesi benim Üst Büro'ya verdiğim yazının yayınlanması için parti tüzüğünün 35. maddesine göre başvuruyor."

Olay nedir? Vural D. ÜB'ye *basılması için değil* tartışılması için notlar sunuyor. Sonra aniden K. İl Komitesi tüzüğün 35. maddesine göre bunun basılmasını istiyor. Sonra da Vural D. "yetkili bir organda tüzüğün 35. maddesine uygun yazı yayınlatma istemi de yerine getirilmedi" diye suçlama yapıyor.

Tüzüğün 35. maddesi şöyledir:

> "Parti üyelerinin Merkez Organ'da yayınlanmak üzere gönderdikleri yazıları olduğu gibi, ya da değiştirerek yayınlamak ya da yayınlamamak yetkisi editörlüğe aittir. Yazıyı gönderen *üyenin bağlı olduğu* il komitesi, yöre komitesi, ya da daha üst örgütler isterse, editörlük yazıyı olduğu gibi yayınlamak zorundadır." (abç)

Bir kez, söz konusu yazı yayınlanmıştır ama K. İl Komitesi'nin isteği yüzünden değil, partimizin kendi iradesiyle ve kararıyla yayınlanmıştır.

İkincisi, yazı K. İl Komitesi'nin isteği yüzünden yayınlanamazdı.

K. İl Komitesi, açık tartışma ve bu yazının yayınlanmasını istediği *aynı* toplantıda üst örgütün kararlarını tanımadığını, bu kararlara uymayacağını belirtmiş ve Tüzüğün 35. maddesine gelene kadar, bir sürü başka maddesini çiğnemiştir. Tüzük bir bütündür. Onun 34 maddesini pervasızca çiğneyenlerin 35. maddesini "kullanmaya" hakları yoktur.

Kaldı ki, olaya yalnızca Tüzüğün 35. maddesinin kendi içinde bakınca da ortaya çıkan şudur: 35. maddeyi asıl çiğneyenler Vural D. ve K. İl Komitesi'dir.

Tüzüğün 35. maddesinde, "yazı gönderen üyenin bağlı olduğu" parti organının kararından söz ediliyor. Vural D. K. İl Komitesi'ne bağlı olarak çalışmıyor. Onun için söz konusu yetkili organ, ya A. Yöre Komitesi, ya EK, ya da ÜB'dir! Vural D. komünist partisinin yukarıdan aşağı örgütlendiğini, komünist partisinde alt örgütlerin üst örgütlere uymakla yükümlü olduğunu unutmuş, kendini K. İl Komitesi'ne bağlı çalışıyor sanmıştır. K. İl Komitesi ise, aynı anlayışla kendini yalnızca "partinin"(?) değil, dünyanın merkezine oturtmuş, "parti içi demokrasi" çığırtkanlığı ardında parti hiyerarşisini başaşağı algılamaya başlamıştır. Ve tüm bunlar olurken, çok sözü edilen "35. madde", Vural D. ve K. İl Komitesi'nce çiğnenmiştir!

Vural D.'nin partimizin yönetimine yaptığı tüzük "suçlaması", kendisinin ve yandaşlarının tüzük çiğnemesine örnek oluşturuyor. Üstelik bu tek böyle örnek değildir:

3. Vural D. şöyle yazmış:

> "ÜB üyeleri K. İl Komitesi ile toplantı yapıyorlar. K. İl Komitesi görev değişikliklerinin durdurulması yönünde bir öneri yapıyor, açık tartışma istiyor. ÜB üyeleri bunu ÜB'ya götüreceklerini söylüyorlar, iki saat sonra ÜB sekreteriyle bir telefon görüşmesinden sonra, *A. Yöre ve K. İl Komitelerinin görevden alındıkları* tebliğ ediliyor. K. ilindeki bütün partililer görevlerinden alınıyorlar. *Ardından aynı şey, F. Komitesinin de başına geliyor.*
>
> *"Parti tüzüğünün 26. maddesine göre 'MK üçte iki oy çokluğu ile kendisine bağlı tüm örgütleri dağıtıp, yeniden kurabilir.'* Oysa bizim partide, bırakın MK (EK)'yı ÜB bile toplanmadan bir tek kişinin, ÜB sekreterinin telefon direktifiyle il komitesi, yöre komitesi dağıtılıyor. Bizim yoldaşlar işlerine geldiğinde, kendilerinden yana kestiğinde tüzükçü kesiliyorlar aynı tüzüğü işlerine gelmediği zaman bir kenara itiveriyorlar. Keyiflerinin istediği gibi davranıyorlar."

Önce bazı yalanları ve çarpıtmaları temizleyerek gidelim.

K. İl Komitesi'yle olan toplantıya ilişkin olarak Vural D. "K. İl Komitesi görev değişikliklerinin durdurulması yönünde bir öneri yapıyor, açık tartışma istiyor" diyor ama "kararları tanımadıklarını" bildirdiklerinden hiç söz etmiyor. Vural D. yalan söylüyor.

Vural D., "K. ilindeki bütün partililer görevlerinden alınıyor" diyor. Bu da yalandır. Yalnızca, önceden atanan İl Komitesi sekreteri işinin başına geliyor ve tüm kararlar arasında bunu da tanımayan Komite'ye işten el çektiriyor.

Geliyoruz tüzüğü kimin işine geldiği gibi, keyfinin istediği gibi kullandığı sorununa. Vural D. parti yönetimine böyle bir "suçlama" yapıyor ama "suçlama"sı yine kendi suçunu yansıtıyor.

Bir kez, 26. madde örgütlerin dağıtılmasından söz ediyor. Vural D. bu maddeyi "kullanabilmek" için K. ilinde tüm partililer görevden alındılar diye yalan söylüyor.

İkincisi ve asıl önemlisi, "kullanma" yaklaşımı öylesine gözünü bürümüş ki, Vural D. açıp da tüzüğümüzün geçici maddelerine bakmayı bile akıl edememiş.

Tüzük geçici madde I şöyledir:

> "Bu tüzüğün 26-32, 36-41. maddeler dışındaki maddeleri TKP II. Leninciler Konferansı'nın kararı ve il komitelerinin çoğunluğunun onayı ile yürürlüğe girer. Bu il komitelerinin, parti üye çoğunluğunu da temsil etmeleri gerekir. Söz konusu maddeler, *5. Kongre'nin onayı ile yürürlüğe girer."* (abç)

Vural D.'nin çok umut bağladığı, uğrunda çarpıtmalar yaptığı *26. madde henüz geçersizdir.* Buna rağmen bu maddeyi "kullanmaya" kalkışması, Vural D.'nin tüzüğü yalnızca çiğnediğini değil, yaşamda partiyle, tüzükle ne denli uzaklaştığını, ilgisizliğini gösteriyor.

Nitekim Vural D. tüzüğün sözünü ettiği her yerde ya tüzüğü ya gerçekleri çarpıtıyor:

4. "EK üyelerini EK üyeliğinden çıkarmak için plenum (tam üyeli toplantı) gerekir. (Tüzük md.46) Oysa bizim çıkarıldığımız toplantı EK'nın merkezdeki parçasının katılımıyla yapılmıştır. Plenum değildir."

Bir kez, toplantı plenumdur. Haberi olup da gelemeyen, oy hakkını ÜB'ye veren, iki yoldaş dışında, EK'nın şu ya da bu "parçasını"(?) değil bütününü içermiştir.

İkincisi, kaldı ki toplantının plenum olması hiç de gerekmemektedir. EK üyeliğinden çıkarılan EK üyesi yoktur. Haydar Çetin, EK *aday* üyesidir ve *aday* üyelikten çıkarılmıştır. Vural D. ise EK üyeliğinden çıkarılmamış, onun EK üyeliği askıya alınmıştır.

Vural D.'nin suçlu vicdanı, kendisine sürekli EK'dan atılmış saymasına neden oluyor.

5. Kendi amacı için tüzüğü çarpıtmaya vereceğimiz son örnek kongre sorunudur:

> "TKP tüzüğü 20. maddesiyle her iki yılda bir kongre yapılacağını söylüyor. II. Konferans'tan bu yana 3 yıl geçmiş ve kongre yapılmamıştır."

Vural D.'nin gözü dönmüştür. Tüzüğümüzün 20. maddesi şöyle diyor:

> "...MK gizli çalışma zorluklarından dolayı kongreyi erteleyebilir, ya da öne alabilir. *Kongrelerin arası 4 yılı geçemez."* (abç)

6. Bir de gerçekleri de çarpıtıp tüzüğe uydurmaya son bir örnek verelim:

> "Faşizmin çözülüşü konusunda zaman yitirilmeden parti basınında ve tüm parti ve SYÖ birimlerinde açık tartışma açılmalıdır. Merkez bunu istemese bile *bildiğimiz kadarıyla* il komitelerinin 1/3'ü tartışma *eğilimi* göstermiştir. Dolayısıyla tartışma açmak tüzük açısından da gereklidir."

Vural D. demagoji yapıyor, yalan söylüyor, apaçık gerçekleri bulandırıyor. Kesin olarak il komitelerinin 1/3'ü tartışma istiyor değil de, "bildiğimiz kadarıyla" ve "eğilimi" gösteriyorlar diyor. Sonra da sanki bu kesin olarak böyleymiş gibi "dolayısıyla tartışma açmak tüzük açısından gereklidir" diyor.

Partimizde il komitelerinin, değil 1/3'ü, %90'ı Vural D. kendilerine böyle bir tutum atfettiği için, bu sözü hakaret sayarak belki bundan sonra tartışma eğilimi gösterebilirler! Ama bu tartışma ancak partiyle parti dışı arasında olabilir!

Vural D. ya da Ali H. K. kelimeleri manipüle etmekte bir burjuva politikacısı ustalığı gösteriyor! İşçi sınıfının bu tür ustalığa gereksinimi, komünist partisinin buna yeri yoktur. Tüzük dediklerinde, herhalde başka bir partinin tüzüğünden söz ediyorlar!

Yeni dön m, değişen g"revler

Nurten Keskin

Ülkemiz ve partimiz aynı zamanda yeni bir dönemece geldi.

Uzun süredir yaşanan faşizmin çözülme süreci bir nitelik değişimine uğradı. Artık Türkiye'de faşizmden söz edilemez. Baskılar sürüyor ama devletin monolitikliği parçalanmıştır. Bu yeni durumda, şimdi burjuvazinin değişik kesimleri legal siyaset sahnesinde yer ve güç belirleme kavgası yürütüyorlar. Bütün toplumda bir kıpırdanış var. Dört yıldan beri ilk kez greve çıkılması, aydınlar bildirisi, Türk-İş bölge toplantısında 12.000 işçinin "Grev bizim hakkımız söke söke alırız!" belgisiyle ortalığı inletmesi, cezaevlerinde ilk kez bu dönemde yığınsal boyutlara ulaşan açlık grevleri vb. Bunlar birer tesadüf değil. Bugünkü Türkiye, 1980-82 arası Türkiye değildir.

Böyle gelişmesini cunta da istemezdi, ama toplumdaki güçler dengesi durumu sürekli bu yöne doğru zorladı. Sırf gözboyamak için giriştikleri "demokrasi oyunu" halkın ve bu nedenle de değişik burjuva kesimlerin uzaktan seyrettiği bir piyes olarak kalamadı. Şimdi artık faşist cunta geçmiş dönemdeki gibi tek ve sınırsız hakim değil. Hâlâ önemli bir güç merkezi ama 1980-1982 arasından farklı olarak başka güç merkezleri de oluştu, oluşuyor. Burjuvazinin değişik kesimleri, değişik seslerle konuşuyor, birbiriyle dalaşıyorlar. Tüm bunları doğuran asıl neden ise nasıl güçlü bir güç merkezi olduğunu geçmişiyle kanıtlamış, bugünüyle yakıcı bir biçimde hissettirmiş olan işçi sınıfıdır.

Ülkenin içine girdiği yeni dönem, çeşitli güç merkezleri arasında kavganın kızışmakta olduğu ve giderek kızışacağı bir dönem. Henüz neyin galip geleceği tam olarak belli olmamış, kavganın sürdüğü bir ara dönem. Faşizm de geri gelebilir, bugünkü ilerlenen yoldan "Türkiye tipi" bir burjuva demokrasisine de varılabilir. Ama bu gidiş içinde, iki olasılıktan hangisi olursa olsun, bir noktada ortaya devrimci durum çıkacaktır. Türkiye'de ancak devrimle çözülebilir bir durum sürüp gitmektedir. Bu yüzden de kalıcı ikilem devrime dek ya faşizm ya devrim olarak sürecektir.

Yeni dönem, yeni görevler

Ülkemizin içine girdiği bu yeni dönem yeni görevler getirmiştir. Yürükoğlu yoldaş bu durumu şöyle açıklıyor:

"Ülkemizdeki rejimin faşist olmadığını söylemek, partinin genel siyasal taktiği açısından can alıcı önem taşımaktadır. Monolitiklik altında yığınların hareketlenişinin ne olacağı konusundaki öngörülerimizle monolitikliğin ufalandığı ve her burjuva kesimin arkasına adam dizmeye başladığı bir ortamda, örgütü nasıl çalıştıracağımız arasında uçurum vardır. *Ya gericilik dönemindeki gibi çalışacağız ya da faşizmin kalktığını görerek çalışacağız.* İki dönemin örgütlenmesi de, çalışması da farklıdır. Bunu bugün söylemezsek, örgütü bu yönde uyarmazsak, fikirlerin altına örgüt yaratmaya çalışan bir hareket olarak yaya kalırız. Yaşam akar gider, partiyi de alır gider." (R. Yürükoğlu, *Faşizmin Çözülüşü*, s.90)

Bir yandan ülkenin içine girdiği yeni dönem yeni görevler getirirken, diğer yandan partimiz de bu yeni dönemle denk düşer bir biçimde yeni bir aşamaya girmiştir. İskelet oluşmuş, sıra et tutmaya gelmiştir. Şimdi partimizin de, ülkenin de içine girdiği yeni dönem aynı görevi dayatmaktadır: Yığınları partinin yanına kazanmak. Bunun olanakları artmıştır, giderek daha da artmaktadır. Hem de bu olanakları değerlendirmek zorunludur.

Tüm toplumda bir kıpırdanış, gırtlağına kadar dolmuş bir öfke vardır. Burjuvazi bunu çok iyi görüyor. Burjuvazinin değişik kesimleri bu potansiyeli kendi arkasına alarak eritmenin çabası içindedir. Eğer ondan daha enerjik davranmazsak, doğru hedeflerimiz, amaçlarımız doğrultusunda yığınları arkamıza alamazsak doğacak yeni devrimci durumda işçi sınıfını yenilgiye terketmiş olacağız. İşte şimdi omuzlarımızda böylesine büyük bir sorumluluk var. Partimiz bunu gördü ve bu sorumluluğu tüm örgüte yaymak, coşkuyla, enerjiyle bütün örgütü atağa kaldırmak için harekete geçti.

Yeni görevler ve dökülmeler

Partimiz bugüne dek yaşadığı en önemli dönemeçlerden birini yaşıyor. Yeni dönemin görevlerine tüm komünist ateşliliğimizle sarılmamız gereken bir sırada, dönemeci alamayarak saflarımızdan savrulan bir azınlığın başı bakın görevlerimiz hakkında ne diyor:

"Ayrıca en önemli konu da faşizmin çözülmesi değil, şu anda en önemlisi yaz taarruzudur. Onu da yapıyoruz." (*İşçinin Sesi*, 3.10.1984 tarihli ÜB toplantısı tutanakları, sayı: 271)

Bu söylenen, özveri taarruzuna gerçekten önem vermekle, onun gereklerini gerçekten yerine getirmekle çelişiyor. Doğru, şimdi bizim için özveri taarruzu çok önemlidir ama bir komünist partisinin asıl görevi her zaman sınıf savaşımına yön vermeye çalışmaktır. Bizim asıl görevimiz devrimdir ve özveri taarruzunu da bu amaç için yapıyoruz. Ali H. K. bunu da başaşağı görüyor.

Faşizmin çözülmesinin önemli olmadığını önce yalnız Almanya için söyleyen Ali H. K., daha sonra fikirlerini biraz daha "geliştirmiş" ve pek sağlam bir nokta yakaladığını zannetmiş olacak ki, bu düşüncesini Türkiye'ye de uzatmış. "İşçinin Sesi Nereye Gidiyor?" başlıklı yazısında şöyle demiş:

"Ben A. ülkesinde faşizmin de, faşizmin çözülüp sona ermesinin de sözkonusu olmadığını, buradaki pratik görevlerin o ülkenin toplumsal sınıfsal ilişkileri temelinde ortaya çıktığını ve bunların yerine getirildiğini söyledim... Faşizmin çözülmekte olduğunu uzunca zamandır söylediğimizi, bu sürecin varlığıyla sona ermesinin *Türkiye'deki görevler açısından bile temel bir değişiklik yaratmadığını* Türkiye açısından esas sorunun *görevlerin yerine getirilmesi* olduğunu söyledim. Kitaba ilişkin görüş farklılıklarının görevden alınmayı gerektirmediğini ekledim." (Ali H. Karadağ, İşçinin Sesi Nereye Gidiyor?)

Ali H. K. ne yandan baksan çok temel bir yanlışın içindedir.

Kendisi, yalnız Avrupa için konuşmuş olsa bu yine yanlıştır. "Türkiye'de dönem değişiyorsa bunun Almanya ile ne ilgisi var(!), Almanya'da değişmiyor ki(!)" diye düşünüyor. Demek ki Ali H. K. Almanya'da örgütü bir dayanışma komitesi gibi çalıştırmaya başlamış. Bu yüzden zaten her tarafta örgüt ilerlerken Almanya'nın bazı bölgelerinde gerilemeye başladı.

Biz dünya devriminin çıkarlarıyla bağlı olarak Türkiye'de devrim yapmayı amaçlıyoruz. Bu yüzden de şu ülkede ya da bu ülkede çalışıyor olmamız birşeyi değiştirmez. Asıl görevimiz Türkiye devriminin önümüze koyduğu görevlerdir.

Çok ilginçtir ama dışımızdaki pekçok hareket yurt dışı eylem birlikleri konusunun tartışıldığı sırada aynı şeyleri söylemiştir. Bakın 2 Şubat 1984 tarihli *Devrimci İşçi*'de BİRKOM konusunda yazılanlara:

"Herhangi bir ülkede devrimi doğrudan gerçekleştirecek bir örgütlenmenin programı, biçimi ve çalışma tarzı ile o örgütün yurt dışındaki görevlerini yerine getirecek bir örgütlenmenin, *yani ülke devrimi ile dolaylı bir ilişkisi olan* (abç) bir örgütlenmenin programı, örgüt biçimi ve çalışma tarzı bir ve aynı olamaz."

Yoruma gerek yok. Her halde, yanlışı savunmaya başlayınca sonu gelmez. Ali H. K. *Gerçeğin Sesi*'nin son sayısını okursa *Faşizmin Çözülüşü* kitabını menşeviklerle nasıl tıpa tıp ayni noktalardan "eleştirdiklerini" de görecektir.

Yukarıdaki konuya devam edersek, Ali H. K., yalnızca Almanya için konuşmuyor. Faşizmin sürüyor ya da kalkmış olmasının, Türkiye'deki görevlerde de bir değişiklik getirmeyeceğini söylüyor. Bu çok açık düşmüş bir pasifizmden başkası değildir. Görevinin sorumluluğunu duyan bir komünist için bu dönem yeni bir hızla, yeni bir enerjiyle, yeni biçimlerle örgütlenmeye dalmak demektir. Yığınlarla birlikte, onların istemleri temelinde devrimci eylemlilik demektir.

Her söylediği birbiriyle çelişen oportünizmiyle Ali H. K.'da çeşitli ve çelişkili görüşlerin karması da var. Bir bakıyorsunuz "Almanya'da işler iyi gidiyor" diyor, bir bakıyorsunuz "Almanya'da gelişmemizin sınırına geldik, artık daha fazla gelişmek için Türkiye'den ses getirmek lazım" diyor. Bir bakıyorsunuz Almanya'da görevlerimizi Almanya'nın toplumsal-sınıfsal ilişkileri belirler diyor. Eğer bu son söylediği doğruysa neden Almanya'da daha çok gelişmek için Türkiye'den sansasyonel haberler bekliyor? Yine bir bakıyorsunuz Almanya'da demokratik sorun olmadığını söylüyor. Anlaşılan Ali. H. K. kendi gelişmesinin sınırına gelmiş!

Görüş farklılığı mı, görev farklılığı mı

Yukarıda verdiğimiz alıntının sonunda Ali H. K. kitaba ilişkin görüş farklılıklarının görevden alınmayı gerektirmediğini söylüyor.

Ali H. K.'ın bu bu yanaşımı başlıbaşına akademiktir. Kendisinin bu anlamda kitaba ilişkin görüşlerinden dolayı görevden alınmadığı tutanaklardan açıkça görülüyor. Hatta Almanya'daki görevinden ayrılmayı kendisinin de önceden düşündüğünü söylüyor. Görevden ayrılması oybirliğiyle kararlaştırılıyor. Bu bir yana, işin asıl önemli yanı Ali H. K.'nın görevden alınmasının kitabın getirdiği *görevlere* ilişkin görüş farklılığı nedeniyle gerçekten gerekiyor olmasıdır.

Kitaba karşı çıkmak görevden alınmayı gerektirmez demek demagojinin dikâlâsıdır. Soyut teorik konularda tartışma yürütüyor olsaydık söylediği belki kendi içinde anlamlı olurdu, ama kendi yazısında yazdığı gibi (yukarıda verdiğimiz alıntı) o bugünün görevlerine karşı çıkıyor. Bu canalıcı bir konudur. Kitap bugünkü durumda önümüze duran görevleri belirlemiştir ve bu da tüm organlarda tartışılarak benimsenmiştir. Yapılacak tek şey o görevleri hızla yaşama geçirmek, uygulamakken Ali H. K. faşizmin çözülmesinin veya olmamasının birşeyi değiştirmeyeceğini söyleyerek görevlerden yan çizmektedir. Kitaba karşı çıkmak dediği şey özünde görevlere karşı çıkmaktır. Bu da görevden alınmayı bal gibi gerektirir.

Tutanaklardan açıkça görüleceği ve kendi yazısında da belirttiği gibi kendisi de (başka amaçlarla) görevden alınmasına oy kullanmıştır. Ardından kalkıp tasfiye edildim demesi devrimci namusu da elinin tersiyle bir kenara ittiğini gösteriyor.

Yeni durum bizim görevlerimizi değiştirmiştir, hem de her tarafta değiştirmiştir. Görevlerimizi daha iyi anlayıp daha iyi hayata geçirmek için işlerin içine şimşek gibi dalacağız. Bize ayak bağı olmak isteyen, hareketimizin hızına dayanamayıp, yorulanlar ise, kusura bakmasınlar, yolda bırakmak zorundayız. Görevler bizi bekliyor, onlar yüzünden geç kalamayız.

Biz işimize bakalım

Faşizmin çözülmesi Türkiye devrimci hareketinde yeni bir bunalımın doğmasına yol açtı. Bunun nedeni nesnel ortamı anlayamamak, onun gerektirdiği görevleri saptayamamaktır. Partimiz, her zaman gözlerini tüm gücüyle gerçeği olduğu gibi görmeye çevirdiği için, değişen ortamı ilk ve doğru tesbit eden hareket oldu. Bugün partimiz ara dönemde önünde duran görevlerin bilinciyle işleri omuzlamıştır.

Faşizmin çözülmesi partimiz içindeki kararsız unsurları da bunalıma sürüklemiştir. Vural Demir ve arkadaşları, parti disiplinini pazarlık konusu yapacak kadar komünizme yabancılaşmış durumdadırlar. Bugün partimize bu şantajı yapanların, yarın devrime katılıp katılmamayı da pazarlık konusu yapmayacaklarının garantisi var mıdır?

"İdeolojik nedenlerle tasfiye edildiklerini" söyleyen bu insanların iki sayıdır yazılarını basıyoruz, ama ne söylediklerini açıkça tam anlayabilmiş değiliz. Bir söyledikleri diğeriyle çelişiyor.

Bir kurumsallaşıyor, bir çözülüyor, bir çözülmenin sonuna gelmiştir! Bu nasıl bir "ideolojik" konumdur? Bunlarla mı yığınlara "öncülük" edecekler?

Yoldaşlar, yaşadığımız son olaylar ne ilktir ne de son olacaktır. Onun için bu küçük burjuva sapmasını yan bir sorun olarak çözelim ve biz işimize bakalım. Devrimci selamlar.

Cem Güçlü, Frankfurt

Bir daha kutlu olsun

8. Özveri Taarruzu'na başladığımız günlerden hemen sonra, partimizde bilinen çirkin olaylar meydana geldi.

Buradaki taarruz zaten gazetemizden öğrendiğimiz taarruzlar gibi gitmiyordu. Herkes koyduğu hedefi ödemeye çalışıyor, başka birşey yapılmıyordu. Oysa özveri taarruzunun anlamı bu değildir. Her zaman yaptığımdan daha başka, daha özverili bir çalışma yürüteceksin. Yığınlara gideceksin. Onlara taarruzumuzun anlamını anlatacaksın. Özverilerini isteyeceksin. Her özveri taarruzu yığın bağlarımızı da güçlendiren bir eylem olacak. Biz böyle öğrenmiştik. Ama böyle olmuyordu.

Başka çalışma alanlarında da durum aynıydı. Gazetemiz geliyordu, okuyorduk, yolumuz aydınlanıyordu. Ama pratiğe baktığımızda işler böyle yürümüyordu. *İşçinin Sesi* bir yerde *İşçinin Sesi* örgütü bir başka yerdeydi. Çalışmalarımız bir yere kadar geliyor ve orada parçalanıyordu. Açıkçası son 5-6 aydır çalışmalar örgüt temelinde değil, kişisel temelde yürüyordu.

Yoldaşlar, şimdi bu işler kökünden değişti. 8. Özveri Taarruzu'muza bütün enerjimizle yeniden sarıldık. Karşılaştığımız çirkin olaylara partimize, görevlerimize daha sıkı, daha özverili, daha disiplinli sarılarak yanıt veriyoruz. Haydi yoldaşlar, partimizi yığınlara götürmek, yığınları partimize çekmek için coşkuyla, inatla çalışmaya. Taarruzumuz hepimize bir daha kutlu olsun.

K. Savaşçı, Frankfurt

Döneme uygun görevleri yerine getiremeyenler partimize düşmanlık görevini üstlendiler.

Ara dönemde arada kalanlar

İbrahim Akdağ

Bugün Türkiye çok değişkenli bir ara dönem yaşıyor. Biliyoruz ki, Türkiye'de kalıcı, istikrarlı bir rejim olarak Batı tipi burjuva demokrasisi olanaklı değildir. Buna göre tutum almak gerekiyor. Türkiye'de yığınların içinde varolan bir örgüt olacaksak, Türkiye'de devrimi gerçekleştirmek istiyorsak, yaşadığımız bu dönemi, hangi ortamda savaştığımızı iyi anlamamız ve buna göre davranmamız gerekiyor.

Partimiz her zaman olduğu gibi bugün de ortamı doğru değerlendiriyor, hedeflerimizi doğru belirliyor:

"Bundan sonra tek bir genel ve temel hedefimiz yığınları kazanmaktır.

"Yığınları kazanma hedefi açısından en başta ele almamız ve düşünmemiz gereken parti örgütünü güçlendirmektir." (R. Yürükoğlu, *Faşizmin Çözülüşü*, s.91).

Devrim yoluyla sömürü düzenini yok etmek için yığınları kazanmak, yığınları kazanmak için partimizi daha da güçlendirmek gerekiyor. Bu iki yönü nasıl birbirinden ayıramazsak, burjuva ideolojisine karşı savaşımla oportünizme karşı savaşımı da birbirinden ayıramayız.

Bunun yakın bir örneğini bugünlerde yaşadık. Partimizin yeni aşamaya ilişkin görüşleri Marksizm-Leninizmi özümseyememiş olanlarda kafa karışıklığı yarattı. Döneme uygun görevlerini yerine getiremeyenler, oportünistler, kendi küçük burjuva sınıfsal özelliklerini açıkça yansıtır biçimde partimize düşmanlık görevi üstlendiler. Biz bundan ders çıkarıyor, sınıf savaşımı içinde bileniyor ve asıl olarak partimizin savaşımına, yığınları kazanma hedefimize hırsla sarılıyoruz.

Düşmanlık görevine bir örnek

İdeolojik, siyasal, örgütsel, her açıdan partimizin varlığına saldırı yöneltenlerin başkanı Ali H. Karadağ "İşçinin Sesi Nereye Gidiyor" adlı yazısında H. Erdal yoldaşımıza da "eleştiri" getiriyor. Bu yaptığının ardında kendi kafa karışıklığının yansısıra çok çirkin bir amaç da gizleniyor. Biz önce onun bu amacını ortaya koyalım ve sonra "eleştiri" diye getirdiklerine ilişkin görüşlerimizi bir kez daha hatırlatalım.

İşçinin Sesi-menşevizm ayrışmasında H. Erdal yoldaş bize karşı tutum aldı, hatta bize karşı mücadele eden tek kişiydi. O bunu inanarak yapıyordu, ama ne olursa olsun bu yaptığı nedeniyle *İşçinin Sesi* saflarında H. Erdal yoldaşa karşı bir anti-pati oluşmuştu. Aradan geçen zaman içinde çokşey değişti. A. H. Karadağ şimdi imalı sözleriyle bu eski anti-patiyi yeniden diriltip, ondan yararlanmaya çalışıyor.

Bu çirkin bir tutumdur. Bu tutum çirkin olduğu kadar, Ali H. Karadağ için aynı zamanda tutarsızlıktır. Zira H. Erdal yoldaş bizim yanlış olduğumuza inanarak bize karşı mücadele ederken, Ali H. Karadağ bizim *doğru* olduğumuza inandığı halde bize *karşı* tutum aldı. Veli Dursun yoldaşımızın MK'dan atılmasına oy verdi. Şimdi "özeleştirisini yapmıştık" diye bunu unutturmaya çalışıyor. Ama "özeleştirisini yapmış" idiysek, neden aynı belkemiksiz tutum hortladı? Özeleştiri yalnızca lafla değil, asıl gerçek değişmeyle yapılır. Ancak bu gerçek değişme yoksa, lafla özeleştirisi yapılmış da olsa eski siyasi tutumlar yeniden gündeme getirilir. Dolayısıyla bugün yeniden kurcalanacak bir geçmiş varsa, o da Ali H. Karadağ'ın kendi siyasal geçmişidir.

Birinci "eleştiri"

Şimdi "eleştiri"lere geçelim.

A. H. Karadağ'ın yazısında iki cümle H. Erdal yoldaşın yazısından alınmış. Biri şu: *"Mevcut rejim faşist değildir ama demokratik olmaktan da uzaktır." (İ.S. s.269).*

Buna karşı Karadağ şöyle diyor:

"Hangi demokrasi sorusu yine belirsiz. Burjuva demokrasisi olmaktan mı uzaktır? Öyle diyorsanız kendinizle çelişirsiniz. Çünkü 'faşizm kalktı' diyorsunuz, başka devlet biçimi olmadığına göre o zaman rejim 'otoriter eğilimli, gerici' de olsa bir burjuva demokrasisidir değil mi?"

H. Erdal yoldaşın yazdığı doğrudur. Tek başına bu cümle bile anlayana durumun ne olduğunu anlatıyor, yine de biz bir kez daha yazalım:

En demokratik burjuva demokrasisi bile burjuvazinin diktatörlüğüdür. Bu açıdan toplumun çoğunluğu için gerçek bir demokratiklik taşımaz. Öte yandan burjuva demokrasilerinin kendi aralarında da demokratiklik farkı vardır. Emperyalist ülkelerde "Batı tipi" diye nitelediğimiz, Türkiye'deki güdük, otoriter vb. türlerine *göreceli olarak* daha demokratik burjuva demokrasileri yaşayabilmektedir. Hangi açıdan bakarsak bakalım, bugün Türkiye'deki rejimin demokratiklik düzeyi son derece geridir. Cümlenin anlamı budur.

Ali H. Karadağ, ara dönem deyince bizim apayrı bir devletten söz ettiğimizi sanıyor. Aklınca böyle bir "açık" yakaladığı için yukarıda aktardığımız soruları soruyor. Ama ne yazık ki böyle bir açık yoktur:

"Türkiye'nin bugünkü gerçeğini içinde yaşadığımız ara dönem oluşturuyor. *Ara dönem* tanımı, çıplak burjuva diktatörlüğüyle (ki bizim deneyimimizde bu faşizm oldu), olağan burjuva diktatörlüğü (olağan burjuva devleti) arasında bir devlet biçimini değil, olasılıkların yakınlığını ve acilliğini bugünkü siyasal oluşumun geçiciliğini anlatıyor. Ara dönem ya demokrasinin genişlemesine, ya faşizmin yeniden ülkeye çöküşüne açılacaktır." (R. Yürükoğlu, Kavga ve Yorum, *İşçinin Sesi*, sayı: 270)

İkinci "eleştiri"

Türkiye'de bugün uygulanan Batı tipi bir burjuva demokrasisi değildir. Devlet olağan burjuva devleti, demokrasi çok güdüktür. Çok sınırlı, güdük, gerici, otoriter eğilimli bu demokrasi, kimine az, kimine çok, kimine de yok geliyor. Bu nedenle demokrasi kavgası, her sınıfın ve kesimin kendi açısından bugün büyük önem taşıyor. Bunu anlayamadığı için A. H. Karadağ, H. Erdal yoldaşın yazısından hareketle ikinci olarak da şu "eleştiri"yi yöneltiyor:

"H. Erdal çok 'diyalektik' bir söz daha söylüyor: 'Kısacası ara dönemin faşizmle neyin arasında kalacağını savaşım belirleyecektir.' (Aynı yazı) Herşeyi savaşım belirliyor da önce ara dönemi tanımlasanız?"

Yukarıda Yürükoğlu yoldaşımızın tanımını aktardık. Ama daha Karadağ son yazısını yazmadan önce de yoldaşımız ara dönemi çok kereler anlatmıştı:

"Türkiye bugün ara dönem yaşamaktadır. Devlet kurumlaşması, siyasal örgütlenme faşizmin öngördüğü örgütlenmenin dışındadır. (Siyasal partiler, en az iki almaşıklı seçim, parlamentonun yasama yetkisi, yargı — ne denli tasallut altında olursa olsun — yürütmenin sınırsız olmayışı, v.b.)

"Kalıcı olmayan bu ara dönemin sonunda devlet örgütlenmesi ve işleyişi mutlaka değişecektir. Ara dönemin sonunda devrimciler de gelse, liberaller de gelse demokrasinin daha genişlediği bir döneme girilecektir. Devrimci bir erk tüm devleti yıkarak yeni bir devletle değiştirecektir. Öte yandan tekeldışı burjuvazinin istediğine kadar da genişlese, yine bu devlet işleyişi ve bu yasal düzen değişecektir. Ya da faşizm yeniden gelse, bu devlet işleyişi, bu yasal düzen yeniden kaçınılmaz olarak değişecektir." (R. Yürükoğlu, Kavga ve Yorum, *İşçinin Sesi*, sayı: 268)

Dönemi anlayamayanlar görevleri de yapamazlar

A. H. Karadağ'ın hoşuna gitmemiş ama bir kez daha şu sözleri yineleyelim: "Kısacası ara dönemin faşizmle neyin arasında kalacağını savaşım belirleyecektir." Ara dönemi *ara* yapan özellik budur.

Ara dönemde işçi sınıfı ve emekçiler açısından durum ise şudur:

"Türkiye bugün öyle bir gelişme aşamasına varmıştır ki gerçek anlamda siyasal özgür yaşam, ancak devrimle kazanılabilecek bir demokrasi sorunu olmuştur." (R. Yürükoğlu, *Faşizmin Çözülüşü*, s.67)

"Öte yanda, toplumsal açıdan ülkenin önündeki yol ayrımı hiçbir zaman değişmemiştir. Devrime dek ya da Türkiye emperyalist bir ülke, hem de güçlü bir emperyalist ülke olup sorunlarını erteleyene dek de değişmez: Ya faşizm, ya devrim. Ancak, bu, kısa erimde üçüncü yollar yok demek değildir. Ülkenin her somut anında güç dengesi neyse ona göre almaşıklar vardır. Bugün Türkiye'de üç olasılık da geçerlidir. Devrimci durum, SODEP stratejisi ile anayasanın bazı maddelerini değiştirecek 'Türkiye tipi' bir demokrasi ya da yeniden faşizm." (R. Yürükoğlu, Kavga ve Yorum, *İşçinin Sesi*, sayı:268)

Şimdi tam da yapılmaması gereken şey "yeni bir faşizm tehlikesi ile faşist devletin varlığını birbirine karıştırmaktı. (*agy.*, s.48) Baskılar azalmadı ve "cunta getirmek zorunda kaldığı anayasayı çiğnemeye niyetlidir." (*agy.*, s.48)

"Baskılara karşı çıkan çok vardır. Ancak ileri işçilerin, komünistlerin konumu hepsinden farklıdır. Onlar her baskıya faşizm etiketi yapıştırarak burjuva devleti konusunda bilinç bulandırmıyor, dolayısıyla savaşımı burjuva demokrasisi özlemleriyle sınırlandırmıyorlar." (Başhaber, *İşçinin Sesi*, sayı:271)

Bugün partimizin belgisi "demokrasi için devrim"dir.

"Önümüzde açılmakta olan dönem demokrasi için yoğun bir savaşım dönemidir. Partimiz bu savaşımı her zaman olduğu gibi yine devrim hedefiyle bağlayarak yürütecektir." (R. Yürükoğlu, Kavga ve Yorum, *İşçinin Sesi*, sayı: 270)

Platform dediğin kuş misali

Mahmut Civan

10 Eylül konuşması ve *Faşizmin Çözülüşü* kitabıyla birlikte, ülkemizin yaşadığı yeni dönemi belirledik. Bu döneme şevkle, hızla, kolları sıvayarak giriyoruz.

Faşizmin Çözülüşü kitabında Yürükoğlu yoldaşımız yeni dönemi belirlemenin görevlerimiz açısından önemini şöyle vurguluyor:

"Ya gericilik dönemindeki gibi çalışacağız, ya da faşizmin kalktığını görerek çalışacağız. İki dönemin örgütlenmesi de, çalışması da farklıdır. Bunu bugün söylemezsek, örgütü bu yönde uyarmazsak, fikirlerin altına örgüt yaratmaya çalışan bir hareket olarak yaya kalırız. Yaşam akar gider partiyi de alır gider."

Partimizin kadroları bu bilinçle görev başındadırlar. Öte yandan bir yörenin küçük bir azınlığı *Faşizmin Çözülüşü* kitabının ardından parti dışı birtakım ögelerle de beraber, parti disiplinini ayaklar altına alarak "daha başka bir görev" üstlendi.

Bu azınlığın yaptıklarına gösterdiği gerekçe partimizin bu değerlendirmeyle sağa kaymış olması(!) idi. Aradan geçen kısa zamanda sorunun bu çok "devrimci" gerekçeyle hiçbir ilgisi olmadığı açığa çıkıverdi. Sağa kayma hikayesinin fraksiyonculuğa bir kılıf olarak kullanılmak istendiği, ayrılıklarına devrimci görünümlü ideolojik-siyasal nedenler bulma çabası, hem de kendi yazılarıyla sergilendi.

Kendileri 'sağa kaymak isteyenlerin sol görünümlü bir siyasal kılıf bulma çabası, Ali H. K.'nın Merkez Organımızın 270. sayısında yayınlanan "Faşizmin Çözülüşü Üzerine Notlar" adlı yazısında çok açık bir biçimde yansımaktadır. Açık olmayan Ali H. K.'nın getirdiği görüş ve eleştirilerdir.

Yazı ideolojik farklılıklar bulma çabasıyla kaleme alınmıştır. Biraz bu nedenle, biraz da doğrulara karşı yazıldığından, ikircimli, hatta birbirine zıt iki mantığı içinde barındıran bulanık bir yazıdır. Öte yandan, yazı eylemde birliği bu denli bozacak boyutta bir siyasal farklılık getirmediği halde platform olarak öne sürülmektedir.

Durum kuşkuya yer bırakmayacak kadar açıktır: Disiplinsizliğe, fraksiyonculuğa gerekçe olarak ideolojik farklılıklar getirmek! Vural D. ileride açıklayacağını söylediği ideolojik görüşleriyle partiye bayrak açıyor, sonra da tasfiye ettiler diyor. Ama bunu derken de bir sürü ana konuda çok temel hatalar yapıyor:

"Bir görüş ayrılığı kotarılmıştır, ama bu kotarılırken yapılan yanlışlar gerçekten de derin bir düşünce biçimi ayrılığını ortaya çıkarmıştır. 'Kotarılan' ayrılık faşizm konusundadır, bu yoldan ortaya çıkan ayrılık ise Marksizm-Leninizm'in en temel konularını, yöntemini, devlet anlayışını içermektedir."(*İşçinin Sesi*, sayı: 270, Çek-al)

Sık sık değişen platformları, gittikleri yolun bir göstergesidir.

Vural D. 10 Eylül konuşmasının ardından katıldığı ilk ÜB ve EK toplantılarında "faşizm yoktur" diyor. "Bu konuda sorun yok, kafam açık" diyor. "Notlar"ı ise "çözülme süreci bugün iyice ilerlemiş ve sonuna gelmiştir" diye bitiriyor. Buradan en azından "faşizm bitmek üzeredir" anlamı çıkıyor. Daha sonra, yaklaşık bir ay sonra ise "Türkiye'de devlet faşist midir" sorusunu "evet faşisttir" diye yanıtlıyor! (İşçinin Sesi Nereye Gidiyor)

Bir yanda, faşizm Türkiye'de bir var oluyor, bir yok oluyor. Öte yanda da partimizin net konumu, duru ideolojisi duruyor.

Bizim görevimiz, günün ana hedefini, yığınları kazanmayı gerçekleştirme savaşımıdır. Bozguncular bu savaşım içinde eriyip gitmeye mahkumdur.

İnsanlar hapiste de, poliste de inanmışlıkları ölçüsünde davranıyorlar!

Bu da Almanya cezaevinden

Sevgili Yoldaşlar,
Bugün mahpusluğumun 12. günü. Kalemi aslında şiir yazmak için almıştım elime ama ilham mı ne diyorlar bir türlü gelmedi. Ben de başladım mektup yazmaya. Bu mektubu bugün yazıyorum. Sanıyor musunuz ki iki-üç gün içinde elinizde olur? Olmaz. Çünkü mektuplar önce hapishane yönetimine gidiyor. Sırası gelince okunuyor. Almanca olmadığı için bir de tercüman sorunu var. Anlayacağınız en az on beş gün burada sürünecek. Bunu bildiğim halde gene de, inat değil mi, yazıyorum.

Burada günlerin nasıl geçtiğini sormayın. Çünkü mektubumun uzunluğundan anlayacaksınız. Gerçekten günlerin bu kadar uzun olduğunu burada anladım.

Burası askerlik gibi. Sabah 6.30'da kalkıyoruz. 7.00'de kahvaltı getiriyorlar. Üç dilim ekmek, bulamaça benzer bir reçel ve yağ. Tatlı sevmediğimden reçeli yemiyorum. Yağ da ancak iki dilime yetiyor. Üçüncü dilimi kuru kuru yiyorum. Saat 11.00'de öğle yemeği yiyoruz. Bazen iyi oluyor. Akşamları gene üç dilim ekmek, yağ ve sosis, salam gibi "aperitif" şeyler. Aperitif diyorum, çünkü biz bulduk mu tıka basa yemek yemeye alışmış insanlarız. Laf aramızda gene de şükrediyorum. Dışarıda olsa bunları da bulamazdık. Malum özveri taarruzu var. Neyse üç öğün yemek yiyoruz ama biz de katkımızı mahpusluk zanaatini öğrenerek yapmaya çalışıyoruz. Yani bol bol kitap okuyoruz, şiir, yazı yazıyoruz ve düşünüyoruz.

Bizi her sabah bahçeye çıkarıyorlar. Volta atmaya. Burada "hof" diyorlar bu işe. Hof'a çıktığımda öteki yoldaşları göremiyorum. Hepimizi ayrı saatlerde çıkarıyorlar.

Bir hafta iki, ertesi hafta bir video filmi gösteriyorlar. Anlayacağınız video illeti buralara kadar girmiş. Haftada iki kez de banyo yapıyoruz. Banyo dediğime bakmayın, duş. Duş alırken kendimi Türkiye'de askerde hissediyorum. Orada 1,2,3,4... diye sayarlardı, burada "fertig" diyorlar. Bu sözü duydun mu bil ki banyodan çıkmak için 3-5 saniyen var. İlk "banyo"mdan durulanmış bir şekilde çıkabilmek için en az beş dakika dil dökmek zorunda kaldım gardiyana. Adam kafamdaki sabunları gördü de insafa geldi. Neyse artık acemiliği atlattık. İlk günlerde bu kurallara uyabilmek için epey zorlanmıştık.

Diğer yoldaşları "hof"ta göremediğimi söylemiştim. Ama canımız ne zaman isterse birbirimizi görebiliyoruz. Nasıl mı? Yemek masasını pencerenin kenarına çekiyoruz, üstüne çıkıp pencereye ulaşıyoruz, parmaklıkların arasına kafamızı sıkıştırıp başlıyoruz Devrim Marşı'nı ıslıkla çalmaya. Yanıt gene ıslıkla çalınan Devrim Marşı olarak geliyor. Sonra sohbet etmeye başlıyoruz. Yarım saat sonra ses tellerimiz mahvolmuş bir halde sohbeti bitirmek zorunda kalıyoruz. Bazen bizimle aynı anda başka mahkumlar da sohbet etmeye kalkıyorlar. Biz buna "hatlar karıştı" diyoruz. Her taraftan bir ses geliyor. Kimi şarkı söylüyor, kimi bağırıyor, kimi konuşacak kimsesi olmadığı halde sırf çorbada tuzu bulunsun diye anlaşılmaz sözcükler kullanıp haykırıyor. Günde 4-5 kez sohbet ediyoruz.

Kaldığım oda 6.5 metrekarelik bir oda. Bu odada bir tuvalet, bir musluk ve lavabo, bir dolap, bir sandalye, bir masa, bir çöp kutusu, iki yatak ve iki kişi var. 1.5 adımda tuvalette, bir adımda lavabodasın. Anlayacağınız, ye, iç, yat, gel keyfim gel.

Ben dört gündür bahçeye çıkmıyorum ve 24 saatimi bu odada geçiriyorum. Neden mi? Pantalonumun bir paçası epeyce yırtılmıştı. 5 gün önce tamamen koptu. Yani bir tarafım kısa pantolonlu Memet, öbür tarafım normal Memet. İlk gün "hof"a böyle çıktım, artık çıkmıyorum. Bütün korkum, beni serbest bırakırlarsa, bu kez de deli diye tımarhaneye götürecekler. Bana bir pantalon gönderebilirseniz iyi olur.

Burada çok çok kitap okuyorum. Bol bol Atatürk kitapları var. Atatürk'ü "öğreniyoruz"! Bazen şiir yazıyorum. En çok da düşünüyorum. Sizleri, içerideki diğer yoldaşları, Türkiye'deki tutuklu yoldaşları. Ve ötekileri! Menşevikler bizi polise bunlar anarşist filan diye şikayet ederken onlara küfredenler bunlar değilmiş gibi... Aynı yöntemlere başvururken adam biraz düşünür, utanır. Biz de çok kavga ettik, dayak yediğimiz de oldu. Ama böyle birşey yapmak ne yönetici yoldaşlarımızın aklına geldi ne de bizim. İnsanlar inanmışlıkları ölçüsünde davranıyorlar!

Neyse biz gene buralara dönelim. Burada siyasi tutuklu olarak bir biz varız. Aşağı yukarı 600 kişi nüfusu var. Kimi hırsızlıktan, kimi haraç almaktan, çoğu da eroin satmaktan yatıyor. Doğrusu suçun tümünü onlara yüklememek gerek. İnsanları bireycileştiren, çalışan insana tepeden bakan, özel mülkiyeti her an bilince çıkaran, herşeyi alıp-satan, sermayeleştiren bu pis düzende suç! Bu sistemi tarihin çöplüğüne atmadan onun ürünü olan suçlardan kurtulmak olanaksız.

Yoldaşlar çok uzun oldu. Fırsat buldukça hep yazacağım. Kimse bizim için sıkılmasın. Türkiye'deki yoldaşlar işkence altında öğreniyorlar mahpusluğu, biz de tuvaletli odalarda geçici olarak ikamet ederek.

Altı metrekare,
Dört duvar
Tuvaleti de var!
Yanımda bir de Türkiyeli
ağabey
İki kişiyiz burada
Tam 240 saattir
İkamet etmekteyim
Bu 6 metrekare odada.

Ş. Memet, Almanya

"Yığınlara danışılmadı" mantığı sonunda yığın kuyrukçuluğuna, menşevizme gider.

K münist partisi kuyrukçu değil ¨ncü müfrezedir

Candan Selek

Partimiz, Yürükoğlu yoldaşımızın yaptığı 10 Eylül konuşmasıyla açınım kazanan, bize çok büyük görevler yükleyen, çok daha fazla çalışmamızı gerektiren bir döneme girdi. Böylesine önemli bir dönemecin başında, bazı parti yıkıcıları yüzlerini açık ettiler.

Ali H. K.'nın başını çektiği bu azınlığın getirdiği "eleştiri"lerden biri de, "yığınlara danışılmıyor, organlarda tartışılmıyor".

"Organlarda tartışılmıyor"a hiç girmeye gerek yok. Tüm yoldaşlar parti tutanaklarından bunun böyle olmadığını çok iyi görecekler.

Gelelim asıl değineceğimiz konuya. Yürükoğlu *Faşizmin Çözülüşü* kitabını yığınlara danışmadan yazmış! Bir kez, acaba Marks, Engels, Lenin hangi kitabı yığınlara danışarak yazmış? Ayrıca, asla bir karşılaştırma gibi anlaşılmasın ama acaba Ali H.K. son yazılarını hangi yığınlara danışarak yazdı?

Ali H. K.'nın bu "eleştirisi", onun parti ile yığın ilişkisini doğru algılamadığını gösteriyor. Lenin'den bu konuda verdiği alıntı şu:

"Demokrasi, yığınların kendi temsilcilerine onları tanıdıkları için güvenmeleri gerektiği anlamına gelmez; yığınların kendilerinin gündemdeki önemli sorunların özü üstüne akıllıca seçim yapmaları anlamına gelir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.1, s.44)

Bu alıntıda, gerçek demokrasinin ancak yığınların her an yenilenen aktif katılımıyla yürüyebileceği anlatılıyor. Komünistlerin yazacakları yığınlara önceden danışmaları gerektiğine ilişkin bir ipucu bile yok. Tam tersine, komünistlerin siyasal önerileri, bu alıntıda olsa olsa "akıllıca seçim" için hazırlığın bir parçası olabilir. Lenin'i bu denli başaşağı anlayan Ali H. K.'ya komünist partisinin temel ilkeleri arasında olan yığın-parti bağını yeniden hatırlatmak gerekecek.

Parti, işçi sınıfının öncü gücüdür, ileri müfrezesidir. Görevleri, varlık nedeni, işçi sınıfını ve yığınları eğiterek, devrime gitmektir.

Bunu yaparken, sınıfın ve toplumun psikolojisini mutlaka dikkate alması gerekir. Ancak, komünist partisi siyasal tutumunu yığınların psikolojisine bakarak çizmez. Siyasal hattını yaşanan dönemin tüm koşullarının bilimsel analizine göre belirler. Çünkü yığınların psikolojisi değişkendir. Herhalde Ali H. K. da bu nedenle, "taban"ın eğilimlerine kulak vererek, çok sık platform değiştiriyor!

"Yığınlara danışılmıyor", "yığınlara sorulmadı" mantığı sonunda yığın kuyrukçuluğuna, menşevizme gider. Devrimi satmaya, yığınları öndersiz bırakmaya gider. Yığınlar kime bakacak, kime yaslanacak? Her siyasal dönemeçte doğruluğu kanıtlanmış, öncü bir gücü olmadan yığınlar nasıl devrimi yapacak?

Çok ilginçtir ki Lenin de benzeri tür sorunlarla çok uğraşmak zorunda kalmış. Öylesine denk düşüyor ki uzun da olsa bir alıntı verelim.

Ancak önce şunu belirtelim: Lenin bu sözleri genel olarak "sol" görüşler taşıyanlara karşı *Sol Komünizm* kitabında söylemiş. Buradan çıkarak Ali H. K. kendi azınlığını, sapmalar arasında bile "sol" sanmasın:

"Soruyu 'partinin diktatörlüğü mü *yoksa* sınıfın diktatörlüğü mü, liderlerin diktatörlüğü (parti) mü *yoksa* yığınların diktatörlüğü (parti) mü diye koymak, en inanılmaz ve umutsuzca kafa karışıklığını başlıbaşına kanıtlıyor... Öteki Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da insanlar legaliteye, 'liderlerin' düzenli parti kongrelerinde özgürce ve düzgün seçimine, partilerin sınıf bileşimini parlamento seçimleri, yığın toplantıları, basın, sendikaların ve öteki derneklerin duyguları yoluyla sınama gibi elverişli bir yönteme fazlasıyla alışmışlardır. Bu alışılmış uygulamanın yerine... hızla legalden illegale geçmek, ikisini birleştirmek ve 'lider gurupları'nı saptamada, ya da oluşturmada ya da korumada 'elverişsiz' ve 'demokratik olmayan' yöntemleri benimsemek gerektiğinde insanlar dengelerini yitirdiler ve yontulmamış saçmalıklar düşünmeye başladılar...

"Öte yandan insan, şimdilerde 'moda' olan şu 'yığınlar' ve 'liderler' sözlerinin en basitinden düşüncesizce ve anlaşılmadan kullanılışını görüyor. Bu insanlar 'liderler'e yönelik ve onların 'yığınlar'a karşı düşürüldükleri çok sayıda saldırıyı duymuş ve ezberlemişlerdir, ama sorunları derinlemesine düşünüp, bunun ne üzerine döndüğüne ilişkin net bir anlayış kazanmaktan aciz olduklarını göstermişlerdir.

" 'Liderler' ile 'yığınlar' arasındaki ayrılık tüm ülkelerde emperyalist savaşın sonunda ve sonrasında özel bir netlik ve keskinlikle ortaya çıkarılmıştı... Oportünist partiler 'yığınlar'dan, yani en geniş emekçi halk tabakalarından, onların çoğunluğundan, en az ücret alan işçilerden, kopmuşlardır. Bu belgeye karşı konmazsa, oportünist, sosyal-hain liderler sergilenmezse, küçük düşürülmez ve atılmazsa devrimci proletarya zafere ulaşamaz. Üçüncü Enternasyonal'in yürüdüğü siyasal çizgi budur.

"Ama buradan hareketle, yığınların diktatörlüğünü liderlerin diktatörlüğüyle *genel olarak* karşı karşıya getirecek kadar ileri gitmek gülünç derecede saçma ve aptalcadır...

"Parti ilkesini ve parti disiplinini yadsımak, muhalefetin *varmış olduğu* nokta işte budur. Ve bu da *burjuvazinin çıkarları doğrultusunda* proletaryayı tamamen silahsızlandırmak anlamına gelir. Bu ise, eğer teşvik edilirse her proleter devrimci hareketi kaçınılmaz olarak yıkacak şu küçük burjuva dağınıklık ve dengesizliğine, ardıcıl çabada, birlik ve örgütlü eylemde yeteneksizliğe çıkar...

"...Bizim partimizde 'liderlerin diktatörlüğü'ne saldırılar hep olmuştur. Böyle saldırıları ilk kez duyuşumu, hatırlıyorum, 1895'te, daha henüz resmen parti yokken ama St. Petersburg'da, bölge guruplarının liderliğini üstlenecek merkezi bir gurup oluşmaktayken idi. Partimizin Dokuzuncu Kongresi'nde (Nisan 1920), yine 'liderlerin diktatörlüğü'ne, 'oligarşi'ye vb. karşı konuşan küçük bir muhalefet vardı. ...Bu hastalık bir tehlike oluşturmaz ve hatta ardından organizma daha sağlıklı olur." (Lenin *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.31, s.41-45)

Gerçekten de yoldaşlar, bu arınmadan sonra, çok daha sağlam bir organizmayla, çok daha büyük bir hırsla çok daha güç dönemeçleri aşacağız. Haydi yığınların içine!

Truva atları

Vural D.'nin başını çektiği, örgütsel ve siyasal açıdan olduğu kadar ideolojik açıdan da ilkesiz ve düzeysiz olan bir azınlık partimizin iradesini hiçe saydı. 10 Eylül'de 8. Özveri Taarruzu'muzun başlamasından hemen sonra bu likidatörler parti disiplinini çiğneyerek parti yıkma, *İşçinin Sesi*'ni tasfiye etme çabalarına giriştiler. "Gerçek bir kongre", "devrimci temelde birlik" paravanası altında yürütülen bu girişimi nefretle karşılıyoruz.

Bu azınlık, çoktan parti dışına düşmüş olumsuz ögelerden medet umuyor. Ayrıca bazı kişi ve derneklere "imdat ziyaretleri" yapıyorlar. "Şikayet toplantıları" düzenliyor, bildikleri adreslere mektuplar postalıyorlar. Ancak çok şey beklediler devrimci kamuoyu bunlara yüz vermedi. İlgi ve desteğin aksine kuşkuyla izleniyorlar.

Eski şarkı, yeni solist, fazla değişen birşey yok! Komünist partisi içinde ideolojik tartışma adına klik diplomasisini savunanları oportünizm bataklığına gülümseyerek uğurluyoruz.

Çetin Demirci, Uster

Karar uygulamayanların kara uygulamaları

Sinan Gürbüz

Ali H. K. *"İşçinin Sesi* Nereye Gidiyor" başlıklı yazısının "Örgütteki Tıkanıklık" bölümünde, bir "uygulanmayan kararlar listesi" veriyor. Bu yazımızda, Karadağ'ın 10 madde altında topladığı "uygulanmayan kararlar"ı ele alacağız. Ancak önce geneline kısaca değinelim.

Bir kez, I. Konferans'tan bu yana partimiz yüzlerce karar almış ve uygulamıştır. Ali H. K.'nın 10 madde sıralayarak "kararlar uygulanmamıştır" diye ettiği gürültü, bu 10 maddenin hepsi doğru bile olsa, uygulanmış kararları düşününce, boş teneke gürültüsünün kafa şişirici etkisini yapıyor.

İkincisi, kaldı ki sayılan 10 madde arasında karar olmayan ya da dilek mahiyetinde olan kararlar da vardır. Yani iki elin parmakları kadar madde sayıyor, bu sayıya da ancak gerçekleri çarpıtarak ulaşıyor.

Üçüncüsü, farklı bir durumda alınan bazı kararlar, durum değişince değiştirilmemiş ve olduğu gibi uygulanmış olsaydı, asıl bu eleştirilmesi gereken bürokratik bir uygulama olurdu. Ali H. K. kendi bürokratikliğini sergiliyor.

Dördüncüsü, Ali H. K. bu "eleştirileri"ni neden organında yapmamış, neden bu kararların uygulanması için çaba sarfetmemiştir? Üstelik bir de objektif olarak sorumluymuş, subjektif olarak sorumlu değilmiş! Bundan böyle ona hiçbir sorumluluk taşıtılamayacağı açıktır ama bugüne dek olanlardan hem objektif, hem de subjektif olarak sorumludur. Çünkü tüm kararlara oyu ile katılmıştır.

Şimdi "uygulanmayan kararlar"a bakalım.

1. Ali H. K. I. Konferans'ta, program taslağı hazırlama komisyonu kurulmasıyla ilgili bir karar alındığını, ancak bu komisyonun biraraya gelip bir toplantı dahi yapmadığını söylüyor. Birincisi, kendisi bu komisyonda değildi. Bu komisyonda olmadığına göre, komisyonun biraraya gelip gelmediğini nereden biliyor? İkincisi, kongreye sunulmak üzere hazırlanan 4. Program Taslağı'mızın nasıl bir hazırlık ve tartışma sürecinden geçtiği, gazetemizi izleyen herkesin, dostun da düşmanın da bildiği bir gerçektir. "Konferans'ta program taslağını hazırlamakla görevlendirilen komisyon biraraya gelip bir toplantı bile yapmamıştır" diye eleştiri getirmenin ancak ortada bir program taslağı yoksa bir anlamı vardır. Oysa tüm örgütümüzün en aktif katılımıyla hazırlanmış 4. Program Taslağı'mız ortada duruyor. Ali H. K.'nın bu "eleştirisi" hem eleştirilerindeki tutarsızlığı, hem de yaklaşımındaki mekanikliği, bürokratikliği yansıtıyor.

2. Ali H. K., "Eşgüdüm Komitesi'ne bağlı bir sendikal büro oluşturulması kararı uygulanmamıştır" diyor. I. Konferans'ta alınan bu karar uygulanmıştır.

3. Kadın bürolarının kurulmasıyla ilgili I. Konferans kararı da uygulanmıştır.

Ancak hem sendikal büro ve hem de kadın büroları konusunda şunları söylemek gerekir: Bu kararlar I. Konferans'ta alınmış ve uygulanmasına geçilmiştir. Daha sonra ülkede faşist darbe olmuş, ardından da tutuklamalar başlamıştır. Bu koşulları düşünmeden "uygulanmadı" demek hem kötü niyetli bir eleştiri, hem de bozuk bir örgüt anlayışının yansımasıdır.

Parti elbette nesnel ortamdaki değişmelere uygun yeni çalışma yöntemleri bulacaktır. Bu yapılmadan ille de alınan kararları uygulayacağım diye burnunun dikine gitmek kadrolar açısından büyük zararlara kapı açmak anlamına gelebilir. Asıl böyle yapılsa eleştiri konusu olurdu.

4. Parti okulu kurulması dilek mahiyetinde alınmış bir karardır. Buna rağmen parti okulu kurulması konusunda bazı girişimler, aynı zamanda olanaklar ölçüsünde dar kapsamlı bazı uygulamalar yapılmıştır.

ÜB sekreteri yoldaşımızın Haydar Çetin'in sorusuna verdiği söylenen yanıta gelince, bu doğru bir yanıttır. Parti okulu olsun olmasın, eğitim, esas olarak, bir komünistin kendi kişisel sorunudur, kendi kişisel çabasıyla bağlıdır. Bu nedenle Ali H. K., kendi düştüğü zavallı ideolojik konumun suçunu parti okulu kurulmamış olmasına bağlamasın, sorumlusu kendisidir.

5. Ali H. K. II. Konferans tutanaklarının *her nedense* yayınlanmadığını söylüyor. Konferans'ın, tutanaklar şu tarihte yayınlanacaktır şeklinde bir kararı yoktur. II. Konferans uzun süren bir konferanstı, tutanaklarını da yayına hazırlamak, hele ki birçok başka işin arasında, uzun zaman alan bir iş olacaktır. Ancak tutanaklar yayınlanacaktır.

Ali H. K. "her nedense" demekle ne anlatmak istiyor? Böyle kuşku yaratan bir sözcük kullanarak sanki birşey saklanıyormuş imajını yaratmaya çalışıyor. Ama bunu yaparak yalnızca kendi demagogluğunu kanıtlamış oluyor.

6. Ali H. K., "II. Konferans'ta, 'TKP'nin kongresinin toplanması için çağrı'da sayılan kararlardan birçoğu uygulanmamıştır" diyor. Bu kararları uygulamayanlar arasında en başta menşevikler vardır, onların partiyle yolları ayrılmıştır. Şimdi Ali H. K. ve yandaşları da aynı kervana katıldılar. Söz konusu kararda yer alan konulardan biri, yeni geçici tüzüğümüzün bağlayıcılığıdır. Ali H. K. bu kararı çiğnemiştir. Bunu örtbas etmek için de "zaten o karar bütünüyle uygulanmadı, dolayısıyla tüzük de bağlayıcı değildir" mantığını işliyor. Partiyle onun da yolu ayrılıyor.

7. Ali H. Karadağ, "parti içi yardımlaşma fonu oluşturulması kararı uygulanmamıştır" diyor. Bu bir karar değildir. Üzerinde konuşulmuş, tartışılmış ama karara bağlanmamış bir konudur. Ayrıca adı da "parti içi yardımlaşma fonu" değil, "işçi yardımlaşma fonu"dur.

8. ...
9. ...
10. ...

Ali H. K.'nın yalnızca şu son sıralarda uygulamadığı, çiğnediği kararlar, partimizin kaç yıllık çalışması için türetilen bu derme çatma, çarpıtma listeden daha kabarıktır.

Kendilerini bile kandıramayacaklar

Örgütümüzde yaklaşık bir ay önce, üzücü mü sevindirici mi diyelim bilemediğimiz bir dizi olay yaşandı. Elimde olmayan nedenlerden dolayı örgütümden uzak düşmeme rağmen gelişen olayları çok yakından izleme olanağı buldum.

İlk önce bu bana ideolojik bir çıkış gibi geldi. Fakat bunun böyle olmadığı, bunların parti yıkıcıları olduğu kısa zamanda, 1-2 gün içinde gün gibi açığa çıktı. Onlar Mannheim'da olayları İngiltere ve Hamburg'dan gelen yoldaşlar başlattı diyedursunlar bunların bir de öncesi vardır. Köln'dekilerin kapı kapı dolaşmaları, önlerine gelen her insanla yalan yanlış örgüt içinde olup bitenleri konuşmaları Frankfurt ve Mannheim'da Haydar Çetin'in "buralar bize ait, buralarda bizim borumuz öter, Hamburg kliğini buralardan atacağız, bacaklarını kıracağız" demesi düşündürücü değil mi?

Bu durumda İngiltere'den, merkezden sorumlu yoldaşların gelmesi kadar doğal birşey olamaz. Eğer bu parti yıkıcıları partiyi her boydan at sineklerinin uçuştuğu çiftlik olarak anlıyorlarsa yanılıyorlar.

İsterseniz Haydar Ç.'nin Mannheim'da dağıttığı sokak bildirisinden birkaç bölüm aktaralım. "Olaya yerinde müdahale eden polis güçleri.... saldırganlardan 10 kişiyi gözaltına aldılar." Gerçekten utanç verici bir söz. Biz kimin için kime karşı mücadele veriyoruz? "Faşizmin çözülüşü *İşçinin Sesi* hareketinin de çözülüşü oldu." Baştan sona nefretini, kinini kusuyor sanki.

Bunlar menşeviklerin bildik taktiklerini geçtiler. Bir yoldaşımıza polis diye çamur attılar.

Bunların hesabını kime verecekler? Yalan yanlış birşeyler yapmaya kalkabilirler. Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Toz, duman kaybolunca, gerçeklerden nereye kadar kaçacaklar.

A. H. K.'nın *"İşçinin Sesi* Nereye Gidiyor" adlı broşürü yeni elime geçti. Şöyle bir göz gezdirdim. "İfadeler tamamlanınca bunları sergilemek boynumuzun borcu olsun" diyor. Bu sözünde durup, namusluca bu işi yaparsa çok seviniriz.

Ali H. K.'nın peşine takılan insanlara gelince: Örgüt normu düşük, daha önce örgütle bağı kopmuş, disiplini sırtında kambur zanneden ve işin en ilginç yanı partisiz gençlerden oluşuyor. Sonradan çıkarttıkları Açıklama adlı bildiri gerçeği yansıtmıyor. Çoğunluğu kendilerinden yana gösterirken çok açık düşüyorlar.

Bir kere Düsseldorf, Münih ve Bonn'da parti örgütleri yok. Bildiğim kadarıyla Menşeviklerin "nerede partili varsa parti oradadır" sloganı vardı. Biz ise "nerede örgüt varsa parti oradadır" diyorduk. Ne çabuk menşevikleştiler?

Hamburg'un durumu bes bellidir. Frankfurt ve Mannheim'da yoldaşlar işlerinin başında duruyorlar. Sizler parti örgütlerinin mutlak çoğunluğu safsatalarıyla kendinizi bile uzun süre aldatamayacaksınız.

Olayları izledik, sonra belgelerden ve diğer yazılardan da gözledik ki kişinin pratiğiyle yazıp çizdikleri arasında derin bir uyum var. Yazıda faşizm gelemeden gelemez oluyor, kurumsallaşıyor, kurumsallaşamadan çözülüyor, çözülme bugün artık sonuna geliyor v.s Eklektik, bütünlükten kopuk bir yazı. Neyi savunduğu net bir şekilde belli değil. Netlikten özellikle kaçınıyor. Belirsizliğe bürünüyor. Doğru temelde durmadın mı işler böyle çatallaşıyor. *İşçinin Sesi*'ne muhalefet etmenin zorluğunu kendisi de çok iyi biliyor. 200. sayıdaki yazısını tekrar gözden geçirirse bunu daha iyi anlayacaktır.

Bir yoldaşımızın yazısındaki şu soru çok öğreticidir: "Diyelim ki kitabın tümü yanlış, kullanılan yöntem böyle mi olmalıdır?" Elbette hayır. En doğru tutum partinin yanında yerini alarak yoldaşça güven temelinde eleştiridir. Devrime giden süreçte ancak böyle ilerleyebiliriz.

Yoldaşlar bugünkü ortamda Vural D. gibilerine verilecek en iyi yanıt daha bir hırsla çalışmaktır. *Faşizmin Çözülüşü* kitabının gösterdiği doğrultuda eko nomik-demokratik hakların en küçüğünü bile küçümsemeden yığınlara açılmalıyız ve bu demokratik haklar savaşımını devrim hedefine bağlamalıyız. Bizim güçlenmek için Türkiye toprağında blöfler yapmak gibi anlayışımız yok. Yeni dönem fabrikalardan gelecektir.

Almanya'da özveri taarruzu coşkuyla devam ediyor. Hiç kuşku yok ki bu olaylar 8. Özveri Taarruzu'nu etkiledi. Yoldaşlar hedeflerini yerine getirip, yükseltmek çabasındadırlar.

Şan olsun örgüt hakkında en ufak bir sır vermemek için Türkiye'de işkencede, hapishanelerde direnenlere! Lanet olsun Avrupa'da baskı bile görmeden bülbül gibi ötenlere!

Mete Sönmez

Özünd n v rmeyenin savrulmas

Değerli Yoldaşlar!

R. Yürükoğlu yoldaşımızın bir yazısında "komünistler dünyadan öç almak isteyen hastalıklı ruhlar değiller, onlar dünyanın en dürüst, en cefakar, en savaşkan insanlarıdır" diyor. Biz komünistler öyle olmak zorundayız. İşte o zaman her olayda doğru tavır almamız kolaylaşır.

Partimiz içinde bir ayrışma oldu. Olaylar baş gösterdiği sırada örgütümden uzakta bulunuyordum. Olayı öğrendiğimde ideolojik olabileceğini düşündüm. Ayrılan kliğin peşine taktığı hastalıklı ruhlar gibi, olayı klikten değil de her zaman doğruluğuna inandığım partimden öğrenmeye, incelemeye özen gösterdim ve doğru olanı yaptım.

Olayların gelişmesine, yazılanlara çizilenlere bakıldığında ayrışmanın ideolojik olmadığı fakat ne olduğunun da belirsiz olduğu apaçık ortada. Her ne kadar Ali H. K. yazıp çizse de, yazılarındaki ikircimli, çelişki dolu fikirleriyle bir çocuğu dahi kandıramayacaktır.

Bu ayrışmada Ali H. K.'nın sallantılı unsurları peşine takması hiç de tesadüf değildir. Onlar zaten her durumda kaçacak insanlardır. Bir anlamda sapla saman ayrışması oldu.

Bu durum örgütümüze parasal açıdan zarar verdiyse de örgütsel anlamda zarar veremedi, veremez de.

Partimiz için her zaman çok büyük öneme sahip özveri taarruzunun önemi bu yıl bir kat daha arttı. Biz komünistler, bu azınlığın açığını kapatmak için, dört elle daha sıkı bir çalışma yapacağız. Hedefimiz yığınlarla daha sıkı bağ kurmaktır.

Ozveri, bir daha özveri diyoruz! Çünkü partiye özünden vermeyenin savrulması da kolay oluyor.

Yoldaşça selamlar.

Semra Avcı, Mannheim

Kemal Özgül sınıfın kalbinde yaşayacak

Fransa'daki sınıf savaşında faşist kurşunuyla düşen Kemal Özgül'ün cenazesi Türkiye'de burjuvaziyle, devletle halkı yeniden karşı karşıya getiren bir eylem oldu.

Kemal Özgül'ün öldürülüşünü çeşitli uluslardan işçiler, protesto ettiler, proletarya enternasyonalizmini yaşama geçirdiler.

Pirault fabrikasında faşist patron ve uşakları tarafından katledilen Kemal Özgül'ün cenaze töreni, tıpkı öldürülüşü gibi sınıf kinini bileyen bir olay oldu.

Önce, Kemal Özgül'ün cenazesinin Paris'te yapılacak yığınsal bir eylemle kaldırılması düşünülüyordu. Ancak ailesi oğullarının Türkiye'de, doğduğu köyde toprağa verilmesinde ısrar etti. Bunun üzerine, Türkiye'deki gerici rejimin, cenaze törenini engellemek için elinden geleni ardına koymayacağı bilindiğinden, cenazenin bir temsilciler topluluğuyla gönderilmesi kararlaştırıldı.

L'Humanite ve *Le Monde* gazetelerinden birer gazeteci, İnsan Hakları Komisyonu ve Demokrat Avukatlar Birliği'nden birer temsilci, CGT'nin isteği üzerine, töreni izlemek için 17 Kasım günü Türkiye'ye, Malatya'nın Harunuşağı köyüne gittiler.

Cenaze töreninin yapıldığı gün Harunuşağı polis ve askerler tarafından adeta işgal edildi. Törene katılmak üzere Harunuşağı'na gelenlerin yolları kesildi, üstleri arandı, terör estirilmeye çalışıldı. Amaç törene katılımı engellemekti.

Bütün bunlara ve törenin küçük ve uzak bir yerleşim merkezinde yapılmasına rağmen Kemal Özgül'ün cenazesine 1000'e yakın insan katıldı.

Fransa'daki sınıf savaşında faşist kurşunuyla düşen Kemal Özgül'ün cenazesi Türkiye'de burjuvaziyle, devletle halkı yeniden karşı karşıya getiren bir eylem oldu. Gerici rejim, olayın ülke çapında ve uluslararası çapta bir tepki uyandırması, yığınsal eylemlere yol açması karşısında cenaze törenini yasaklama gücünü kendinde bulamadı. Tören boyunca asker ve polisler klaksiyon çalarak, yüksek sesle utanmazca gülerek, laf atarak aslında rejimin aczini dile getirmiş oldular, nefret topladılar. Ayrıca tıpkı eski günlerde olduğu gibi cenazeye katılanların fotoğraflarını çektiler.

Cenaze töreninden sonra, Kemal Özgül'ün cenazesiyle birlikte Harunuşağı'na gelen ve töreni izleyen Fransız temsilciler, kalmakta oldukları evden askerler tarafından alınarak karakola götürüldüler. Ayrıca Kemal Özgül'ün erkek kardeşi de gözaltına alındı. Karakolda *L'Humanite* ve *Le Monde* temsilcisi gazetecilerin çektikleri fotoğraflar ellerinden alındı ve tüm temsilciler sorguya çekildi. Kimler tarafından gönderildikleri, Fransa'da ve Türkiye'de kimlerle görüştükleri, kimin evinde kaldıkları vb. sorular yöneltildi. Sonra bir otele götürülen temsilcilere "dışarı çıkma yasağı" uygulandı. Temsilciler daha sonra arabayla İstanbul'a götürüldüler oradan da uçağa bindirilerek sınırdışı edildiler.

Bu temsilcilerin karşılaştıkları baskı, Türkiye'deki rejimin antidemokratik, baskıcı yüzünü bir kez daha açık etti. Olay Avrupa'da demokratik kamuoyunda ve Türkiyeliler arasında geniş bir tepki yarattı.

İster Fransa'da, ister Türkiye'de olsun Türkiyeli işçiler, sınıf savaşında can veren kardeşlerinin cenaze töreniyle düşmanlarını bir kez daha tanımış oldular.

Ölümüyle Fransa'daki, cenazesiyle Türkiye'deki sınıf kavgasını körükleyen Kemal Özgül işçi sınıfının kalbinde yaşayacaktır. Kemaller ölmez, bu sınıf yenilmez!

Güzide Akalan

Paris İşçi Birliği Pirault İşçileriyle Dayanışma Kampanyası açtı. Kampanyayla ilgili duyuruyu aynen veriyoruz.

DUYURU

İşçiler, emekçiler,

Bildiğiniz gibi, 26'sı Türkiyeli 83 işçinin çalıştığı Pirault isimli işyerinde patron aylıkları beş aydır ödememişti. Buna karşılık, ücretlerini alabilmek için işçiler grev ve işgal yapmışlardı. Son olarak patronun imzaladığı sözleşmeye uymaması nedeniyle seslerini daha geniş çevreye duyurmak ve bu yoldan patron üzerindeki baskıyı arttırmak için açlık grevine gitmeyi kararlaştırmışlardı. Fakat açlık grevi için fabrikaya girerken patron ve uşaklarının silahlı saldırısına uğramışlardı. Bu hunharca saldırıda Kemal Özgül isimli işçi arkadaşımız katledilmiş, üç işçi arkadaşımız yaralanmıştı.

Paris İşçi Birliği (PİB), Pirault'daki grevci arkadaşlarımızın kararıyla Pirault İşçileriyle Dayanışma Kampanyası başlatıyor. İşçi düşmanlığının son örneği olan bu olayı bir kez daha lanetlemek için, Pirault'daki işçi arkadaşlarımızı haklı mücadelelerinde desteklemek için bu kampanyaya var gücümüzle katılalım. Bu kavga hepimizin kavgasıdır. Paris'in çeşitli yerlerine konulan dayanışma sandıklarında katkılarımızı yapalım.

Paris İşçi Birliği

1 Kasım'da baskıları prot sto ettik

Türkiye'de son dönemlerde gerçekleştirilen idamları, işkenceleri ve özellikle Kürt halkına karşı yürütülen operasyonları dünya kamuoyuna sergilemek amacıyla 10 Kasım günü Cenevre'de bir protesto yürüyüşü düzenledik.

Cenevre'deki çeşitli Türkiyeli örgütlerle, Kürt hareketleriyle birlikte bir komite oluşturduk. Komitenin amacı yürüyüş hazırlıklarını yürütmekti. Komite, *İşçinin Sesi*, Partizan, Özgürlük Yolu, *Devrimci İşçi*, Kawa, Halkın Kurtuluşu'ndan oluştu. Daha sonra platform tartışmaları başladı ve iki toplantı yapıldı. Bizim dışımızda, katılanların tümünün mantığı şuydu: Zam, zulüm, işkence, idam var. İşte faşizm. Tek alternatif genel af! Yani, yeni dönemin niteliği hakkında hiçbir şey yok. Böylece, tüm kötülükleri faşizme yükleyip öteki burjuva kesimleri aklamış oluyorlar. Ve genel afla herşeyi bitiriyorlar.

Platform toplantılarında bir yandan kendi görüşlerimizi anlattık, öte yandan eylem birliklerinde ideolojik birlik aranmaz deyip eylemin gerçekleşmesi için gerekenleri yapmaya çalıştık. Komitede yer almayan diğer gurupların da yürüyüşe çağrılmasına karar verildi. Ancak, bizim dışımızdaki hareketler PKK'nın katılışını onaylamadıkları için onlara çağrı yapılmadı. Ayrıca yabancı örgütlere de çağrı yapıldı.

Daha sonraki günler bildiri dağıtımı, afişleme eylemleriyle geçti. 9 Kasım günü Cenevre'nin merkezi bir yerinde idamlar, işkenceler, özellikle Kürt halkına yönelen baskılar hakkında bir sergi açıldı. Sergi büyük ilgi gördü.

10 Kasım günü bini aşkın kişinin katılımıyla yürüyüş yapıldı.

Biz TKP-*İşçinin Sesi* olarak kızıl bayraklarımız, devrimci belgiler yazılı pankartlarımızla yürüyüşte yerimizi aldık. "Demokrasi için tek yol devrim" belgimizi, komünist marşlarımızı coşkuyla haykırdık.

Yürüyüş şehir merkezinde yapılan bir mitingle sona erdi. Türkiye'deki ve özellikle Kürdistan'daki durum üzerine bir konuşma yapıldı. Fransızca olarak çıkan bildiri okundu. Daha sonra dağıldık.

Yoldaşlar eylemi genel hatlarıyla anlatmaya çalıştım. Detaylara girsek onlarca sayfa yazılması gerekirdi.

H. Kara, Cenevre

Paris İşçi Radyosu (PİR) yayına başladı

Paris İşçi Radyosu (PİR). 16 Kasım Cuma günkü ilk yayınımızdan sonra, her cuma günü saat 20:00'de FM 106 Megahertz üzerinden yayınımız sürüyor.

Paris İşçi Radyosu (PİR).
Paris'te yaşayan, Paris'te çalışan işçinin, emekçinin sesi görevini üstlenecektir.
Onların işiyle, onların yaşamıyla bilgilendiği ölçüde gelişecek güçlenecektir.

PİR bu cuma yayınında Mantes La Jolie'deki PIRAULT olayları ile ilgili işçilerle bir söyleşi yayınlayacaktır.
İşçi Arkadaş!
PİR'i dinle onu bilgilendir,
o senin radyondur.